Serie nouă
AUGUST 2022
8
(CCLIII)
48 pagini
ISSN
1220-742X

ACTUALITATEA MUZICALĂ

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ŞI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

Din sumar:

✓Interviu cu Dan Dediu, Preşedintele U.C.M.R.
✓Premiile "A.M." pentru anii 2019-2021
✓Festivalul Internațional al Muzicilor Militare – Brăila, ediția a XV-a
✓Gala muzicii uşoare româneşti
✓Post Scriptum la Eurovision
✓Festivalul de Jazz de la Gărâna

În imagine:
Laureaţi şi invitaţi la premiile "A.M."
foto: Sebastian Oros (TONICA Group)

Hop şi-aşa, nu doar aşa!

Am participat la final de august la Gala HOP – Gala tânărului actor, organizată de UNITER la Alba Iulia. O ediţie (aniversară, a XXV-a) dedicată teatrului muzical, sub sloganul ”Musical = Actor Total + Show Total”. A fost o manifestare de excepţie, care s-a bucurat de un imens succes, datorat în primul rând participanţilor: aproximativ 20 de tineri din toată ţara, câştigători ai etapei de preselecţie.

Vă aduceţi aminte, desigur, de primul Concurs Naţional de Musical, organizat anul trecut la UNMB, unde s-au afirmat câţiva tineri actori despre care spuneam că în mod sigur vom mai auzi. I-am văzut de atunci pe scena Ateneului şi pe scene teatrale ale unor instituţii publice sau private, evoluând cu mare succes, în roluri cântate sau vorbite. Urmărindu-i în 2021 la şedinţele de pregătire şi în concurs observam cu entuziasm că există acum o generaţie de tineri artişti cu posibilităţi de exprimare artistică polivalentă: sunt deopotrivă fermecători în proză, cântec sau dans, singuri sau în echipă, învăluiţi de costume, decoruri, recuzită sau scenotehnică sau în haine simple, pe o scenă goală.

A trecut un an şi aproape toţi actorii ”noştri” s-au calificat, acum, în Finala Galei HOP şi aproape toţi au luat premii onorante, culminând cu Marele Premiu, obţinut de incredibila Laura Gabriela Oana (a cărei trupă a câştigat şi Premiul pentru cel mai bun grup actoricesc). Era firesc, pentru că, repet, avem acum ocazia să admirăm evoluţia unor tineri actori totali, care ştiu, pot să facă şi fac show total. Actori români. Din Baia Mare, din Bacău, din Cluj, din Bucureşti, de peste tot. Care stârnesc entuziasmul şi admiraţia publicului, care râde sau plânge alături de personajele lor.

Cum se explică faptul că avem asemenea artişti? Aici nu găsesc un răspuns... Aş spune chiar că este inexplicabil! Pentru că, în continuare, învăţământul românesc nu oferă pregătirea necesară unor tineri care ştiu (din intuiţie şi din muncă) să facă de toate pe scenă! Li se oferă doar felii de meserie: separat teatru, separat dans, separat muzică. Or, esenţa este îmbinarea lor. Căci nu poţi spune că ai un Mercedes dacă nu concepi şi dacă nu pui laolaltă motorul, caroseria şi habitaclul; altminteri rămâi doar fragmente disparate, pentru reunirea cărora imaginaţia nu este de ajuns.

Este nevoie, tot mai mult, tot mai clar, de un sprijin instituţional pentru aceşti tineri incredibil de pasionaţi, de talentaţi, de muncitori, de dornici de performanţă. Răspunsul oficialităţilor este clasic: nu se poate. Pentru a înfiinţa o facultate, sau măcar o secţie nouă, trebuie ani de plimbat hârtii – asta în cazul în care cineva chiar ar dori să înceapă demersurile pentru o revoluţie în previzionarea teatral-muzicală.

Dar există un mijloc mult mai la îndemână, mai practic şi posibil de implementat imediat: şcolile doctorale. Şi la Facultăţile de Teatru şi la cele de Muzică ar putea fi acceptaţi la ciclul de studii doctorale tineri actori de musical, care, coordonaţi şi instruiţi în co-tutelă, ar putea beneficia de cursuri complete şi de prelegeri&laboratoare de pregătire multilaterală. Astfel ar apărea şansa colaborării cu profesori buni şi chiar şansa dezvoltării unor cursuri noi, centrate pe această direcţie; totul văzut ca o etapă premergătoare pentru Masterate în arta actorului-cântăreţ şi, finalmente, pentru studii de licenţă.

Dar acum, în acest moment, ”dispunem de tot ceea ce este necesar”, ca să citesc un slogan de tristă amintire, dar de data asta chiar real. Avem tineri dornici să se perfecţioneze cu maeştrii cei mai buni, avem cadru educaţional, legislativ şi bugetar. Sigur, pentru moment, soluţia de mai sus este prohibitivă pentru cei mai tineri dintre pasionaţii liceeni şi studenţi multi-talentaţi. Dar ar fi un început, şi cred că avem o datorie pentru această generaţie care ne-a arătat că se poate atinge performanţa, dacă se vrea cu adevărat. Eforturilor lor individuale, complicate, îndelungi şi costisitoare, le putem răspunde cu o ofertă educaţională coerentă şi imediată, care să le recompenseze pasiunea şi dăruirea. Aşa cum noua şi fantastica generaţie de tineri sportivi înotători are perspectiva de a determina să mişte lucrurile în organizarea şi strategia de viitor din nataţia românească, aşa şi artiştii care şi-au depăşit condiţia pot provoca o nouă direcţie şi viziune deopotrivă pentru azi şi pentru mâine. Şi asta acum, neîntârziat, nu când „vor fi gata” şi instituţiile să mişte ceva, moment care ar putea coincide cu... pensionarea tinerilor HOP-işti de la Alba Iulia...

Mihai COSMA

DIN SUMAR

Alegeri U.C.M.R.......................................2-3
Premiile “A.M.”.......................................4-13
Voineasa 2022 - tabăra de pian..................17
Festivalul Muzicilor Militare...............18-19
Manifestările Darclée................................20
Gărâna Jazz – un festival gigant..........26-27
Gala muzicii uşoare româneşti.............28-31
În căutarea stelelor cu nume (IV)..........34-37
Eurovision - Post Scriptum.................38-39
Redutele şlagărului (6)..........................42-44

"U.C.M.R. constituie o instanță națională de validare"

Norela Costea: *Domnule Dan Dediu, de câteva luni ocupați o nouă funcție, cea de președinte al Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România. Care este viziunea de dezvoltare a organizației pentru următorii ani?*

Dan Dediu: Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România are deja o viziune și o misiune bine definită prin statut: aceea de a sprijini creația autohtonă, de a încuraja dialogul, solidaritatea și moralitatea profesională, de a păstra tradiția muzicii românești și de a hrăni inovația, de a oferi un cadru de dezbatere a ideilor, de prezentare și comentare a creațiilor compozitorilor și muzicologilor români. Mai cu seamă, Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor constituie o instanță națională de validare, iar comoara sa neprețuită este istoria și arhiva pe care o posedă, conținând peste 100 de ani de creație românească componistică și muzicologică. În acest sens, există câteva idei-forță pe care echipa de conducere se va concentra în viitor: digitalizarea fondului arhivistic și de partitură, internaționalizarea (prin parteneriate și proiecte comune cu instituții internaționale), încurajarea tinerilor compozitori și muzicologi (prin organizarea unor concursuri și proiecte specifice), propunerea și susținerea la nivelul instituțiilor de spectacole a unui repertoriu de muzică românească din diferite genuri – muzică de cameră și vocală, concerte cu soliști, piese simfonice și vocal-simfonice (prin publicare și extragerea digitală a știmelor, atât cât se va putea), încurajarea sintezelor și analizelor muzicologice privind creația muzicală românească.

N.C.: *Se sesizează un proces de întinerire a breslei; așadar, ce credeți că este mai important pentru evoluția pe mai departe a muzicii românești: experiența și calmul membrilor în vârstă sau curiozitatea și entuziasmul tinerei generații?*

D.D.: Așa este, încet-încet se schimbă generațiile, iar tinerii încep să vină către Uniune. E un proces pe care nu-l putem forța, pentru că tăria noastră nu stă în numărul membrilor, ci în calitatea creațiilor lor, precum și în contribuția inefabilă a fiecărei personalități în parte la „chimia" întregii Uniuni. Ne-am dori să fim mai mulți, desigur. Dar nu cu orice preț. Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor este un organism profesional: oamenii sunt diferiți, au idei diferite, uneori complet opuse, iar majoritatea au atins un nivel înalt al profesiei și al înțelegerii, calități care permit susținerea în cadrul breslei a unui dialog civilizat și totodată entuziast. Referitor la partea a doua a întrebării, vă pot spune că, personal, consider că însușirile pe care le-ați enumerat sunt esențiale pentru ethosul profesional din cadrul Uniunii. Numai că nu le-aș aronda vreunei grupe de vârstă: am văzut și tineri cu experiență și calm, după cum am atâția prieteni în etate care sunt curioși și entuziaști, chiar „tineri și neliniștiți"!

N.C.: *În ultima vreme a fost tot mai dificil ca Uniunea să obțină finanțări pentru proiectele anuale... Având în vedere condițiile economice actuale, credeți că este oportun să fie analizate și alte surse de finanțare a activităților festivaliere sau a comenzilor, dincolo de cele guvernamentale?*

D.D.: Desigur, a trebuit să ne zbatem să obținem finanțări: să avem idei, să facem proiecte (din ce în ce mai stufoase ca documentație), să le decontăm. Dar orice organizație profesională și/sau culturală din România face același lucru. Am învățat că nimic nu ni se cuvine prin vreun drept divin. Trebuie să luptăm să obținem ce dorim. Astfel, finanțări parțiale am obținut pentru festivaluri și achiziții, mai mari sau mai mici, prin insistențele asidue și convingătoare ale conducerii anterioare, în special ale compozitorilor Adrian Iorgulescu și Ulpiu Vlad. Sperăm să continuăm în același registru. Și mai e ceva care trebuie menționat: să știți că programul de comenzi derulat în fiecare an a fost asigurat din fonduri proprii ale UCMR, ca de altfel și contribuțiile consistente la bunul mers al festivalurilor și achizițiilor. Este de dorit și o diversificare a surselor de finanțare, evident. Dar ele vor trebui identificate și apoi ne va aștepta o muncă de echipă pentru a putea imagina și depune proiecte cu care să convingem

Dan Dediu

foto: Brian Slater

finanțatori diverși să acorde finanțări. Banii nu pică din cer. De regulă, aceste proiecte câștigătoare sunt orientate după ideile la modă, după nevoile societății actuale și direcțiile conceptuale agreate. Va trebui să identificăm diverse filoane ideatice și să încercăm să imaginăm proiecte variate, dacă vrem să intrăm în aceste logici de finanțare. Pentru că, știm cu toții, banii și interesele merg mână-n mână. Însă va trebui să avem permanent în minte care este scopul nostru ca organizație, anume încurajarea și promovarea creației românești, componistice și muzicologice.

N.C.: *Cum considerați că funcționează comunicarea și cum este percepută imaginea Uniunii, în raport cu publicul nespecialist și care credeți că ar fi cele mai importante modificări pe care instituția le poate face pentru a potența multiplele căi de contact cu publicul larg?*

D.D.: Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România nu e echipă de fotbal și, după știința mea, nici nu dorește să-și facă vreuna. Membrii noștri nu aleargă cu mingea pe stadion, oferindu-se privirii tuturor suporterilor, ci stau la masă cu creionul și guma, cu partiturile și cărțile, cu pianina și laptopul, iar producțiile lor au nevoie de timpul și atenția celorlalți pentru a fi ascultate sau citite. Trebuie să vedem realitatea și apoi să ne întrebăm: ce fel de comunicare de conținut putem face noi ca breaslă, și cu cine? Cum facem să atragem un public pentru muzica

noastră? Ce mesaje am putea da? Şi cât de larg ar putea fi acest public, pragmatic vorbind? Evident, depinde despre ce secţie sau subsecţie a UCMR vorbim, iar lucrurile nu sunt nici pe departe similare, uşor de rezolvat şi de la sine înţelese. Totul este în prefacere şi, de aceea, trebuie să analizăm temeinic şi să fim realişti, nu să năvălim spre o comunicare nefocalizată.

Comunicare la nivel formal s-a făcut, se face şi va continua să se facă prin comunicatele UCMR, prin parteneri precum Radio România, prin cele două festivaluri – Săptămâna Internaţională a Muzicii Noi şi Meridian. Desigur, se poate îmbunătăţi comunicarea la nivel formal. De altfel, lucrăm chiar acum la o nouă structură a site-ului UCMR şi sperăm să avem o nouă versiune în curând. De asemenea, pentru comunicarea împlinirilor şi realizărilor membrilor noştri avem de gând redactarea şi unui *newsletter* în română şi engleză. Cele două publicaţii - Muzica şi Actualitatea muzicală – oglindesc şi ele activităţile de reflecţie şi comentariu ale membrilor UCMR asupra fenomenului muzical.

Dar problema de conţinut rămâne. Nu suntem nici instituţie de spectacole, nici instituţie de educaţie. Asta nu înseamnă că nu putem crea cadrele unor manifestări concertistice ori educative, lucru care s-a făcut şi se va face în continuare. Dar ce suntem? Aş îndrăzni să propun câteva idei: o platformă de concentrare şi efervescenţă creatoare, o reţea-fluidă (*fluid network*) care înlesneşte apariţia inspiraţiei muzicale prin interacţiunea dintre profesionişti, o bancă de idei, un loc de mediere între inteligenţe creatoare, un centru generator de influenţă şi forţă cognitivă, o instanţă de validare şi recunoaştere, un pol simbolic de ştiinţă muzicală. Într-o lume în care comunicarea oarbă, fără conţinut înlocuieşte comuniunea, Uniunea noastră este locul întâlnirilor fecunde. O vorbă, un gest, o partitură, o carte, o audiţie – ne pot preface fiinţa creatoare, ne pot orienta şi da un nou sens în viaţa profesională. De aceea, cred că ceea ce putem face pentru o comunicare de conţinut ar fi să perseverăm în a promova muzica românească în cât mai multe moduri: prin comenzi, achiziţii, programări, înregistrări, forumuri de discuţii, parteneriate, simpozioane, publicaţii, comentarii şi exegeze, filme documentare şi prezenţă online în diferite feluri. Pentru ce fel de public să facem asta - specialist, nespecialist, larg, restrâns? Aş formula astfel: pentru toţi cei care au ochi să ne vadă şi urechi să ne asculte, nu numai să ne audă.

Interviu de
Norela Liviana COSTEA

Filiala timişoreană a creatorilor muzicali are un nou lider

Dacă la sfârşitul toamnei trecute s-a împlinit un secol de la înfiinţarea Uniunii Compozitorilor şi Muzicologilor din România, denumită la început Societate... eveniment marcat de toate mediile şi mai ales de o amplă lucrare monografică a muzicologului de notorietate Octavian Lazăr Cosma din Bucureşti intitulată „Centenarul Societăţii/ Uniunii Compozitorilor Români", dar şi printr-o seamă de articole chiar şi în oraşul nostru unde există o filială încă din anii 1949-50 şi o activitate intensă în anii aceia ce se puteau compara cu suratele ei din Cluj sau Iaşi pe acea vreme. Activitatea componistică şi muzicologică diriguită de un Eugen Cuteanu sau apoi de Ion Crişan au contribuit la renumele oraşului nostru şi în această direcţie prezentând publicului mereu lucrări noi şi atractive din domeniul instrumental, vocal-coral, orchestral dar şi de operă. A urmat apoi şi o perioadă mai nefastă din această direcţie, poate şi din cauza lipsei unui conservator pe o perioadă destul de lungă şi implicit a unor dascăli cu abilităţi în această direcţie, dar mai ales a formării unei dorinţe şi impulsuri de această natură care şi-au făcut apariţia abia după câţiva ani de la refacerea învăţământului superior din localitate.

Abia după 2000 din neactivitate completă aproape, promovarea unor noi lucrări ale membrilor rămaşi dar cu mai mulţi tineri dornici de a se dedica compoziţiei, s-au organizat audiţii, concerte cu lucrări nou scrise sau încă neprezentate în public ce au dus la revigorarea filialei noastre destul de greu, poate acum a fost muzicologia care a atras mai mulţi şi a stimulat spiritele. După o perioadă sub oblăduirea dirijorilor Nicolae Boboc, Remus Georgescu şi a muzeografei Rodica Giurgiu, aşteptăm acum prin infuzia celor mai tineri să revenim la împlinirile de altădată.

La început de vară a venit la rând şi schimbarea conducerii centrale şi a filialelor prin procedurile de vot în uz ale Uniunii, stabilind în principal preşedintele în persoana compozitorului Dan Dediu şi a colaboratorilori aferenţi, dar şi a conducerilor filialelor. Pentru Timişoara tânărul compozitor Gabriel Almaşi a fost alesul.

Gabriel Almaşi

Absolvent al Facultăţii de muzică a Universităţii de Vest din 2001, specialitatea Pedagogie muzicală, G. Almaşi a fost atras de compoziţie datorită cursurilor ţinute de Remus Georgescu in domeniul orchestraţiei, poate şi de aici înclinaţia în această direcţie şi gustul deschis de maestru pentru creaţia muzicală, în şcoală şi în afara ei, devenind un adevărat formator şi mentor pentru o generaţie.

Născut la Curtici în extremul vestic al ţării (1977), din părinţi cu origini maghiare, tatăl profesor, mama farmacistă, iar sora medic, Gabriel Almaşi a urmat şcoala în limba română şi la liceul real din localitate, iar prin studiul viorii şi mai ales al chitarei a avut şi primele succese. După perioada timişoreană perfecţionarea în domeniul compoziţiei a continuat-o şi la Bucureşti cu alte personalităţi, ducând la obţinerea doctoratului cu tema „O teorie a instrumentelor electronice" de unde şi fascinaţia generală pentru tehnologie. Devenind cadru universitar la Timişoara predând contrapunctul şi teoria instrumen-telor se dedică şi creaţiei făcând muzică în multe direcţii de la film, teatru la muzică de cameră şi orchestrală. Amintim în această direcţie *Claustrofonia*, *Muzica funebră*, *Toccata pentru orchestră de coarde şi timpan*, *Suita urbană*, *A la recherche du temps* sau *Themes/ Antemes*, premiată chiar de Uniunea Compozitorilor în 2021.

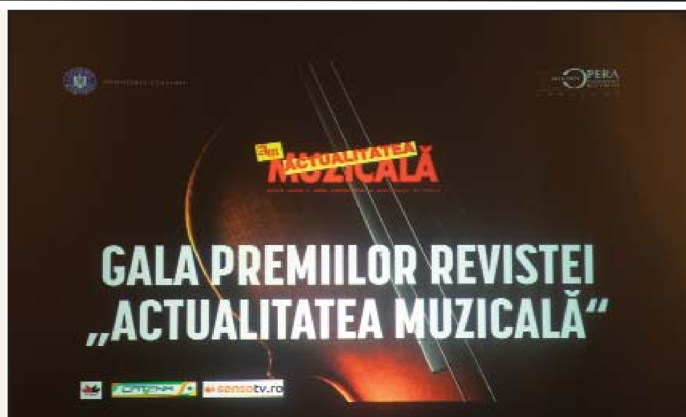
Şi cum spunea într-un interviu „Muzica pe care o scriu are influenţe de muzică rock, muzică electroacustică, impresionistă, e presărată cu cromatisme bartokiene, texturi de la Ligeti, armonii de la Messiaen".

G. Almaşi este fondatorul asociaţiei culturale PROPULS cu scopul de promovare a muzicii contemporane, iar pentru recentul Concert POLI 100 a orchestrat toate piesele incluse în program.

Damian VULPE

Edițiile 29, 30, 31...

Povestea a început undeva în primele luni ale anului 1990, când conducerea Uniunii Compozitorilor şi Muzicologilor din România a hotărât lansarea unui periodic care să oglindească viața muzicală, în acele zile de efervescență când toți anticipam o explozie de concerte şi evenimente. Sigur, exista (şi există şi astăzi) prestigioasa publicație "Muzica", dar ea se adresează strict specialiştilor. Îmi amintesc că înainte de 1989 am publicat totuşi multe articole din domeniul muzicii uşoare în această revistă, semn că se simțea nevoia încă de atunci de a se găsi şi pentru genul "lejer" un spațiu în care acesta să fie oglindit. Pe scurt, regretata noastră colegă Luminița Vartolomei a primit sarcina de a-şi alcătui un colectiv redacțional, fiind onorat să fac parte din el încă de la primul număr (am "învins-o" în concurs pe Claudia Daniela Nacu, compozitoare de mare talent, care s-a prăpădit înainte de vreme în Olanda...), alături de Mihai Cosma şi Ioan Dobrinescu. Şedința de constituire a avut loc la Ateneul Român, într-o sală de la etaj, U.C.M.R. având sediul provizoriu acolo, după care am căpătat un spațiu redacțional într-o cameră mare la Conservator. "Actualitatea Muzicală" avea apariție bilunară, era tipărită în 8 pagini pe hârtie de ziar, la o tipografie nu foarte performantă, din care cauză uneori fotografiile nu prea lăsau să se ghicească subiectul, dar entuziasmul era formidabil. Am avut la început şi fotograf (Mihai Cratofil), un timp ne-a fost colegă şi Carmen Stoianov şi, pare greu de crezut acum, dar "foamea" de informații muzicale din acei ani m-a ajutat să negociez, fireşte contra unui comision, vânzarea publicației atât la Sala Palatului, cât şi la Teatrul de revistă "Constantin Tănase", care-şi făcea reclamă premierelor în paginile noastre. Cu entuziasmul anilor de pionierat, ne-am decis să acordăm şi premii anuale, prima decernare având loc în 1992, referitor la performanțele din anul anterior. Festivitatea avea loc în Aula Palatului Cantacuzino, pentru că între timp ne mutasem în această casă a muzicii. Noi stăteam la un prezidiu, iar în spatele nostru, pe cortina din pluş cărămiziu, erau prinse cu ace de gămălie cele mai recente numere ale publicației, câțiva ani mai târziu mutându-ne în fața podiumului, în picioare, cu un microfon în față. Aceste aduceri aminte sunt necesare atât pentru cei care au prins acele vremuri, cât şi pentru cei tineri, care țin acum în mână o revistă tipărită excepțional, în întregime color şi e bine să ştie cum arăta strămoşul "Actualității Muzicale" de azi. Un moment decisiv, ce a dus la apariția în noul format, a avut loc când director al Editurii Muzicale era compozitorul Mircea Drăgan. Acesta i-a prezentat preşedintelui U.C.M.R. Adrian Iorgulescu proiectul unei reviste color, tipărite pe hârtie velină, acesta l-a aprobat, s-a trecut la treabă şi iată că am ajuns în august 2022 la numărul 253 din seria nouă, mai că nu ne vine să credem... Şi pentru a încheia acest capitol introductiv, ilustrat cu imagini de arhivă, iată primii laureați ai premiilor noastre, pe anul 1991: saxofonistul francez Daniel Kientzy, montarea cu opera *Don Carlo* la Opera Națională Română din Cluj-Napoca, casa de discuri Electrecord, coregraful Gheorghe Căciuleanu, soprana Adina Nițescu, revista studențească "Orfeu", Gabriel Cotabiță, şlagărul "Un actor grăbit" de Bogdan Cristinoiu (versuri Andreea Andrei), Johnny Răducanu, formația Phoenix.

Remember: Adrian Iorgulescu, Laurențiu Profeta, Eugen Rotaru

Doamnelor, domnişoarelor şi domnilor,

Bună ziua!

Sunt extrem de onorat să vă transmit salutul domnului Preşedinte al Uniunii Compozitorilor şi Muzicologilor din România, compozitorul şi profesorul univ. dr. DHC Dan Dediu, cu prilejul Galei Premiilor revistei "Actualitatea muzicală" pe anii 2019, 2020 şi 2021!

O parte din laureați

Trei lucruri aş dori să punctez în cuvântul meu:

În primul rând să explic un fapt mai mult decât evident şi anume că pandemia nu a permis ca decernările premiilor pe ultimii trei ani să aibă loc fizic, prin întâlniri faţă către faţă, deşi nominalizările s-au făcut. Acest lucru a fost dublat de faptul că Uniunea a trecut prin încercări severe datorate dislocării sale din Palatul Cantacuzino şi găsirii unor soluţii pentru mutarea patrimoniului său şi a birourilor în alte locaţii care să asigure condiţii optime păstrării şi conservării documentelor muzicale.

Octavian Ursulescu, Nicolae Gheoghiță, Mihai Cosma

În al doilea rând, aş dori să observ cu bucurie şi nedisimulată mândrie că decernarea acestor premii se face în 2022, în anul în care "Actualitatea muzicală" a Uniunii noastre împlineşte 32 de ani de existentă! Peste trei decenii de apariţii lunare ale unei reviste constituie o performanţă în sine pentru orice publicaţie autohtonă, fie ea de dinainte sau după 1990, cu atât mai mult pentru una dedicată muzicii româneşti. Determinarea breslei şi a echipei care a condus destinele U.C.M.R. în anii de după Revoluţie - coordonată de Preşedinţii, Pascal Bentoiu, Adrian Iorgulescu şi Octavian Lazăr Cosma - de a fonda şi susţine o publicaţie a cărei misiune este radiografierea activităţilor şi producţiilor muzicale din România, este una cu totul remarcabilă! În toţi aceşti ani şi indiferent de turbulenţele de toate tipurile prin care revista a trecut, "Actualitatea muzicală" s-a dovedit a fi barometrul constant şi echilibrat ce a înregistrat, lună de lună, pulsul vieţii muzicale româneşti, devenind astfel platforma prin care creaţia şi interpretarea muzicală au fost aduse la cunoştinţa publicului şi promovate la cel mai înalt nivel.

În al treilea rând, aş dori să amintesc că în aceşti ani de pandemie Uniunea Compozitorilor şi Muzicologilor din România şi-a sărbătorit Centenarul. După cum se cunoaşte, în 1920, o falangă de muzicieni în fruntea cărora se afla George Enescu, ca preşedinte, fondau Societatea Compozitorilor Români, astăzi Uniunea noastră. În tot acest timp, U.C.M.R. a fost instituţia şi aşezământul de artă şi cultură care a susţinut şi patronat întreaga producţie muzicală românească realizată în ultimul veac, deopotrivă componistică şi muzicologică, şi care astăzi păstrează cel mai important patrimoniu sonor lăsat de maeştrii noştri. Acest lucru a devenit o constantă şi după 1990, Uniunea încurajând muzica şi creaţia românească în toate manifestările sale (componistică, interpretativă, muzicologică etc.) prin premii, proiecte individuale şi colective, achiziţii, comenzi de piese etc., organizări de festivaluri şi concursuri. Există burse şi premii speciale pentru tineri creatori şi interpreţi, pentru a menţiona doar câteva dintre direcţiile pe care U.C.M.R. şi le-a asumat încă de la înfiinţare. Parte a acestei misiuni a Uniunii sunt şi premiile acordate în cadrul acestei Gale.

În final, în spaţiul atât de elegant al Operei Naţionale din Bucureşti, în care astăzi se premiază excelenţa în muzică în variatele ei forme, transmit cu bucurie distinşilor laureaţi calde felicitări din partea întregii breslei, a conducerii U.C.M.R., cât şi a mea personal. Sunt convins că pentru fiecare dintre dumneavoastră, premiile primite în această Gală constituie nu numai o reuşită personală şi o înaltă preţuire şi recunoaştere din partea Uniunii a remarcabilei dumneavoastră activităţi ci, indirect, şi un premiu şi omagiu adus muzicii şi muzicienilor care ne-au format, creaţiei şi interpretării româneşti, ceea ce nu cred că este puţin lucru!

Felicitări!

<u>Nicolae GHEORGHIŢĂ</u>
Vicepreşedinte U.C.M.R.

În 21 iulie 2022 n-a mai fost o singură ediţie a premiilor noastre, fiindcă din cauza pandemiei a trebuit

mereu să renunțăm (să sperăm că anul viitor vom putea da curs invitației domnului general Cătălin Zisu de a ține gala în eleganta Sală de marmură de la Cercul Militar Național...), așa încât au fost de fapt edițiile 29, 30 și 31, corespunzătoare anilor 2019, 2020 și 2021. Dar aceasta n-a fost singura problemă cu care ne-am confruntat. Cum Palatul Cantacuzino a intrat în renovare, trebuia să găsim un spațiu potrivit cu importanța evenimentului, dar și cu valoarea laureaților, ideal fiind tot unul legat de viața muzicală. Și iată că redactorul nostru șef Mihai Cosma a găsit soluția perfectă, beneficiind de înțelegerea deplină și de ospitalitatea conducerii Operei Naționale din București, al cărei colectiv a fost la înălțime din toate punctele de vedere. Iar un eveniment de o asemenea complexitate, la care au luat parte peste 80 de invitați, a presupus diverse amenajări în elegantul "Foyer galben" al Operei Naționale: aducerea de scaune, montarea unui ecran de proiecție, aparatură de sonorizare, pupitre, precum și instalarea unui bar în sala alăturată, ce s-a dovedit salutar pentru cei de la catering, care au oferit participanților diverse băuturi răcoritoare, dar și un pahar de vin roșu (foarte apreciat de generalul Mircea Chelaru, bun amic cu compozitorul laureat Eugen Doga!). Fiind la acest capitol, să notăm că rafinatul cocktail, cu delicatese și produse de mare clasă, a fost sponsorizat de doamna Anca Vlad, președinte al Fildas-Catena Group și al binecunoscutelor "farmacii ale inimii" Catena, dânsa fiind nu numai o mare iubitoare de artă și sprijinitoare a evenimentelor muzicale, dar mai ales o prietenă sinceră a revistei "Actualitatea muzicală". Am creionat oarecum, pentru cei care n-au avut curaj să înfrunte canicula de afară, ambianța în care s-a desfășurat evenimentul, pe care toți cei prezenți l-au apreciat ca fiind unul deosebit de reușit, dovadă că în sala de cocktail s-a zăbovit, la discuții și impresii, mult timp după încheierea festivității și realizarea fotografiilor de grup. Reprezentanții mass-media au profitat din plin de șansa unică de a intervieva personalități uriașe, pe care n-ar fi avut ocazia să le întâlnească ușor, iar vedetele, spre cinstea lor, au fost toate la mare înălțime, nerefuzând nici o fotografie, filmare, întrebare. Jos pălăria în fața Loredanei Groza, care, la mai bine de o oră după ce lumea începuse să pornească spre casă, acorda, în simpaticul leagăn înflorat de la parter, un ultim interviu filmat unei colege de la "Click"! Asta înseamnă respect față de sine, de rangul artistic, dar și față de public și presă, din care cei mai tineri ar avea de învățat.

Mihai Alexandru, Valentina Fătu, Vasile Muraru, Mircea Vintilă

Înainte de a derula filmul galei, mi se pare normal să amintesc că reușita deplină a evenimentului s-a datorat întregului colectiv al revistei: prof. univ. dr. Mihai Cosma (redactor-șef), Norela Liviana Costea, redactor (a făcut un adevărat tur de forță, susținând "pe repede înainte" examenul de licență la o facultate de Management și revenind la festivitate!), secretarul de redacție Costin Aslam (discret, ca de obicei, dar cu o implicare consistentă). Acesta din urmă a fost însoțit de soția sa Paula, colaboratoare a redacției în domeniul partiturilor. Așa cum nu putem să-i uităm pe colaboratorii noștri cu rubrici permanente: Florian Lungu "Moșu" (e prima oară când l-am văzut pe reputatul specialist în jazz purtând un costum, mai ales pe căldura de afară!), Oana Georgescu (music-hall), Doru Ionescu (rock), David Lapadat (internațional), referindu-mă firește doar la secțiunea Divertisment, să-i zicem, pentru că în jumătatea de revistă rezervată muzicii culte semnează cele mai importante condeie din domeniul muzicologiei. Alături de noi, ajutându-ne să oferim un eveniment de neuitat, au fost partenerii: Opera Națională București, Catena, editura Litera (ca de obicei Raluca Tîrnăuceanu a oferit laureaților cărți excepționale, semnate de laureați ai premiului Nobel pentru literatură), Tonica Group, Senso TV.

Secțiunea muzică clasică

Premiul de excelență a fost atribuit pentru anii 2019-2021 maestrului Christian Badea, nume sonor al artei dirijorale internaționale. Născut la București în anii de după cel de-al doilea război mondial, a început cariera muzicală ca violonist, studiind la Conservator cu reputatul pedagog Ștefan Gheorghiu. A reușit să plece din România și, nu după mult timp, a ajuns la New York, unde a studiat la

Christian Badea

Juilliard School of Music. Întâlnirile marcante ale tinereții au fost cele cu Herbert von Karajan și cu Leonard Bernstein, personalități care i-au canalizat energiile spre cele mai spectaculoase orizonturi. Cariera sa a evoluat deopotrivă în fosa unora dintre cele mai importante teatre de operă și pe celebre podiumuri de concert, fără să lipsească sesiunile de înregistrări la mari case de discuri. Christian Badea este singurul muzician român care a apărut la Metropolitan Opera în peste 160 de reprezentații. Totodată, a fost adesea oaspete al Wiener Staatsoper, Royal Opera "Covent Garden", Bayerische Staatsoper, Opera din Sydney, Théâtre Royal de la Monnaie, Teatro Colon Buenos Aires, Opera Regală din Stockholm, Teatro Reggio Torino, Teatro Comunale Bologna, teatrele de operă din Houston, Dallas, Toronto, Montreal etc. I-a îndrumat cu bagheta sa pe toți monștrii sacri ai scenelor lirice, de la Placido Domingo la Bryn Terfel, de la Luciano Pavarotti la Mirella Freni, de la Afredo Kraus la Renée Fleming, colaborând și cu cei mai mari regizori ai lumii, printre care Franco Zefirelli, Werner Herzog, David Pountney sau Andrei Șerban. Christian Badea a dirijat orchestre de mare calibru precum Royal Philharmonic și BBC Symphony, Orchestra Santa Cecilia din Roma, Filarmonica din Sankt Petersburg, Filarmonica din Tokio și multe altele, colaborând cu artiști importanți precum Mstislav Rostropovich, YoYo Ma, Yefim Bronfman, Midori, Mitsuko Uchida, Vadim Repin și mulți alții.

În 2012, Christian Badea a devenit dirijorul principal al Filarmonicii „George Enescu" din București și, în același an, a înființat Fundația Română pentru Excelență în Muzică, al cărei scop este punerea în pagină a unor proiecte artistice de cea mai înaltă calitate și susținerea carierelor celor mai talentați tineri muzicieni.

În această primăvară a colaborat pentru prima dată cu Opera Națională București, realizând unul dintre cele mai memorabile spectacole ale acesteia din punct de vedere muzical: o reprezentație de excepție cu *Lohengrin* de Richard Wagner, cu o distribuție de top mondial și cu o interpretare de zile mari, la care vom mai visa multă vreme de aici înainte; poate, până la reîntoarcerea sa, atât de binevenită, în fosa bucureșteană.

*

Daniela Bucșan – premiul pentru tineri interpreți

Soprana Daniela Bucșan, în prezent prim-solistă a Teatrului Național de Operetă și Musical „Ion Dacian", este una dintre cele mai tinere talentate artiste ale scenei lirice. Versatilitatea ei a impresionat publicul în mod cu totul special, succesele ei fiind pe direcții multiple: operă, lied, operetă, musical. A participat activ la mai multe ediții ale proiectului de pregătire de excelență pentru tineri interpreți „International Grand Prix of Romania", fiind laureată a Concursului de canto, câștigând selecția și cântând în salonul de muzică al Castelului Peleș la Masterclass-ul celebrei pianiste și profesoare Larisa Gherghieva (directorul programului pentru tineri de la Teatrul „Mariinski" din Sankt Petersburg), cântând apoi și în alte proiecte internaționale. Deja s-a impus ca vedetă a teatrului în care este angajată, evoluând cu mare succes în mai multe spectacole, inclusiv în noile premiere montate în ultimul timp în această instituție.

Anul trecut a câștigat primul Concurs Național de Musical din România, unde un juriu larg și de cea mai mare competență a preferat-o tuturor actorilor din competiție, cu toții fiind impresionați de vocea ei, de felul cum dansează, cum joacă și de prezența scenică cu alură de star de cinema. Este foarte probabil ca, la fel ca și în cazul precedentei noastre laureate de la această categorie, Irina Baianț, cariera ei va urma un traseu spectaculos, pe care, cu siguranță, îl merită. Deocamdată, chiar în săptămânile următoare, va deveni mămică! Îi adresăm toate urările noastre de bine!

Daniela Bucșan

*

Unul dintre cei mai versatili dirijori români, Daniel Jinga, a întrunit voturile colectivului nostru redacțional, la categoria Premiul pentru dirijat. Născut la Buzău în 1978, a fost preocupat de muzica bizantină, iar mai târziu de dirijat, studiind la aceste profiluri la Seminarul Teologic și la Universitatea Națională

Daniel Jinga în direct din Croația

de Muzică Bucureşti. Din 2012 deţine şi titlul de Doctor în Muzică. A fost dirijor secund al Corului Naţional de Cameră ”Madrigal”, după care a înfiinţat corul ”Accoustic”, o formaţie de elită finanţată prin proiecte cu fonduri publice şi private, care stăpâneşte un repertoriu de cea mai mare complexitate: muzică sacră, prelucrări folclorice, muzica Renaşterii, muzică contemporană şi

Mihai Cosma, Andrei Petrache

muzică de teatru şi film. În timpul mandatului lui Răzvan Dincă la Opera Naţională a devenit maestru de cor al acestei instituţii, pe care astăzi o conduce din postura de manager general. Este, totodată, dirijorul Filarmonicii ”Muntenia” din Târgovişte şi dirijor al formaţiei vocale ”MundiColour”. Activează cu o energie incredibilă pe toate palierele muzicale, de cele mai multe ori iniţiind proiecte personale, foarte diverse, printre care se regăsesc colaborări cu formaţii sau solişti pop-rock, gale extraordinare, concerte în aer liber, filmări, discuri. La aceste ultim capitol, una dintre realizările cu care se mândreşte este înregistrarea celor două *Rapsodii române op. 11* de George Enescu, la pupitrul Orchestrei

În paralel continuă să colaboreze ca dirijor cu o multitudine de orchestre din Bucureşti sau din ţară, formaţia alături de care apare constant fiind Orchestra Metropolitană Bucureşti, al cărei fondator este. A dirijat şi orchestre străine, de pildă Orchestra Naţională de tineret a Republicii Moldova. De câţiva ani s-a apropiat de genul musical şi a debutat la pupitrul Teatrului Naţional de Operetă „Ion Dacian”, dar şi în spectacole realizate de antreprenori independenţi, cum ar fi *My Fair Lady* şi *Mamma mia!*. A concertat la Ateneul Român, Sala Radio, Sala Palatului, Palatul Patriarhiei etc., şi într-un număr impresionat de oraşe din ţară şi din străinătate. A colaborat şi cu vedete de mare anvergură ale muzicii internaţionale, cum ar fi Angela Gheorghiu şi Valentina Nafornița.

Deţine o multitudine de premii la Concursuri şi festivaluri de anvergură.

*

Premiul pentru debut componistic a fost acordat muzicianului plurivalent care este Andrei Petrache. Născut în 1998, a studiat pianul timp de 12 ani la Colegiul Naţional de Muzică „George Enescu”. Au urmat studiile de licenţă, specializarea Compoziţie Clasică, la clasa prof. univ. dr. Dan Dediu, continuând în prezent ca masterand la aceeaşi specializare. Totodată, studiază şi dirijatul de orchestră, sub îndrumarea profesorului şi dirijorului Cristian Mandeal.

Andrei apare cu consecvenţă pe scenele de concert şi de recital din România, ca pianist solist sau în formaţii de muzică de cameră, ori în diferite trupe de jazz sau de world music. Performanţele sale individuale au fost răsplătite cu peste 30 de premii la concursuri de pian naţionale şi internaţionale, la care se adaugă premii acordate ansamblului de jazz din care a făcut parte.

În domeniul compoziţiei, Andrei este autorul a peste 60 de lucrări, în stiluri diferite (clasic, modern, jazz, fusion) care acoperă atât genuri vocale, cât şi instrumentale, precum şi muzică electronică, abordând, totodată, şi zona muzicii de film sau de balet. Lucrările sale au fost premiate de peste 20 de ori la diferite concursuri de compoziţie naţionale şi internaţionale şi au fost interpretate, în cadrul a diferite concerte sau festivaluri, la Bucureşti, Bistriţa, Mediaş, Sinaia, Deva, Braşov, Târgu Mureş, Timişoara, Piteşti, Ploieşti, Sibiu, Cluj-Napoca, Sf. Gheorghe, Moscova, Paris, Hanovra, Bielefeld, Ierusalim, Tokyo, Londra, Cambridge, Bruxelles, Wenduine, Zeerbrugge, Aalborg, Dubai. Este unul dintre cei mai tineri laureaţi ai revistei noastre. (**Mihai COSMA**)

Un talent de excepţie: Andrei Petrache

Pe foarte tânărul pianist Andrei Petrache l-am ascultat – şi admirat – pentru prima dată la notoriul club bucureştean „Green Hours” din Calea Victoriei nr. 120, evoluând în seara de 24 aprilie a. c. împreună cu doi „grei”

Florian Lungu

ai jazzului autohton, Nicolas Simion (saxofon tenor, saxofon sopran, clarinet bas, flaut) şi Sorin Romanescu (ghitară). I-am apreciat dezinvoltura probată de stăpânirea cu aplomb a tehnicii claviaturii în alb şi negru, belşugul ideilor melodice, al edificiilor armonice revărsat spontan în improvizaţii... Ulterior, Trioul a mai susţinut recitaluri la Muzeul Ţăranului Român în 4 iulie şi în 10 iulie la Festivalul de Jazz de la Gărâna, vădind aceeaşi disponibilitate precoce pentru valoare şi profesionalism.

L-am descoperit pe junele muzician în vârstă de numai 24 de ani drept... un al doilea Richard Oschanitzky, din punctul de vedere al pluralităţii preocupărilor şi al realizărilor în varii compartimente proprii artei sunetelor. Căci absolventul celor doisprezece ani de studiu al pianului la Colegiul Naţional de Muzică „George Enescu" din Bucureşti (în paralel, pianistul abordând, ca instrumente auxiliare, ghitara, flautul, contrabasul, percuţia) s-a dedicat cu egală fervoare domeniului creaţiei. În anul 2021 Andrei Petrache a dobândit licenţa în specializarea Compoziţie Clasică, clasa profesorului universitar doctor Dan Dediu, continuând actualmente ca masterand, discipol al aceluiaşi eminent mentor. Dar mereu avid de a investiga noi capitole ale cunoaşterii, tânărul artist şi-a aflat timp pentru a studia şi dirijatul de orchestră, sub îndrumarea maestrului baghetei şi cadrului didactic universitar Cristian Mandeal!

Andrei Petrache – interpretul – a fost aplaudat pe multe scene de concert din ţara natală, ca şi peste hotare, fie că vorbim despre recitaluri de pian solo, de muzică de cameră şi de apariţii în diverse grupuri de jazz sau world music, fie de câştigarea unor competiţii de interpretare şi creaţie în jazz.

Cât priveşte sfera compoziţiei muzicale, Andrei Petrache este plăsmuitorul a peste 60 de lucrări, în registre stilistice diferite (clasic, modern, jazz, fusion), acestea însemnând deopotrivă muzică vocală, instrumentală, precum şi muzică electronică, de film sau de spectacol coregrafic.

Calităţile prestaţiilor sale în plan interpretativ, componistic dar şi în compartimentul teoriei muzicii, apar atestate de numărul surprinzător de mare de premii adjudecate în ţară şi străinătate – cincizecişipatru la număr din anul 2008 pînă în prezent, dintre care douăzecişicinci atribuite la concursuri de pian, iar dintre celelalte, majoritatea fiind premii de compoziţie. Spre a demonstra odată în plus această aserţiune, fie-ne permis a reproduce în rândurile ce urmează şapte distincţii conferite lui Andrei Petrache numai în anul 2018: Marele Premiu al Concursului Naţional de compoziţie „Ştefan Niculescu", acordat de U.C.M.R. *Sonatei pentru vioară şi violoncel*; Premiul I la Concursul Naţional de compoziţie „Liviu Comes" – Cluj, pentru lucrarea *Vedenie* (trombon şi pian); Premiul I la Concursul Naţional de compoziţie „Vox Mundi" – Timişoara, acordat lucrării *Joc* pentru cor de copii şi pian; Premiul I la Concursul Naţional de compoziţie „Paul Constantinescu" acordat lucrării *Rondo românesc* pentru vioară şi marimbă; Premiul de Creativitate acordat de Universitatea Naţională de Artă Teatrală şi Cinematografică şi Centrul de Proiecte Culturale al Capitalei ARCUB; Premiul I la toate cele patru secţiuni (Solfegiu, Dicteu melodic şi armonic, Teoria muzicii, Elaborare solfegii şi dictate) ale Concursului de Teorie organizat de Universitatea Naţională de Muzică din Bucureşti; Premiul I la Concursul pianistic de Muzică Românească organizat de Universitatea Naţională de Muzică din Bucureşti; Premiul III la Concursul Naţional de compoziţie „Sabin Păutza", acordat lucrării *Passacaglia* pentru pian.

Andrei Petrache alături de bunicul său, dirijorul Jean Lupu

Să ne mai mirăm că ale sale creaţii au fost prezentate public în concerte şi festivaluri ce au avut loc la Bucureşti, Bistriţa, Mediaş, Sinaia, Deva, Braşov, Târgu Mureş, Timişoara, Sibiu, Piteşti, Ploieşti, Cluj, Sf. Gheorghe, Moscova, Paris, Hanovra, Bielefeld, Ierusalim, Cambridge, Tokyo, Londra, Bruxelles, Wenduine, Zeerbrugge, Aalborg, Dubai?

Cea mai recentă recunoaştere a valorii creaţiilor sale s-a săvârşit prin distincţia atribuită în cadrul somptuoasei Gale a Premiilor revistei „Actualitatea Muzicală". (**Florian LUNGU**)

George Natsis

Sincer să fiu, având în vedere previziunile meteo, confirmate din plin (cea mai “fierbinte” zi a săptămânii, cu 40 de grade), nu mă aşteptam la o afluenţă atât de mare de public şi mai ales să nu lipsească nici un laureat, mai ales că eram în plin sezon estival. Am fost impresionaţi că reputatul muzician Eugen Doga (84 de ani) a venit special de la Chişinău, că Horia Moculescu (85) a făcut un efort notabil, în ciuda căldurii sufocante şi a unor probleme de sănătate, că Monica Anghel şi-a scurtat vacanţa pentru a putea fi alături de noi, că Loredana Groza a trecut şi ea peste o uşoară răceală... Revederea dintre “Lori” şi Eugen Doga a fost emoţionantă, cu îmbrăţişări, declaraţii de dragoste (profesională!) şi admiraţie reciprocă. De fapt ei doi ne-au dat cele mai mari emoţii, nefiind siguri de prezenţa lor până în dimineaţa respectivă, mai ales că mai toţi se interesau dacă vor veni, uitând că la “Actualitatea Muzicală” este seriozitate maximă la fiecare ediţie a premiilor! Ne-am bucurat să fie alături de noi, între alţii, muzicianul George Natsis (numit din nou, de curând, în funcţia de secretar al secţiei Muzică uşoară-Jazz a U.C.M.R., semn al preţuirii de care se bucură din partea breslei), dirijorul corului “Symbol” al Patriarhiei Jean Lupu (bunic fericit al laureatului nostru Andrei Petrache, un tânăr talent de excepţie, foarte modest, cu un discurs minunat), Iulian Vrabete de la “Holograf”, violonistul Valentin Albeşteanu, actriţa Valentina Fătu, generalul Mircea Chelaru, poeta Rodica Elena Lupu, melomanii Ştefan Chiriacescu şi Stere Paris.

Eugen Doga

Mihai Alexandru

Festivitatea propriu-zisă n-a întârziat nici ea prea mult după ora anunţată, 12, fiindcă aveam pregătită, din partea gazdelor de la Operă, o mare surpriză. Daniel Jinga, căruia i s-a conferit “Premiul pentru dirijat”, şi-a întrerupt repetiţia din Croaţia, unde era invitat pentru un concert, pentru a ne transmite un mesaj video pe ecran, “răcorindu-ne” puţin cu ambianţa ce-l înconjura – terasă, palmieri, marea în spate... A fost şi pentru el o fericită coincidenţă, pentru că l-am putut felicita pentru confirmarea în funcţia de director general al Operei Naţionale din Bucureşti, ce avusese loc cu doar două zile înainte! Din cauza diferenţei de fus orar n-a putut transmite un mesaj similar reputatul dirijor Christian Badea, distins cu “Premiul de excelenţă”, aflat la acea oră pe pământ american. Îmbrăcat modern, aşa cum îi stă bine unui tânăr de vârsta lui, Andrei Petrache (premiul pentru “Debut componistic”), a oferit un discurs de bun-simţ, în ciuda numeroaselor succese, şi l-a făcut pe Florian Lungu să vină intempestiv din sală pentru a evidenţia şi înzestrările jazz-istice ale acestuia. Viitoare mămică în toamnă, soprana Daniela Bucşan (“Premiul Tinereţii”) de la Teatrul Naţional de Operetă şi Musical “Ion Dacian” s-a remarcat anul trecut la prima ediţie a Festivalului naţional de musical, organizat de Mihai Cosma la Universitatea Naţională de Muzică din Bucureşti. Ca să vedeţi ce

Mircea Drăgan

mică e lumea, din juriu au făcut parte semnatarul acestor rânduri şi doi dintre laureaţi, Daniel Jinga şi Mihai Alexandru, deci am avut mână bună! De altfel, aşa cum se va vedea, între laureaţi există numeroase afinităţi şi colaborări de succes.

“Premiul pentru Creaţie” a fost acordat compozitorului Mircea Drăgan, fost lider al formaţiilor

Octavian Ursulescu, Aurelian Temişan, Mihai Cosma

Sideral, Mondial şi Romanticii şi reputat maestru de sunet. Vorbeam de faptul că aproape totul s-a legat între laureaţii ediţiilor actuale, Mircea Drăgan amintindu-şi piesele de succes încredinţate Monicăi Anghel (“Tu, numai tu” este mare şlagăr) şi Loredanei Groza. Nominalizarea s-a datorat faptului că în anii din urmă a lansat la Editura Muzicală nu mai puţin de 6 caiete de partituri cu creaţiile sale de diverse facturi, plus câteva CD-uri remarcabile la casa de discuri Eurostar, ceea ce ne face să aşteptăm cu interes volumul autobiografic în curs de apariţie, în care sigur vom afla destinul unor creaţii remarcabile ale sale, nepremiate sau chiar respinse la festivalul de la Mamaia. Festival unde Monica Anghel (premiul pentru “Performanţă vocală”) a încălcat grav regulamentul, păcălindu-i (şi bine a făcut!) pe organizatori, fiindcă nu împlinise nici 15 ani la data respectivă! Cu piesa “Vin' la mama de mă cere” de Laurenţiu Profeta a cucerit una din distincţiile cele mai importante ale concursului, inaugurând o carieră formidabilă, cu mai bine de zece premii internaţionale în toată lumea (este cea mai titrată solistă a noastră din acest punct de vedere). A triumfat la “Cerbul de aur”, a transformat în şlagăre fără vârstă melodii excepţionale compuse de Cornel Fugaru sau Marius Ţeicu, susţine concerte alături de orchestra dirijată de Ionel Tudor. Recent a avut o apariţie extrem de aplaudată în spectacolul “Galele Savoy” de la Teatrul de revistă “Constantin Tănase”, impresionând şi acum prin silueta sa şi fiind aplaudată cu căldură, din sală, de realizatorii acestor “Gale”, actorii Vasile Muraru şi Valentina Fătu. Evenimentul a fost deschis (veţi vedea de ce am întârziat relatarea), de proaspătul vice-preşedinte al U.C.M.R., muzicologul Nicolae Gheorghiţă, întors chiar în noaptea precedentă de la un congres desfăşurat la Praga. Dânsul a concurat (juriul încă deliberează!...) la titlul de “arbitru al eleganţei”, cu un costum impecabil şi batistă la rever şi ar fi triumfat fără probleme dacă

Loredana Groza

Vasile Muraru

n-ar fi avut un rival de temut în Aurelian Temişan (premiul “Vedete”), care a stârnit oftaturi din partea doamnelor, inclusiv din partea Loredanei Groza, de care a stat lipit întreaga festivitate. Înalt, sportiv, chipeş, longilinul “Cornel” (aşa îl ştiu prietenii) Temişan a dovedit că nu întâmplător este şi un apreciat actor (de teatru şi musical), povestind filmările la “A doua cădere a Constantinopolelui” alături de Loredana Groza, fredonând refrenul primului său mare şlagăr, din anii '90, “Poveste din Vest” de George Natsis, dar mulţumindu-i şi lui Mihai Alexandru pentru piesele de uriaş succes, în manieră pop urban, pe care acesta i le-a scris în anii din urmă. Cum spuneam, vedeţi cum s-a legat totul? Fiecare laureat a venit la microfon, primind cărţile de editura Litera, diploma şi un trandafir, în

acordurile unei melodii lansate de ea/ el, în cazul lui Mihai Alexandru fiind vorba de o piesă cântată de Laura Bretan. Fost component al unor formații rock, între care Iris, compozitorul are la activ cele mai multe participări la

Horia Moculescu

concursul Eurovision, iar în vremea din urmă s-a dedicat serios muzicii pentru cei mici (de altfel premiul său s-a intitulat "Campionul şlagărelor pentru copii"), cea mai recentă realizare a lui fiind un CD de acest tip pe versurile Marinei Almăşan, apărut la casa de discuri Eurostar. Un gest frumos a făcut Mihai Alexandru dând fuga acasă la Horia Moculescu, pentru a-i aduce acestuia ventilatorul cu motoraş de care acesta avea mare nevoie. Când, în urmă cu câțiva ani, intermediam la aceeaşi casă de discuri Eurostar apariția primului (!) CD al celebrului compozitor Eugen Doga apărut în România, "Mari succese", nu credeam că voi ajunge să-i înmânez şi cel dintâi premiu muzical important în țara noastră ("Maeştri din Diaspora")! Autor al celebrelor valsuri "Dulcea şi tandra mea fiară" şi "Gramofon", considerate de specialişti între cele mai frumoase din toate timpurile, Eugen Doga a compus muzica la peste o sută de filme (între care "Anna Pavlova", "Şatra", "Lăutarii", "Maria Mirabela"), zeci de balete, lucrări simfonice. De curând a definitivat ciclul de lieduri "Dialogurile dragostei", pe versuri de Mihai Eminescu şi Veronica Micle, sperând să le vadă reunite într-un concert unitar pe una din scenele de la noi. Secvențe au fost deja făcute cunoscute publicului la Festivalul romanței "Crizantema de aur" de la Târgovişte (unde va reveni între 20 şi 22 octombrie, la a 55-a ediție, ca preşedinte al juriului de Interpretare) şi în spectacolele organizate de doamna Lili Bobu ("Regal d'Art") la Iaşi şi la Botoşani. Nu numai reîntâlnirea cu Loredana Groza l-a bucurat pe muzician (este membru al U.C.M.R.), dar şi faptul că l-a revăzut, chiar numai pe ecran, pe Daniel Jinga, sub bagheta căruia a cântat la pian în concerul pop-simfonic al lui Paul Surugiu-Fuego de la Sala Palatului. Acest eveniment al nostru de la Operă a fost o

Eugen Doga, Loredana Groza

Mircea Vintilă

ocazie rară, mai ales după pandemie, de reîntîlnire între reprezentanții muzicii. Loredana Groza (cu un foarte meritat "Premiu de Popularitate") s-a declarat fericită să se revadă nu numai cu Eugen Doga, dar cu toți colegii, solişti şi compozitori. De la Trofeul Mamaia la nici 16 ani, cu piesa "Mă întreb ce să fac?" a lui Marius Țeicu, drumul ei a fost mereu ascendent, a cucerit şi Trofeul concursului TV "Steaua fără nume", a bătut toate recordurile discografice cu albumul "Bună seara, iubite!" (muzica Adrian Enescu, versuri Lucian Avramescu), a străbătut lumea, este în jurii pe micul ecran, dar mai ales dovedeşte o capacitate de reinventare formidabilă, abordând toate genurile muzicale cu formația sa, "Agurida". Rar, dar bine, şi muzica folk a fost prezentă pe genericul galelor noastre, de această dată "Premiul muzicii folk" revenind unui pionier al genului. Mircea Vintilă a luat parte (alături de

Mircea Florian, Marcela Saftiuc, Doru Stănculescu), în 1971, la primul Festival național folk, organizat de mine împreună cu regretatul meu frate Florin-Silviu la Pop-Clubul nostru de la "303", la Politehnică. De-a lungul anilor s-a dovedit mereu egal cu sine, neabdicând de la stilul ce l-a consacrat, chiar atunci când a apelat la sonorități mai ample. A fost implicat în diverse proiecte ambițioase, cel mai recent fiind legat de colaborarea cu Iulian "Mugurel" Vrabete, venit, cum spuneam, să-l susțină. Iar faptul că pe Mircea "Ciocu" Vintilă l-am întâlnit adesea în tribunele

Monica Anghel

stadionului din "Parcul cu platani", în Cotroceni, la meciurile echipei noastre de veșnică suferință, Progresul (devenită F.C. Național), mi-l face și mai simpatic... Nu știu cu ce echipă de fotbal ține îndrăgitul actor Vasile Muraru (pesemne cu Ceahlăul Piatra-Neamț, la el acasă!), important este că "ține" cu artiștii, cu artele spectacolului de music-hall, că respectă valorile genului. Manager al Teatrului de revistă "Constantin Tănase", el a reușit performanța rară de a nu întrerupe nici o clipă contactul cu publicul, chiar în pandemie, cu 30%, 50% din capacitatea sălii, așa cum erau directivele, a susținut cu colegii săi spectacole în aer liber, la Teatrul de vară Herăstrău sau chiar pe Calea Victoriei. A promovat muzica ușoară românească, prin reprezentanții ei de vază, dar și prin tineri soliști ai teatrului, printr-o politică inspirată de repertoriu, alături de compozitorii Dan Dimitriu (care este și dirijor al orchestrei) și Cristian Faur. Dar mai ales a lansat, în octombrie anul trecut (încă nu venise relaxarea), un proiect excepțional alături de colega sa de scenă Valentina Fătu – "Galele Savoy" (șapte ediții până în prezent) – o formă unică de spectacol, mustind de prețuire și recunoștință, în care sunt cinstiți toți cei care au marcat cu talentul lor teatrul de revistă, fie ei cântăreți, compozitori, actori, balerini, scenografi, coregrafi, autori, cu emoționante momente "In memoriam" consacrate corifeilor care nu mai sunt printre noi. Toate aceste merite i-au adus lui Vasile Muraru "Premiul pentru Management Artistic", pe care a anunțat cu eleganță că-l împarte cu viitoarea directoare artistică a teatrului "Constantin Tănase", Valentina Fătu. Am tot vorbit de fotbal, însă aici ne poate da oricând lecții Horia Moculescu (care în tinerețe a jucat și rugby), suporter stelist de când se știe. Dar nu pentru asta a încheiat Gala cu toți spectatorii în picioare (doar la Eugen Doga s-a mai petrecut asta), ci pentru că el este legenda vie a muzicii noastre. De altfel, Diploma de onoare ce i-a fost înmânată se intitulează "O viață dedicată muzicii ușoare românești" – și chiar că așa este. Sute de șlagăre, zeci de trofee la festivalul de la Mamaia, soliști lansați (Adrian Daminescu, Mioara Feraru, Bogdan Bradu), o emisiune longevivă la TVR, "live", "Atenție, se cântă!", președinte de juriu la numeroase concursuri, încurajând și povățuind tinere talente, autor al unei cărți autobiografice ce se citește cu sufletul la gură, realizator și prezentator, la Radio România Cultural, sâmbăta seara, al unei adevărate istorii a muzicii ușoare românești (1600 de melodii difuzate până acum!), șef de orchestră cu performanțe de neuitat (la "Modern", în Mamaia, sau la "Ambasador", în București)... Cu umor și farmec, jovial ca de obicei, Horia Moculescu a făcut o mică radiografie a carierei sale, cu marii compozitori alături de care a stat, neuitând să precizeze că după decesul lui Ramon Tavernier, decanul de vârstă al compozitorilor noștri de muzică ușoară este Jolt Kerestely (88). Iar finalul alocuțiunii sale ne-a pus pe gânduri, când a întrebat, retoric: "Oare cine va primi anul viitor premiul acesta al meu?"...

A fost o Gală dominată de personalitatea uriașă a unor mari slujitori ai muzicii culte, a unor reputați muzicieni, Eugen Doga și Horia Moculescu, de confirmarea vocilor excepționale ale unei adevărate "generații de aur" (pe cei mai în vârstă i-am include deja în sintagma "generația de platină"!) - Loredana Groza, Monica Anghel, Aurelian Temișan, de speranța pe care ne-o transmit Mircea Drăgan și Mihai Alexandru că muzica ușoară este în continuare pe mâini bune, de certitudinea că poezia muzicii folk nu va dispărea, mai ales că toți cei de mai sus sunt așteptați din toamnă să fie invitați de Vasile Muraru și de Valentina Fătu la Teatrul de revistă "Constantin Tănase", la "Galele Savoy"! (Foto: Sebastian Oros - TONICA Group)

Valentina Fătu, Vasile Muraru

Octavian URSULESCU

Să ne fie de bine!
Cronica unui concert savuros

Am aşteptat cu interes concertul Musica Ramificata din 26 iulie 2022 la Ateneul Român, pentru că afişul promitea un program de tipul seriei Muzicilor paralele din anii 1970 – muzici vechi alternate cu piese contemporane – dar şi pentru că prezența lui Matei Ioachimescu, ca cea a unui star hollywoodian, garanta calitatea evenimentului. Programul inițial anunța două fragmente din opere de Rameau şi *Toccata cromatica* de Frescobaldi, cu o primă audiție de Alin Chelărescu la mijloc şi cu prima audiție a *Concertului pentru flaut alto şi coarde* de Kalevi Aho la sfârşit. Realitatea a fost plină de surprize: pe lângă absența aerului condiționat în sală, într-o zi de mare arşiță, programul a păstrat doar trei piloni din arhitectura sa inițială: Rameau-ul de la început, piesa lui Alin Chelărescu la mijloc şi cea a lui Kalevi Aho la sfârşit. Nu e de regretat câtuşi de puțin introducerea piesei *Ramifications* de Ligeti, dimpotrivă! Se pot înțelege şi rațiunile extra-muzicale care au dus la înlocuirea lui Frescobaldi cu piesa lui Valentin Silvestrov, *Stille Musik*.

Danse du grand calumet de la paix din *Les Indes galantes* de Jean-Philippe Rameau a fost cântată de către ansamblul Musica Ricercata într-o manieră romantică (proprie multor ansamburi specializate în baroc - ca şi cum ar fi existat imprimări din secolele XVII-XVIII care să indice maniera epocii!), cu multe mişcări ondulatorii, expresivitate în exces, «furculițe» dinamice exagerate, cu momente de sunet pițigăiat în acut la viori şi câteva chixuri răspunzătoare de disonanțele de pe la sfârşitul piesei. Dirijorul Cristian Spătaru, vădit sub influența manierei dirijorale a lui Misha Katz, a încercat o parafrază timidă a acestuia, lărgindu-şi evoluția scenică pe o rază de cam 1 metru şi jumătate, cu câte o avansare impetuoasă spre concertmaestru. Spre liniştea tuturor şi din motive practice întemeiate - în primul rând, necesitatea concentrării maxime - a renunțat pe tot restul concertului la această manieră odată cu piesa următoare. Trebuie spus că Misha Katz este un excelent muzician, un dirijor cu mare experiență şi că partea vizuală a interpretărilor sale a devenit un fel de trade-mark. Cristian Spătaru, la început de carieră, dovedeşte calități indiscutabile: înțelege partitura şi e eficient în redarea ei; mai puțin eficace au fost prezentările sale orale ce au precedat toate lucrările interpretate. E de discutat moda din ce în ce mai încetățenită de a familiariza publicul cu muzica prin discursuri de la pupitru; dacă tot le faci, e preferabil să ai dicție şi o retorică adecvată. Concertele educative ale lui Leonard Bernstein la Carnegie Hall în anii 1960 au făcut istorie şi e greu de crezut că vreun pedagog din domeniul muzicii să nu le datoreze azi măcar ceva. Dacă publicul meloman de azi are nevoie să fie pregătit ideatic pentru experiența auditivă ce va urma sau nu, rămâne un subiect de discuție. L-am întrebat acum câțiva ani pe regretatul Camil Marinescu, după un concert în cadrul SIMN, de ce simte nevoia să introducă fiecare lucrare cu un discurs didactic voluminos. Mi-a răspuns că publicul «are nevoie» de explicații. M-am gândit atunci că subestimează publicul Filarmonicii, care cunoaşte un repertoriu important şi că deprinderile profesorale pot deveni o a doua natură. Camil Marinescu vorbea bine, avea o retorică impozantă, cunoştinte vaste şi totuşi abia aşteptai să treacă la actul muzical. Desigur, în 26 iulie, la concertul Musicii Ricercata, era mult tineret în sală, poate şi mulți turişti; probabil, unii ar argumenta că o piesa ca *Ramifications* de Ligeti ar avea de câştigat cu o prezentare accesibilă înainte. Nu resping această presupunere, dar nici nu sunt convinsă că cei care nu au desluşit decât frânturi din discursul oarecum sacadat al lui Cristian Spătaru nu au apreciat piesa. Au fost în sală oameni dinafara lumii muzicale cărora piesa le-a plăcut pe criterii sonore şi «de atmosferă». Sobru şi la obiect, Cristian Spătaru a construit convingător şi competent această muzică subtilă, ce evoluează de la zumzăitul abia perceptibil *sul ponticello* la momentul de rezonanță maximă - intrarea contrabasului, cu crescendo-ul şi pedala pe Fa, urmate de izbucnirea de sunete-zgomote din final.

Concertul a continuat, în total şi binevenit contrast stilistic, cu *L'orage* din opera *Platée* de Rameau, un moment de virtuozitate excelent realizat de întreg ansamblul. S-a legat bine de piesa lui Ligeti prin referința la natură, care a fost şi liantul întregii seri. Piesa *Vreascuri ramificate* de Alin Chelărescu, cântată în primă audiție absolută, a plăcut publicului. Tânărul compozitor e stăpân pe mijloacele sale, construieşte judicios, are simțul timpului muzical şi substanță poetică. Pornind de la o polifonie la două voci, aparent simplă, discursul muzical se dezvoltă într-o țesătură complexă, amintind pe alocuri de Alban Berg şi de Enescu. Momentul de pianissimo dinaintea sfârşitului, un fel de culminație negativă, a fost foarte frumos. Succesul-pe măsură: publicul, « avizat » sau nu, se dovedeşte receptiv la arta de bună calitate. Se simte, în piesa lui Alin Chelărescu, o foarte bună pregătire muzicală şi mult talent.

Piesa *Stille Musik* a compozitorului Valentin Silvestrov, născut în 1937 şi stabilit la Berlin conține trei părți lente şi asemănătoare, cel puțin la o primă audiție. Scrisă în idiom tradițional, lucrarea e accesibilă, are lirism şi s-ar potrivi unui film romantic. Silvestrov repetă în toate cele trei părți procedee similare, aparent nu din nevoia unității compoziționale, ci parcă uitând de pericolul redundanței: două părti consecutive şi similare ca

atmosferă se termină în suspans, ceea ce nu sporeşte nici interesul, nici starea de veghe a auditorului. Dacă *Stille Musik*, de altfel agreabilă, cu momente de lirism hollywoodian (fără anvergura unui Andre Previn, fără *clin d'œil* postmodern, ci –surprinzător- în deplină asumare a banalului) nu a dat prea mult de gândit publicului, eforturile dirijorului de a-i da un maximum de efect sunt demne de toată lauda. Cristian Spătaru a vădit sensibilitate, un excelent simţ al timpului muzical şi abilitatea de a construi pe secţiuni largi: nu a presat nicio clipă discursul, a lăsat să respire melodiile acompaniate de pizzicato-uri la corzi mari atât în partea a doua cât şi în a treia (un alt exemplu de procedeu componistic repetat, poate în virtutea unei ciclicităţi pe care urechea nu a perceput-o decât ca deficit de imaginaţie). În contextul muzicilor contemporane din întreaga seară, piesa lui Silvestrov a părut de o naivitate dezarmantă.

Matei Ioachimescu

Concertul pentru flaut alto şi orchestră de coarde de Kalevi Aho, prezentat de Cristian Spătaru ca unicat în literatura de specialitate (deşi există şi alte concerte pentru flaut alto – de pildă, cele ale nord-americanilor Peter Senchuk şi David Ott) îi este dedicat lui Matei Ioachimescu, care a făcut şi premiera românească a celuilalt concert pentru flaut şi orchestră, scris în 2002, al compozitorului finlandez. Kalevi Aho are simţul contrastului, al ironiei; se satură repede de monoton, de monocromatic. Introducerea lentă, în eterofonie a flautului cu corzile, e imediat urmată de o secţiune mai mişcată; opoziţiile sonore dintre flautul alto şi corzile în acut, efectele timbrale din partea unde planurile orizontale au amintit de Şostakovici, ascensiunea Allegro-ului către secţiunea lentă şi coralul final al corzilor vădesc un temperament neliniştit, în căutarea diversităţii, cu schimbări bruşte de stări emoţionale – *sautes d'humeur* de natură să ţină atenţia mereu trează.

Ce poate fi mai potrivit pentru Matei Ioachimescu, acest Robert de Niro al flautului? Perfect stăpân pe mijloacele sale tehnice, gata să inventeze unele noi, flautistul pare să fi fost născut pe scenă. Rar am văzut atâta naturaleţe şi spontaneitate bine temperată în împrejurările stressante ale performanţei scenice! În cele mai diverse repertorii, Matei Ioachimescu e constant în excelenţă, carismatic şi de un profesionism ireproşabil. Daca admitem că muzicianul îşi învaţă fiecare piesă ca pe un rol, studiindu-i premizele, intrând în lumea autorului, trăind în atmosfera muzicii toate perioadele de pregătire, identificându-se stanislavskian cu «rolul», atunci mijloacele lui Matei Ioachimescu seamănă cu cele ale unui Robert de Niro: e mereu altul şi totodată îi recunoşti amprenta în orice deghizare. Te surprinde de fiecare dată şi asigură nivelul întregului concert, care devine şi spectacol. Bisul, *Zoomtube* de Ian Clarke ridică de fiecare dată sala în picioare.

A fost un concert dens, de la care pleci plin de impresii şi care, dincolo de emoţia pur estetică, te pune să gândeşti. Bunăoară, tema prezentării orale a pieselor de către dirijor e tentantă ca subiect de dezbatere. E nevoie sau nu, ca orice concert să devină unul educativ? Dacă există program de sală, cu texte scrise de specialişti, este acest demers al dirijorului o formă de captatio benevolentiae a publicului sau nu? Este oare un backup pentru reuşită, în caz că publicul, susceptibil de vreo deviere de la comportamentul civilizat, nu va adera la repertoriul ales? Este oare acest mod de a relaţiona verbal cu publicul un simptom al desacralizării actului muzical interpretativ? La concertul din 26 iulie nu am văzut programe de sală şi repertoriul fusese modificat, aşa că se justifică pe deplin intervenţiile explicative ale lui Cristian Spătaru, terminate de fiecare dată cu urarea « audiţie plăcută », un fel de « să aveţi poftă » ce a înlocuit în ultimii ani tradiţionalul «poftă bună».

Da, se pare că toată lumea a avut poftă – şi interpreţii, şi dirijorul, şi Kalevi Aho, prezent în sală, şi cronicarul cârcotaş, şi publicul.

Un concert viu, suculent care, aidoma unui banchet, a lăsat publicul cu un sentiment de bunăstare emoţională.

Lena VIERU CONTA

Cristian Spătaru

Maestrul Hiram

Geanina Meragiu

Orchestra de salon „Maestrul Hiram”, creată la inițiativa domnului gral (r) Bartolomeu Constantin Săvoiu, Cavaler al Ordinului Național de Merit, al Ordinului Legiunii de onoare, şi a instrumentistului Radu Petrovici – fondatorul orchestrei – a susținut în seara zilei de 16 iulie a.c., un program de piese muzicale de largă accesibilitate, aparținând genului café- concért.

Ansamblul condus de capelmaestru Geanina Meragiu cuprinde 11 instrumentişti, membri ai orchestrei Teatrului Național de Operetă şi Musical „Ion Dacian”: Mihai Predescu şi Mirela Stoian – vioara I, Alexandra Ene – vioara II, Gabriela Florea – violoncel, Radu Petrovici – contrabas/ chitară bas, Liliana Bilciurescu – flat, Marius Grigorescu – clarinet, Ana-Maria Radu – oboi, Sebastian Serafimovici – trompetă, Liviu Filip – trombon, Mădălina Ene – pian, Imola Tamas – percuție, Răzvan Grigorescu – chitară, căruia i s-au alăturat soliştii vocali Daniela Bucşan şi Sebastian Stoian.

Evenimentul artistic intitulat *muzica iubirii* a prilejuit o reîntoarcere la genurile muzicale ale epocii: potpuriile *Eine Italienreise mit Gerhard Winkler, Grandioso Potpuriu* de

Gral (r) Bartolomeu Constantin Săvoiu, Orchestra de salon „Maestrul Hiram”

Emmerich Kálman, uvertura *Ein Morgen, ein Mittag, ein Abend in Wien,* de Franz von Suppé, *Elizabethan Serenade* de Ronald Binge.

Programul instrumental a fost completat cu intervențiile vocale ale Danielei Bucşan care a interpretat cu sensibilitate *La vie en rose* de Louiguy şi *C'est si bon*, muzica Werner Lang (ambele în aranjamentul lui Werner Lang). I s-a alăturat tenorul Sebastian Stoian în interpretarea căruia am audiat *Bésame mucho* de Consuelo Velazquez (aranjament René Mense), *My Way* (aranjament Giles Thibault) şi *Strangers in the Night* (aranjament Bert Kaempfert). În duet, soliştii au cântat binecunoscutul şlagăr *Copacul* aparținând compozitorului Jolt Kerestely (versuri Ovidiu Dumitru).

Prestația interpretativă a capelmaestrului Geanina Meragiu a evidențiat momente captivante în frazările solistice, ale contrastelor dinamice şi agogice, preluând cu şarm emoțiile publicului pe care l-a antrenat într-un savuros dialog fredonând împreună cu orchestra melodia celebrului *Vals nr. 2* de D. Şostakovici şi participând cu entuziaste aplauze în cadrul pieselor *Hora lui Nicu Stănescu* şi *Craiova* de Vesco Dorio, alături de inconfundabilul *Marş al lui Radetzky* de Johann Strauss-tatăl.

Pregătirea meticuloasă a evidențiat profesionalismul interpreților în abordarea stilului şi a repertoriul oferit publicului, martor al unei seri muzicale reconfortante şi binevenite.

Elena Agapia ROTĂRESCU

Voineasa 2022 - tabăra de pian

Devenită deja tradițională în mediul școlar muzical, tabăra de pian de la Voineasa a avut loc, în această vară, în perioada 17-23 iulie, în complexul de vile ce beneficiază de peisajul mirific al Olteniei de sub munte.

Participanții activi ai proiectului au fost 26 de pianiști cu vârste între 6 și 17 ani, cu alte cuvinte, copii de la preșcolari până la adolescenți în pragul bacalaureatului. Veniți din vecinătatea vâlceană, dar și din alte zone ale țării, acești copii s-au întâlnit pentru a petrece câteva zile în atmosfera curată de la malul râului Lotru, în apropierea munților împăduriți și a pajiștilor cu iarbă proaspătă pe care vacile pasc în voie cât e ziua de lungă.

Organizarea activităților, realizată eficient de conducătorii taberei, profesor Mihaela Manafu și preot

Lavinia Coman alături de participanți

psiholog Daniel Manafu, a avut prevăzută pentru fiecare elev o oră cu unul din profesorii de pian și cel puțin o oră de studiu independent. Cadrele didactice îndrumătoare au fost Lavinia Coman și Shwan Sebastian de la București, Ioana Stănescu de la Universitatea de Arte „George Enescu" din Iași, Anca Preda de la Universitatea Transilvania din Brașov, Dorina Arsenescu de la Liceul de Arte „Victor Giuleanu" din Râmnicu Vâlcea.

Lucrul dedicat și intens cu copiii ne-a adus în atenție atât aspecte pozitive, cât și neîmpliniri în ceea ce privește pregătirea în școlile și liceele de muzică, precum și în învățământul particular. Astfel, s-a observat că în școlile noastre nu se acordă atenția cuvenită pregătirii tehnice, adică exercițiilor de brațe, de degete, studiilor progresive din ciclurile L.C. Hanon, Carl Czerny, Muzio Clementi etc.

În privința repertoriilor propriu-zise, am putut constata insuficientă acordată lucrărilor pre-clasice, precum și repertoriului modern și contemporan. Copiii noștri nu cunosc decât superficial și neconcludent opera celor mai valoroși compozitori români și universali moderni care le este dedicată.

La capitolul aspectelor pozitive se cuvine să remarcăm entuziasmul fervent cu care copiii își susțin piesele învățate în cel mai recent semestru școlar. Scurtele exerciții de citire la prima vedere au revelat cât de important e și acest capitol al educației muzical-instrumentale.

Ca un corolar al multiplelor activități desfășurate pe parcursul taberei, am asistat cu emoție la concertul public din ultima zi, urmărit cu pasiune de colegi, prieteni, profesori, părinți, bunici, rude și cunoștințe invitate. Aici au fost realizate multe momente reușite. Între acestea s-au relevat *Preludiu în do major* de J.S. Bach și *Solfegietto* de C. Ph. Em. Bach interpretate de Vlad Andrei Catană din clasa a IV-a, Miruna Covreag de la Pitești, clasa a VI-a, cu *Vals postum* de Chopin și partea I din *Sonata în sol major* de Mozart. Leonora Natalia Aghenie din clasa a III-a a încântat publicul cu interpretarea competentă și convingătoare a unui buchet de patru piese miniaturale de Nicolae Coman. *Barcarola* de Chopin în versiunea sonoră a Mariei Rîznic de la Iași a produs o reală încântare. Augustina Andreica din clasa a III-a a cântat cu înțelegere matură piese de Maikapar și Myriam Marbe, iar Daniela Nicolaescu ne-a încântat cu *Barcarola* de Mendelssohn. Iar după demonstrația copiilor, profesorul și pianistul Shwan Sebastian ne-a delectat cântând un studiu de Joseph Hoffmann pentru mâna stângă, admirabil ca imagine sonoră.

Trebuie remarcat totodată faptul că, pe tot parcursul taberei, între participanți au avut loc discuții libere, sesiuni de întrebări și răspunsuri, colocvii pe teme punctuale de specialitate. Îndrumările bibliografice au fost frecvente, iar o întâlnire emoționantă a avut ca subiect evocarea personalității pregnante a Irinei Șațchi-Popovici, ca fondatoare a vieții muzicale vâlcene, pedagog de marcă și ferment neobosit al progresului în năzuința de autoeducare muzicală avansată a publicului vâlcean. Evocarea a fost prezentată de semnatara rândurilor de față, ca martoră apropiată a înfăptuirilor eroinei noastre.

Atmosfera elevată și luminoasă a acestor zile a constituit, credem, un model de conviețuire culturală armonioasă în această perioadă care cunoaște, pe plan geografic și politic, devastatoare dezastre naționale și universale prin războiul fără glorie care se poartă în vecinătatea noastră răsăriteană. Având în vedere contextul tulburat al momentului internațional, se cuvine să prețuim cu atât mai mult răgazul de pace și înțelegere oferit cu generozitate inpresionantă de către organizatori, care au dovedit o inventivitate nesfârșită pentru satisfacerea cerințelor fiecărui copil, atât sub aspectul studiului cât și al hranei diverse și adecvate, al condițiilor de odihnă și al nevoii de atenție afectuoasă oferită de acești adevărați părinți. Jocurile în aer liber, micile drumeții prin pădurea vecină, proiecția de filme îndrăgite de copii, toate împreună au făcut ca fiecare oră petrecută în tabără să contribuie la formarea lor multilaterală. Au fost zile de neuitat pe care le vom purta mereu în suflet, cu drag și nostalgie.

Lavinia COMAN

Festivalul Internațional al Muzicilor Militare – Brăila, ediția a XV-a

În perioada 30 iunie-3 iulie 2022 s-a desfăşurat la Brăila Festivalul Internațional al Muzicilor Militare, ediția a XV-a.

Municipiul Brăila a devenit un centru cultural redutabil prin prezența unui număr impresionant de evenimente internaționale: Concursul Internațional de Canto „Hariclea Darclée", Festivalul Internațional de Jazz „Johnny Răducanu", Festivalul Internațional de Muzică Uşoară „George Grigoriu", Festivalul Internațional de Folclor „Cântecul de dragoste de-a lungul Dunării".

Festivalul Internațional al Muzicilor Militare, ediția a XV-a, s-a desfăşurat sub patronajul Primăriei Municipiului Brăila, al Consiliului Județean Brăila, al Statului Major al Forțelor Terestre din România. Directorul Festivalului, colonel în rezervă Petrea Gogu a fost timp de 30 de ani Şeful Muzicii Militare a Garnizoanei Brăila, fiind un împătimit al muzicii, implicat permanent în viața culturală a oraşului de pe malul Dunării: profesor la Liceul de Arte „Hariclea Darclée", fondator al Filarmonicii „Lyra – Cavadia" (1996), fondator al Asociației Culturale „Voces Concordiae" (2011).

Prima ediție a Festivalului Internațional al Muzicilor Militare avut loc în anul 1996. La primele două ediții a participat Muzica Militară a Armatei a II-a, având invitați Corul şi soliştii Muzicii Reprezen-tative a Ministerului Apărării Naționale. În anul 2022, Festivalul a căpătat amploare, prin participarea a douăsprezece Muzici Militare, însumând peste 500 de artişti, din şase țări: Bulgaria, Olanda, Polonia, Portugalia, Ungaria, România.

Pe data de 1 iulie a.c., Festivalul şi-a propus să celebreze Ziua Muzicilor Militare, printr-un concert susținut de Muzicile Militare Reprezentative din Olanda, Portugalia, Ungaria, Polonia, Ungaria, România.

În 2022 s-au împlinit 191 de ani de la înființarea muzicilor militare în România, prima fanfară fiind menționată în anul 1831, la Iaşi, în cadrul Strajei Pământeşti.

Manifestările Festivalului s-au desfăşurat în Amfiteatrul aflat pe Esplanada Dunării, după ce au fost citite mesajele din partea Ministrului Apărării Naționale, Vasile Dâncu, şi a Inspectorului general Muzicilor Militare – colonel Aurel Gheorghiță.

Festivalul a fost organizat cu mare fast, cuprinzând, pe lângă evoluțiile de pe Esplanadă, manifestări foarte apreciate de publicul brăilean: defilarea formațiilor participante pe Calea Călăraşilor, show-uri şi mini-recitaluri care au avut loc în numeroase puncte ale oraşului.

Deschiderea Festivalului pe Esplanada Dunării a aparținut Muzicii Militare a Garnizoanei Brăila, dirijată de colonel în rezervă Petrea Gogu – preşedintele Festivalului, pe fondul muzicii intrând pe platou formațiile participante. A fost interpretat renumitul vals *Valurile Dunării* compus de Iosif Ivanovici.

Pe interpretarea marşului *Sunetul fanfarei* de Horia Ardelean formațiile au ieşit din platou, urmând show-urile individuale ale formațiilor participante care s-au întrecut în realizarea unor programe ce au încântat publicul.

Muzica Militară a Garnizoanei Brăila (înființată în 1958), dirijată de locotenent Raul Ionuț Badale a abordat mai multe genuri, de la muzica clasică la muzica de cabaret, muzica de jazz, muzică populară, colaborând cu formația de dansuri populare „Pandelaşul", trupa de dans „Lil Motion", Şcoala de dans sportiv „Valentina Dance", trupa de majorete „Pandora Junior" a Cercului Militar Brăila, Ansamblul Folcloric Brăila, Ansamblul „Muguraşul" al Palatului Copiilor.

Muzica Militară a Forțelor Navale, condusă de colonel dr. Cornel Ignat (licențiat în muzică şi teologie), participantă la toate edițiile Festivalului, a surprins ca întotdeauna, prin prospețimea şi varietatea repertorială de la muzica clasică la jazz, muzică turcească, muzică populară

grecească şi românească, prin ingeniozitatea unui show amplu care a debutat cu un moment de reconstituire istorică: intrarea pe motocicletă a lui Zeus, urmând scene de luptă între daci şi romani, îmbrăcați în costume pitoreşti, moment realizat de Asociația culturală Tomis din Constanța, preşedinte Radu Covaliu – prezent împreună cu familia sa – îmbrăcați în costume pitoreşti: părinții daci, iar juniorii dac şi roman, legionarul roman cu panaş Gabi Lupaşcu, precum şi de un grup de cinci gălățeni, dansurile greceşti ale tinerilor de la Asociația Astras – instructor Denis Negrici, clasa de dans a Centrului Cultural „Theodor Burada", coregraf Adriana Hoidrag.

Muzica Militară a Diviziei 2 Infanterie „Getica" – Buzău, dirijor locotenent Dănuț Cristian Vulpe, a debutat cu Imnul Diviziei 2, compus chiar de acesta, urmând un colaj cu parafraze din *Marşul lui Radetzky* de Johann Strauss-tatăl, *Aida* de Verdi, finalul fiind realizat cu ritmurile exuberante ale muzicii sud-americane, cu dansatoare

îmbrăcate în penaje ca la Carnavalul din Rio, dirijorul însuşi demonstrând calitățile unui dansator abil.

Muzica Militară a Brigăzii 282 Infanterie Mecanizată Focşani, condusă de căpitan Bogdan Ioan Ciuraru, a interpretat un colaj cuprinzând parafraze la *Simfonia a V-a* de Beethoven, *Cavaleria uşoară* de Fr. Suppé, *Rapsodia I* de G. Enescu, colaborând cu un grup de dansatoare şi majorete. O notă de vitalitate a fost realizată prin ritmurile

folclorului moldovenesc, în execuția Ansamblului de dansuri profesionist Țara Vrancei.

Fanfara Clarins – Fanfara Forțelor Armate Portugheze, dirijată de căpitan Renato Felipe Silverio Tomas a avut o evoluție remarcabilă. Fanfara Clarins are rolul de a asigura serviciile muzicale în cadrul ceremoniile şi actelor militare: defilări, gărzi de onoare, schimbarea gărzilor, festivaluri, ceremonii militare şi religioase.

Muzica Militară a Garnizoanei Cracovia – Polonia, dirijor maior Dariusz Bylina, a luat ființă în anul 1919, reprezentând cea mai veche orchestră de suflători din Polonia. Este singura orchestră militară (din cele 20 ale Forțelor Armate ale Poloniei) care are ca însemn beretele trupelor de paraşutişti polonezi. În anul 1991 a participat la ceremonialuri militare organizate cu ocazia celebrării a 50 de ani de la înființarea Tratatului Nord-Atlantic, de la Bruxelles. Programul prezentat a demonstrat valoarea unei orchestre de elită.

Muzica Reprezentativă a Forțelor de Apărare – Brigada 5 Infanterie din Ungaria, dirijor maior Balasz Gömöri, dirijor secund sublocotenent Béla Sipos, a împlinit în 2021 20 de ani de existență, fiind recunoscută nu numai pentru manifestările de serviciu, ci şi pentru concertele de muzică clasică.

Muzica Reprezentativă a Forțelor Terestre Bulgare, dirijată de căpitan Todor Penkov, a prezentat un amplu program cu lucrări din repertoriul universal, din care nu au lipsit ritmurile folclorului bulgăresc.

Muzica Militară a Brigăzii 81 Mecanizate Bistrița, dirijor plutonier adjutant principal Bogdan Bejinaru, înființată în 1969, este continuatoarea vechilor fanfare grănicereşti. În anul 2015, Muzica Militară a Garnizoanei Bistrița a lansat un DVD – Electric Magic Band, care conține concertul susținut la Teatrul Național din Cluj-Napoca. Alături de Ansamblul de dansuri populare „Doinița” a Cercului Militar Bistrița, a suținut în Festival un show plin de strălucire, în care muzica şi dansurile oşeneşti cu țipuriturile specifice, au adus nota de culoare specifică Maramureşului.

Muzica Militară a Diviziei 4 Infanterie „Gemina” Cluj, înființată în 1951, condusă de dirijor locotenent Daniel Florin Muntean, tambur-major sergent Raluca Ionela Vasiluț, a avut o evoluție specifică formațiilor militare, remarcându-se şi în afara manifestărilor de serviciu, prin susținerea de concerte şi participând la festivaluri naționale şi internaționale. Show-ul prezentat în Festival a debutat cu parafraze din opera *Carmen* de Bizet, *This is my song* de Chaplin, un colaj de hore şi jocuri transilvănene, iar în final o parafrază după *Rapsodia I* de Enescu.

Un moment inedit l-a constituit prezența Drill Team-ului Brigăzii 30 Gardă „Mihai Viteazul” Bucureşti, condus de plutonier major Constantin Bogdan Dobre, care surprinde de fiecare dată, cu demonstrația de virtuozitate în mânuirea armelor.

Muzica Militară Brigăzii 30 Gardă „Mihai Viteazul” Bucureşti, dirijată de colonel Florian Mihai, formație reprezentativă a forțelor armate române, a demonstrat că poate depăşi cadrul strict al serviciilor legate de protocol prezidențial şi guvernamental. Show-ul prezentat în Festival a cuprins parafraze începând de la muzica clasică, la ritmuri moderne şi muzică populară.

Festivalul Internațional al Muzicilor Militare, ediția a XV-a, a demonstrat evoluția uluitoare a muzicii militare, concepția despre muzica militară fiind complet schimbată. Membrii orchestrelor fiind instrumentişti cu studii muzicale de specialitate, muzicile militare au ajuns la nivelul performant al orchestrelor de suflători.

Muzica Militară a Forțelor Navale, dirijor colonel dr. Cornel Ignat

La încheierea Festivalului, Primarul Municipiului Brăila, Marian Dragomir, a înmânat diplome şi plachete formațiilor participante. Timp de trei zile, Brăila a fost în sărbătoare, peste 10.000 de brăileni participând cu mult interes la acest regal de muzică. Defilarea cu torțe şi un spectaculos foc de artificii au punctat finalul Festivalului Internațional al Muzicilor Militare, ediția a XV-a, un remarcabil eveniment muzical, de talie europeană.

Mariana POPESCU

Manifestările Darclée - cel mai aşteptat eveniment liric al anului

Mariana Nicolesco: "Atmosfera plină de entuziasm, dăruire, progresele şi performanţele remarcabile ale multora dintre tinerii participanţi la Cursurile de Măiestrie Artistică pe care le-am oferit la Brăila între 25 şi 31 iulie justifică pe deplin cuvintele multora dintre ei care spuneau că *în sfârşit am revenit la viaţă*!"

În acest spirit a fost celebrat un sfert de veac de manifestări extraordinare dedicate memoriei legendarei

Îndrumaţi de Mariana Nicolesco, mezzosoprana Florentina Soare şi tenorul Adrian Dumitru în scena "Tu qui Santuzza" din opera Cavalleria Rusticana *de Mascagni*

soprane Hariclea Darclée şi gloriei Artei Sacre a Cântului, manifestări unanim recunoscute, la care au luat parte de-a lungul anilor aproape 3000 de tinere talente din 50 de ţări şi 5 continente. Nepreţuită mărturie istorică este caietul-program de 40 de pagini, cuprinzând texte edificatoare şi peste 60 de fotografii color.

După pauza de doi ani impusă de pandemie, un elan extraordinar, forţa şi aspiraţiile spre sferele cele mai înalte ale artei s-au manifestat cu o formidabilă vitalitate şi bucurie, în aspiraţia spre perfecţiune, fiecare arie, fiecare măsură fiind reluate, sub îndrumarea Marianei Nicolesco, ori de câte ori era necesar.

Vineri 29 iulie a avut loc prima întâlnire cu publicul a participanţilor la *Master-classes*. Aplauze şi ovaţii au salutat prezenţa Marianei Nicolesco şi senzaţionalele sale interpretări ale capodoperelor cântate de Hariclea Darclée, *Tosca* de Puccini, *La traviata* de Verdi şi *La Wally* de Catalani. Ea a prezentat apoi filmul evenimentelor Darclée din 1995 încoace, urmat de comentariile formulate de dr. Stephan Poen. Au entuziasmat apoi extraordinarele interpretări ale pianistului Matei Varga, anume venit de la New York, propunând surprinzătoare muzici de salon din epoca legendarei noastre soprane. Serata s-a încheiat într-o încântare generală cu Recitalul tinerilor artişti participanţi la *Master-classes*, acompaniaţi la pian de Alexandru Petrovici, Peter Kolcsar şi… Matei Varga. Au cântat soprana Christine Razec, baritonul Sebastian Balaj, mezzo-soprana Ramona Bolojan, tenorul Alexandru Nagy, sopranele Miruna Iancu şi Miliţa Pantin.

Sâmbătă 30 iulie întreaga Brăilă a fost cuprinsă de euforia Concertului Extraordinar de pe Esplanada Dunării, reunind ca de obicei mii şi mii de iubitori ai muzicii, veniţi să-i aplaude din nou în marele repertoriu pe laureaţii

Pianistul Matei Varga îl acompaniază pe baritonul Sebastian Balaj interpretând "Chageons propos" din ciclul 7 cântece pe versuri de Clément Marot *de George Enescu*

Concursului Internaţional de Canto "Hariclea Darclée", anume reuniţi pentru memorabila celebrare: soprana Silvia Micu, mezzo-sopranele Oana Andra şi Florentina Soare, tenorul Adrian Dumitru, baritonul Silviu Mihăilă şi basul Iustinian Zetea, cu toţii strălucind sub bagheta maestrului Marco Balderi în fruntea Orchestrei Festivalului "Darclée" şi a Corului Filarmonicii "George Enescu" pregătit de Iosif Ion Prunner. Au fost interpretate, după *Oda Bucuriei* de Beethoven, capodopere de Mozart, Rossini, Mendelssohn, Offenbach, Gershwin, Bizet, Johann Strauss-fiul şi Verdi.

În fine, ziua de **duminică 31 iulie** a însemnat, cu *Gala Master-class*, un adevărat maraton liric, ca întotdeauna, afirmarea în faţa publicului a zecilor de participanţi la ediţia 2022 a Cursurilor de Măiestrie Artistică, interpretând de-a lungul a şase ore de minunată muzică nu mai puţin de 26 arii de operă, uneori de operetă şi chiar… celebre pagini de musical!

I. IONESCU

După peste cinci ore de adevărat maraton liric, Mariana Nicolesco şi "zmeii" săi salută publicul entuziast prezent la Gala Master Class

Barrie Kosky
la finalul decadei de directorat artistic

În această vară încetează mandatul lui Barrie Kosky ca director artistic al Komische Oper Berlin, după zece ani plini de succese alături de compania germană. Anunțul a apărut pe paginile de media online ale instituției, într-o notă pozitivă, potrivită spiritului dezinhibat abordat pe scenă.

În articolul publicat pe site-ul www.komische-oper-berlin.de sunt colecționate mai multe momente care

celebrează decada plină de experiențe amuzante, emoționante, palpitante, trăite alături de regizorul australian în vârstă de 55 de ani.

Soprana Alma Sadé își amintește momentul în care le arăta colegilor videoclipul celebru al piesei „I Am What I Am" în interpretarea lui George Hearn iar Barrie Kosky a început să le povestească entuziasmat cum, la vârsta de doar 15 ani, a avut ocazia să vadă această producție pe Broadway, în timp ce îl însoțea pe tatăl său în New York. Pasiunea sa timpurie pentru teatru a rămas în mintea colegilor săi. Un alt moment care definește implicarea regizorului Barrie Kosky este relatat de casiera instituției, care își amintește salutul acestuia din fiecare zi și micile conversații pe care le purtau de fiecare dată când aveau ocazia. Șeful partidei de flaut, Franziska von Brück, își amintește cu drag dedicarea și susținerea manifestată de Kosky în proiectul „Unisono for Diversity". Pe de altă parte, directorul tehnic Daniel Kaiser își amintește producția operei *Semele* de G.F. Händel unde Kosky însuși a fost nevoit să suplinească absența unui regizor care s-a îmbolnăvit brusc. (Montarea sa rămâne și astăzi în repertoriul teatrului, fiind programată pentru sezonul următor – fapt ce demonstrează succesul producției). Sabine Franz, scenograf, își amintește anul 2012 când, pe atunci proaspătul director artistic era emoționat peste măsură și aștepta îngrijorat opinia publicului cu privire la un maraton Monteverdi: trei opere în premieră – o provocare pentru public, care a fost de altfel chiar entuziast și a primit deschis această orientare. Christoph Breidler, directorul de studii, își amintește cu drag despre o discuție pe care a purtat-o cu Barrie despre o lucrare care, în opinia sa era „prea patetică", opinie neîmpărtășită de Kosky. Mai târziu, întreg discursul pe care acesta din urmă l-a ținut la celebrarea premierei s-a derulat în jurul *pathosului* ca un concept estetic. Ulterior, s-a apropiat de Breidler și i-a șoptit: „Îmi pare rău, dar s-a potrivit tocmai bine" (trad. lib.).

Prin producțiile aduse pe scena Komische Oper Berlin, Kosky a devenit în acești zece ani emblemă a instituției, atât în peisajul muzical german cât și pe plan european. Publicul va rămâne cu amintirea unui director-*showman* care crede în puterea artei, lucrează cu avântul unui tânăr idealist, și pe care nu l-a părăsit nicio clipă spiritul nonșalant ce aduce publicul împreună, indiferent de condiția socială sau preferințele muzicale. Komische Oper a fost în tot acest timp teatrul în care puteai vedea o lucrare de Schönberg într-o seară și Mozart în următoarea, urmate de un musical și apoi, probabil, de ceva baroc. Iar această cheie optimistă în care a fost anunțată încheierea directoratului său artistic este justificată mai ales prin faptul că, după cum menționam și mai sus, activitatea regizorală a lui Barrie Kosky la Komische Oper va continua în următorii ani. Sunt deja programate mai multe producții ale regizorului pentru stagiunea 2022-2023, și așteptăm să vedem ce alte proiecte inedite va mai propune teatrul german, al cărui directorat artistic va fi preluat de Susanne Moser și Philip Bröking.

Norela-Liviana COSTEA

Oare se repetă istoria?

În ultimul timp la Arena di Verona s-au creat câteva controverse ce privesc conflicte rasiale. Spre exemplu, soprana Angel Blue a refuzat să joace în reprezentația cu *La traviata*, deoarece într-o producție a operei *Aida* compania a folosit un machiaj ce reprezintă, după spusele sopranei, o jignire la adresa afro-americanilor. Angel Blue a postat pe social-media următoarele: „Dragi prieteni, familie și iubitori de operă, din păcate am ajuns la concluzia că nu voi mai juca în *La traviata* la Arena di Verona în această vară, așa cum plănuisem inițial. După cum mulți dintre voi știți, Arena di Verona a luat recent decizia de a folosi un machiaj de culoare într-o producție recentă a spectacolului *Aida*. Permiteți-mi să fiu foarte clară: folosirea chipului de negru în orice circumstanțe, fie ele artistice sau de orice altă natură, este o practică foarte greșită bazată pe tradiții teatrale arhaice, care nu-și au locul în societatea modernă.". Aceasta a mai adăugat: „Este jignitor, umilitor și de-a dreptul rasist. Punct. Chiar așteptam cu

Angel Blue

nerăbdare să-mi fac debutul la Arena di Verona, cântând una din operele mele preferate, dar instinctul nu mă lasă să mă asociez cu o instituție care continuă această practică. Vă mulțumesc tuturor pentru înțelegere și mulțumesc celor care au dat dovadă de sprijin și empatie față de mine și de colegii mei artiști de culoare.".

Grace Bumbry, una dintre cele mai apreciate mezzo-soprane ale generației sale, a reacționat la postarea realizată de Angel Blue, răspunzând astfel: „Draga mea Angel, am citit postarea ta și m-a șocat punctul tău de vedere. În cei 50 de ani de carieră am folosit, când a fost necesar, machiaj de culoare albă și, de asemenea, machiaj negru. Desigur, prefer să cânt cu machiaj negru pe față, dar sinceră să fiu, preferința aceasta ar fi împotriva convingerilor mele artistice. Cabina mea de machiaj are o paletă bogată de nuanțe, de la negrul intens pentru Egipt, până la creta albă pentru

Turandot şi tot ce este între. Dacă ai fi cercetat istoria, cum ar fi trebuit deja să o faci, ţi-ai fi făcut o imagine mai clară asupra trecutului personajelor, indiferent de operă. Ca şi artist tu poţi să decizi în ce roluri preferi să joci, dar să te limitezi doar la câteva precum Aida, Selika (L'Africaine) şi Bess, şi poate încă unul sau două (nu pot să-mi amintesc în acest moment) înseamnă să îţi restrângi posibilităţile. Ai avut vreodată oportunitatea de a-l vedea pe Sir Laurence Olivier în rolul personajului lui Shakespeare, Othello? Din cunoştinţele mele, el a fost prima persoană de culoare albă care a jucat într-un teatru clasic, cu machiaj negru pe faţă. Este un lucru nobil să fii mândră de naţionalitatea ta, lucru ce ar trebui să fie onorat mereu, dar dacă ai ales să faci parte din acest domeniu, ar trebui să cunoşti întâi istoria şi dorinţa de credibilitate.

Grace Bumbry

Îmi pare rău că trebuie să fiu aşa de exigentă cu tine, chiar dacă eşti una dintre cântăreţele mele tinere preferate; totuşi, este de datoria şi responsabilitatea mea ca pionieră afro-americană din acest domeniu să te îndrum pe calea cea bună. Sper că vei privi această observaţie cu aceeaşi apreciere pe care am avut-o şi eu când am scris-o. Îmi pare rău că nu vei juca în *La traviata*, deoarece te-am auzit cu trei ani în urmă cântând, iar din punct de vedere vocal ai fost minunată. Chiar nu poţi să te răzgândeşti în privinţa deciziei tale? Pentru totdeauna a ta prietenă, Grace B.".

Într-un articol de pe site-ul „L'ape musicale", Luca Fialdini (critic muzical) comentează în detaliu evenimentele care au dus la aceste conflicte şi descrie cu amănunte ce presupune termenul de „blackface". Mai exact, este o mască teatrală americană care a devenit populară în secolul al XIX-lea. „Un actor alb este machiat în mod grotesc, pentru a juca în rolul unui afro-american şi pentru a evidenţia trăsăturile stereotipice. Desigur, farmecul constă în a căuta o interpretare stilizată de tip parodistic, cu scopul de a ridiculiza omul de culoare.". La acel moment aceste practici chiar erau rasiste, având în vedere că măştile respective apăreau în spectacole de circ sau în cele ale menestrelilor, afirmă Fialdini. Totuşi, nu se poate spune acelaşi lucru şi despre montarea operei *Aida*. Criticul muzical a argumentat faptul că în acest caz nu se poate spune că s-a folosit masca, fiind vorba mai mult de concept, decât de materialul fizic. Trebuie să fie practicată o reprezentare cu adevărat specifică, iar culoarea diferită a pielii este mai degrabă un instrument dramaturgic în această operă, folosit pentru a înţelege diversitatea Aidei în raport cu contextul în care o găsim.

Pe site-ul OperaWire se poate găsi şi răspunsul companiei Arena di Verona la cele întâmplate. Aceştia au punctat faptul că au respectat evenimentele istorice, folosind montarea lui Zeffirelli, pe care a realizat-o la vremea când astfel de subiecte nu reprezentau o problemă aşa de gravă: «Peste tot în lume există ceea ce voi numiţi „Blackface". Aşadar, atâta timp cât avem o producţie istorică, este foarte greu să o schimbăm, deoarece înseamnă să modificăm ceva care a fost conceput în acest fel. Cumva, Arena di Verona este un muzeu teatral. Nu avem producţii noi în fiecare an. Vrem ca istoria noastră să se simtă ca şi cum ar fi vie.».

Sarah RIZESCU

AUDIŢIILE: ce să faci şi ce să nu faci

Eleonora Pacetti, unul dintre cei mai reputaţi specialişti în training vocal, de ani buni director al programului "Fabbrica", de pregătire a tinerilor cântăreţi desfăşurat la Opera din Roma, a publicat de curând o carte despre cum trebuie să se pregătească tinerii solişti de operă pentru audiţii, castinguri şi concursuri. Volumul, de 285 pagini, are titlul *Audizioni per cantanti lirici. Guida pratica alla preparazione con un metodo completo di autovalutazione* şi a fost publicat la Editura Curci în martie 2022. Ne aducem aminte cu plăcere de faptul că Eleonora Pacetti a făcut parte de mai multe ori din juriile internaţionale ale proiectului Grand Prix şi a susţinut master-classes la UNMB, în cadrul proiectelor de vară FDI, toate acestea fiind coordonate de prof.univ.dr. Mihai Cosma. Volumul s-a bucurat de un succes cert, lucru anticipat şi de binecunoscutul manager artistic al Operei Regale din Madrid, Joan Matabosch (şi el jurat în proiectele Grand Prix de la Bucureşti). În urma acestor ecouri, autoarea a fost invitată să prezinte în presă o sinteză a principiilor de pregătire a unei audiţii.

Revista italiană OperaLife introduce o nouă rubrică în revista pe care o putem găsi în format online la: https://operalife.it/, rubrică dedicată tinerilor cântăreţi aflaţi la început de carieră, pentru care lumea castingurilor şi a audiţiilor este un univers nou, adesea înfricoşător, de care însă depinde întregul lor viitor artistic. Eleonora Pacetti, care şi-a dedicat ultimii ani din carieră recrutării şi formării noii generaţii de artişti ai operei italiene contemporane, deschide această rubrică cu două articole pe care le vom reda, în traducere liberă, mai jos:

Partea I

„Bun venit la noua rubrică lunară OperaLife dedicată lumii audiţiilor şi competiţiilor! Sunt Eleonora Pacetti, Director al Programului „Fabbrica" pentru tineri artişti al Teatro dell'Opera di Roma şi autoarea cărţii „Audizioni per cantanti lirici", publicată de Editura Curci.

Eleonora Pacetti

În acest prim episod voi prezenta câteva principii generale referitoare la o temă mult dezbătută, şi anume alegerea repertoriului.

Când vine vorba de audiţii, trebuie în primul rând să adopţi o schimbare de perspectivă, punându-te în pielea celor care te ascultă. Aşadar, imaginează-ţi că repertoriul este cartea ta de vizită,

identitatea pe care alegi să o aduci la audiție: trebuie, prin urmare, să transmită o idee clară şi specifică despre cine eşti şi, în acelaşi timp, să încurajeze înțelegerea modului în care ai putea fi folosit pe viitor. Aşadar, repertoriul prezentat ar trebui să fie întotdeauna o medie ponderată între ceea ce este avantajos şi potrivit pentru tine şi nevoile celor care ar putea să-ți ofere un loc de muncă.

Ca o primă considerație, oricât de banal ar părea, aminteşte-ți că nu putem deduce ceea ce nu ne arăți. Pentru a decide asupra căror caracteristici să te concentrezi, trebuie să ştii clar care sunt punctele tale forte – adică ce te poate face să te distingi de concurență – şi să alegi arii care le evidențiază pe toate. A nu şti ce te va scoate cel mai bine din anonimat, te face să rişti să-ți propui mici arii demonstrative, care să lase o idee generică şi neclară despre identitatea ta şi să nu te ajute să ieşi din mulțime. Nu vom şti niciodată că ai trăsături frumoase, o abilitate de actorie splendidă sau note pătrunzătoare, dacă ariile pe care le alegi nu pun în valoare aceste abilități...”

Partea a II-a

„Drag prieten cântăreț, în această a doua parte a rubricii noastre de sfaturi pentru audiții, aş dori să mă concentrez asupra modului de realizare a videoclipurilor de preselecție.

În primul rând, să începem cu o întrebare: de ce majoritatea competițiilor cer videoclipuri pentru faza de preselecție? Evident, este nevoie să avem o fază de trecere în revistă, care este în principal în interesul tău, al celui evaluat, deoarece este inutil să faci eforturi financiare privind călătoria şi cazarea, dacă nu atingi nivelul cerut. Şi acesta este un concept important: din preselecții, de fapt, nu pretindem să înțelegem totul sau să emitem o judecată definitivă asupra unui candidat, ci doar să stabilim nivelul mediu al unei anume sesiuni de audiții şi să-i delimităm de cei care vor rămâne sub această linie. Atenție însă: asta nu înseamnă deloc că videoclipul trebuie făcut superficial, ci dimpotrivă!

Să vedem de ce: în timp ce scriu această rubrică, fac preselecțiile pentru cea de-a IV-a ediție a Programului „Fabbrica” pentru tineri artişti a Teatro dell'Opera di Roma. Tot ce trebuie să ascult şi să evaluez însumează de aproximativ 650 de videoclipuri, candidații cântăreți fiind peste 300 (fiecare prezintă câte două videoclipuri). Dintre aceştia, aproape 200 sunt soprane, pentru 8 locuri anunțate. Îți dau aceste numere cu singura intenție de a arăta procesul de audiție nu din punctul tău de vedere, ci din perspectiva celor care fac selecțiile.

Deci, iată câteva considerații „la cald”. Este foarte important să nu trimiți înregistrările aproape de termenul limită de înscriere. Dacă vrei ca videoclipurile tale să nu treacă neobservate, dă-ne timp ca, dacă considerăm potrivit, să îți dăm sfaturi cu privire la repertoriu sau să cerem trimiterea altor materiale dacă rămân îndoieli sau curiozități. Dacă primim videoclipul aproape de termenul limită din anunț, procesul de selecție nu va fi neapărat cum te aştepți.

Videoclipurile trebuie să aibă o calitate audio bună, ceea ce înseamnă, în primul rând, că partea audio trebuie să transmită onest vocea. Zgomotul de fond, distorsionarea sau efectele artificiale de ecou fac mai greu de înțeles identitatea reală a sunetului. Înainte de a trimite videoclipul, verifică dacă volumul va fi suficient atunci când este reprodus de un computer pe un difuzor profesional: multe înregistrări sunt slab audibile, poate pentru că au fost realizate cu un telefon care nu are un sistem bun de captare. Pe de altă parte, evită înregistrarea cu microfonul foarte aproape de gură pentru că nu vom putea deduce care sunt rezonanța şi volumul propriu-zise ale vocii. Pentru o captare cât mai naturală a sunetului, gândeşte-te cum se întâmplă audiția în viața reală: încearcă să reproduci, aşadar, distanța fizică dintre cântăreț şi urechile care îl ascultă. Utilizează un microfon ambiental plasat la oarecare distanță de tine pentru a crea o situație acustică fidelă, lăsând undele să se propage prin aer înainte de a fi înregistrate. De asemenea, evită post-producerea audio a videoclipului, deoarece dacă nu vom putea asculta un sunet real va fi mult mai greu să judecăm adevărata valoare a sa.

Videoclipurile trebuie filmate într-un mediu neutru, eventual profesional. Orice încăpere poate fi la fel este bună. Mult mai puțin bine este, totuşi, când sunt înregistrate videoclipuri de acasă, dacă nu ai o încăpere dedicată acestui lucru – un studio. În orice caz, tot ce face parte din „scenografia” videoclipului ar trebui analizat cu grijă, pentru a nu risca să pară neprofesionist. Filmarea trebuie făcută pe lățime, pentru că aşa te vedem pe scenă. Din această filmare ne putem face o idee şi despre mimică, gesturi, postură şi energia unui candidat. Deci, evită videoclipuri pe lățime sau chiar de tip portret, în care cântărețul se vede ca într-un timbru poştal. Filmarea trebuie să rămână clară pe tot parcursul ei, pentru a evita efectul încețoşat, foarte deranjant.

Pianistul face parte din videoclip, iar asta presupune în primul rând să existe un pianist. Filmarea videoclipului cu suprapunerea audio a pianului este contraindicată, nu numai din punct de vedere muzical – pentru că în cel mai bun caz rişti o interpretare încordată, ne-expresivă – ci şi pentru că generează o lipsă de sincronizare între acompaniament şi voce. Făcând parte din videoclip, dar fiind şi un element fundamental pentru interpretarea ta, şi pianistul merită să rămână în cadru. Prin urmare, trebuie să fie îmbrăcat corespunzător.

În sfârşit alegerea ariei: să ştii că dacă trimiți înregistrări cu „Giunse alfin il momento”, „Quel guardo il cavaliere”, „Eccomi in lieta vesta” şi toate acele arii foarte mult interpretate („Caro nome”, „Sì, mi chiamano Mimì” etc.), vei concura direct cu cel puțin alte câteva zeci de candidate care deja au prezentat acele piese. Prezintă-le deci, doar dacă crezi că poți face cu adevărat o diferență, astfel încât să nu se piardă „în mulțime”. Dacă fac o referire direct la soprane, e pentru că proporția numerică este covârşitoare în ce le priveşte (numerele de mai sus sunt aceleaşi în general, nu doar pentru selecția curentă), aşadar ele trebuie să fie cu atât mai atente la alegerea ariei. Nu voi aborda subiectul modurilor de interpretare a ariilor, pentru că este un subiect care ne-ar duce prea departe.

Ține minte totuşi, acest videoclip înfățişează perspectiva ta unică de interpret, deci grija în execuție trebuie să fie cât mai mare. De asemenea, aminteşte-ți că pentru a face un videoclip bun, de cele mai multe ori o singură sesiune de lucru nu este suficientă. Planifică, aşadar, mai mult decât o singură înregistrare, astfel încât să poți corecta imperfecțiunile şi poticnirile tehnice până te convingi că videoclipul reprezintă cea mai bună variantă a ta. Abia atunci vei trimite videoclipuri care îți vor face dreptate.”

Trad. lib.: **Norela-Liviana COSTEA**

Borne ale traseului pianistic în creația lui Rahmaninov de Ioana-Valentina Cojuharov

Volumul *Borne ale traseului pianistic în creația lui Rahmaninov* al Ioanei Valentina Cojuharov, apărut la Editura Muzicală în 2020, ne invită să pătrundem în universul plin de farmec al lui Serghei Rahmaninov. Autoarea ne propune o serie de incursiuni în unele dintre cele mai îndrăgite lucrări pentru pian ale compozitorului rus, atât din punct de vedere al interpretării, cât şi al cercetării muzicologice. De asemenea, minuțiozitatea şi profunzimea analizei denotă atenția şi plăcerea cu care autoarea însăşi a interpretat lucrările în cauză. Într-un citat din cartea de față, aceasta ne evocă unul dintre momentele în care a rezonat cel mai mult cu muzica şi personalitatea lui Rahmaninov: *„Cele două piese pentru pian la şase mâini au fost scrise între anii 1890 şi 1891, prima dată fiind publicate postum în anul 1948. Sunt două lucrări de mici dimensiuni, în La Major. Coincidență? Cu siguranță, nu! Mă aflam la o repetiție cu cele două piese pentru pian la 6 mâini. Aşezându-mă pe banchetă observ că deasupra pianului, pe perete, se afla o imagine cu Serghei Rahmaninov şi un citat al său: «Ce este muzica?/ E liniştea nopții cu lună; E freamătul frunzelor vii; E îndepărtatul dangăt de vecernie; E ceea ce din inimă se naşte trecând spre alte inimi; E dragoste! Sora Muzicii este Poezia, iar mama e Tristețea!» Consider că este o descriere complexă a concepției componistice rahmaninoviene şi a reprezentat o sursă de inspirație pentru demersurile mele privind această carte."*

Ioana Valentina Cojuharov

Borne ale traseului pianistic în creația lui Rahmaninov

Editura Muzicală

După o plasare bine documentată a lui Rahmaninov în peisajul muzical universal şi în contextul socio-politic de la sfârşitul secolului XIX, respectiv începutul de secol XX, autoarea îşi concentrează atenția asupra *Preludiilor op. 23* şi *op. 32*. Analiza este atât una ritmico-melodică, concentrată către esența tehnicii pianistice, dar şi una de stil, care pătrunde în miezul universului tematic. Sunt evidențiate cele mai elocvente părți ale fiecărei lucrări, fiind inserate şi exemple muzicale, pentru ca cititorul să poată identifica mai uşor aceste momente-cheie.

Traseul pianistic al lui Rahmaninov este în strânsă legătură cu figura sa componistică, astfel că autoarea analizează exhaustiv lucrările propuse, evidențiind temele şi motivele care l-au urmărit pe muzician întreaga viață, cum ar fi „Dies irae" – proiecție a caracterului său mistic şi a fascinației pentru spiritualitate – sau elementele ce țin de tehnica de compoziție, spre exemplu utilizarea treptei a VI-a coborâtă, un element specific compozitorilor ruşi, după cum afirmă autoarea.

În capitolele următoare sunt descrise amănunțit *Studiile-Tablouri op. 33, Rapsodia în la minor, pe o temă de Paganini, pentru pian şi orchestră, op. 43* şi *Fantezia (Tablou) pentru două piane op. 5.* Fiecare capitol se deschide cu o parte introductivă, care ne transpune în universul muzical al compozitorului, particularizând totodată alegerile personale ale autoarei. Astfel, se evidențiază strânsa conexiune pe care Rahmaninov a creat-o între muzica sa şi literatură sau pictură, spre exemplu. Ioana Valentina Cojuharov diferențiază şi descrie personajele sonore, planul sopranului sau linia basului, şi le caracterizează atât sonor, cât şi tehnic. Analizează, deopotrivă, forma şi structura şi explică anumite nuanțe într-o manieră de tehnică interpretativă. Capitolul VII tratează sinergia dintre voce şi pian, expusă elocvent în *6 Romanțe pentru voce şi pian, op. 8.*

Pe parcurs, autoarea a inserat numeroase grafice care să ne ajute să vizualizăm parcursul tensional sau dinamic de-a lungul lucrărilor muzicale analizate. De asemenea, în baza pregătirii pianistice pe care o deține, aceasta ne sugerează câteva indicații de finețe pentru o interpretare cât mai reuşită şi mai apropiată de stilul lui Rahmaninov.

În Capitolul VIII întâlnim o serie de grafice în care sunt evidențiate anumite proporții şi statistici din creația muzicală a lui Rahmaninov, precum şi interferențe ale lui cu diverşi oameni de teatru, pictură, literatură, balet. Într-un perfect echilibru cu informațiile dezvoltate în volum, sunt inserate grafice cu tonalitățile pieselor analizate. De asemenea, Ioana Valentina Cojuharov a conceput câteva ilustrații transpuse în culori şi degradeuri, cu parcursurile dinamice ale pieselor.

În final, avem şi un rezumat al lucrării în limba engleză, precum şi câteva direcții metodice bine delimitate. Acestea conțin sugestii concrete de studiu şi exerciții de virtuozitate gândite de autoare pentru fiecare lucrare analizată, facilitând astfel apropierea cititorului-interpret de muzica lui Rahmaninov.

Acest volum este deopotrivă un ghid tehnic temeinic şi stilistic pentru lucrările de pian ale compozitorului rus, dar şi o lectură interesantă pentru orice iubitor al istoriei muzicii, care îşi doreşte să înțeleagă mai mult din interferențele componistice şi pianistice ale lui Serghei Rahmaninov. Termenii muzicali de specialitate sunt utilizați adecvat, şi deşi sunt foarte specifici, exprimarea elegantă şi degajată a autoarei fac volumul lesne de parcurs chiar şi pentru un neinițiat, secțiunile tehnice alternând cu cele romanțate, care pun accentul pe tematică şi atmosfera pieselor.

În concluzie, volumul *Borne ale traseului pianistic în creația lui Rahmaninov* de Ioana-Valentina Cojuharov reprezintă un excelent ghid introductiv în lucrările compozitorului rus şi un îndrumar pentru pianiştii care doresc să aprofundeze tainele claviaturii în lucrări atent selectate de autoare, beneficiind de exerciții care să intermedieze între faza de citire a partiturilor şi interpretarea cât mai apropiată de concepția creatorului acestora.

Teodora CONSTANTINESCU

"Reconstituiri" la Giurgiu

Pe vremuri (nu mai face asta, dar e o altă problemă), Biblioteca Metropolitană "Mihail Sadoveanu" din Bucureşti edita volume consacrate unor cunoscuți compozitori români de muzică uşoară – Temistocle Popa, Paul Urmuzescu sau Titel Popovici, evidențiind faptul că rolul

Radmila Popovici, Ileana Popovici, Daniela Bardan

unei bibilioteci importante nu este doar acela de a împrumuta cărți celor doritori, dar de a-i şi atrage prin evenimente excepționale ce țin tot de lumea cărții. Această nobilă preocupare am descoperit-o la Giurgiu, colecția "Biblioteca giurgiuveană" fiind creată în februarie 2014 dintr-o inițiativă a Muzeului județean "Teohari Antonescu" şi continuată de Biblioteca județeană "I. A. Bassarabescu". Finanțarea colecției, coordonată de Daniela Bardan, este asigurată de Consiliul local al Municipiului Giurgiu, semn că mai există primării în țară care se preocupă de cultură. Volumul la care ne referim în rândurile de față şi editat de "Biblioteca giurgiuveană" se intitulează "Restituiri cu Ileana Popovici", pornind evident de la celebrul film în care protagonista a debutat la sfârşitul anilor 60, "Reconstituirea". Chiar dacă îndrăgita artistă este mai cunoscută de unii în postura de actriță de film (ce-i drept, a dat viață unor roluri memorabile în filme importante), să nu uităm că ea a studiat vioara, a absolvit Conservatorul bucureştean, a lansat numeroase melodii de muzică uşoară (a fost interpreta nr. 1 a bossanovei la noi), a făcut parte din grupul vocal "Aurora", a fost decenii bune ilustrator muzical şi apoi realizatoare/prezentatoare la TVR. De altfel, în paginile cărții sunt surprinse episoade sugestive legate de cariera sa muzicală, dominată de colaborarea cu marele muzician Richard Oschanitzky. Din acea perioadă datează strânsa prietenie cu rafinata cântăreață Puica Igiroşanu, cu care a apărut pe discuri şi a cântat în banda sonoră a unor filme. Iar marea surpriză de la evenimentul de lansare a cărții a fost chiar apariția Puicăi Igiroşanu în straie monahale, ea devenind de mulți ani Maica Anastasia. Manifestarea a fost impecabil găzduită în grădina bibliotecii, "la umbra nucilor bătrâni" (poate trece Ileana Popovici acum şi la romanță, inspirată de acest cadru superb!), cu o sonorizare de calitate, în prezența unui public cunoscător şi cu susținerea membrelor clubului Inner Wheel "Danubius" din Giurgiu, preşedinte Mădălina Naipeanu. Înafara eroinei cărții a fost prezentă, evident, autoarea, frumoasa şi distinsa poetă venită special de la Chişinău, Radmila Popovici (în egală măsură valoroasă textieră de muzică uşoară şi membră a juriului Republicii Moldova pentru Eurovision, în acest an). Coincidența de nume nu este deloc întâmplătoare, scriitoarea (poetă cu numeroase volume la activ) fiind chiar nepoata Ilenei Popovici, ele descoperindu-se în urmă cu un deceniu, când artista a făcut o vizită pe meleagurile natale, în satele Baimaclia şi Florițoaia Veche de dincolo de Prut. Fiindcă părinții Ilenei (tatăl – preot, mama – inginer agronom) au fost refugiați din Basarabia, multe pagini ale cărții sunt consacrate familiei şi rudelor rămase acolo, artista fiind cunoscută pentru numeroasele gesturi umanitare făcute în favoarea copiilor din Basarabia, cu donații de computere, cărți, discuri. Impresionant cu adevărat a fost interesul mass-media, presa locală neratând ocazia (probabil la Giurgiu preocuparea pentru scandaluri şi mondenități este mai mică decât în Capitală...) de a fi alături de personalități marcante. Înafara celor trei posturi TV locale şi-au deplasat echipe de filmare cei de la TVR (Luminița Velciu, Radu Găină, Aurelia Tescaru nu şi-au uitat prietena şi colaboratoarea) şi de la "Cinemaraton", singurul post de televiziune ce transmite exclusiv filme româneşti, intercalate cu interviuri şi relatări de la evenimente circumscrise genului, cum a fost şi cel de față. Doamna Daniela Bardan, managerul bibliotecii județene din Giurgiu, merită toată considerația pentru apropierea de valorile artistice autohtone, facilitând contactul nemijlocit al publicului cu acestea.

Marius GHERMAN

Maica Anastasia, Aurelia Tescaru, Luminiţa Velciu

Gărâna Jazz – un festival gigant

Legitimăm acest generic, deloc exagerat, prin cifre ele însele edificatoare: douăzecişişapte de recitaluri în patru zile (7 – 10 iulie 2022), aducând în faţa miilor de melomani participanţi la ediţia a douăzecişişasea de pe muntele Semenic, nu mai puţini de nouăzecişitrei muzicieni din şasesprezece ţări, evoluând în patru seri / nopţi şi trei dimineţi consecutiv, de la orele 18 în Poiana Lupului şi de la orele 11 în Biserica Catolică din Văliug! O atare performanţă a însemnat în fapt consecuţia unui uriaş efort, depus nu numai de către organizatori şi de echipele tehnice, dar totodată un veritabil tur de forţă pentru spectatorii cărora li s-au solicitat peste zece ore de receptivitate, zilnic. Eliberaţi de obsesiile pandemiei, fanii „înrăiţi” (citiţi „nelipsiţi”) ai Festivalului gărânean s-au reîntâlnit nu fără emoţie la început de iulie a. c. cu speranţa unor noi atracţii, a unor inedite confruntări valorice, cu instinctiva foame de surprize ce i-a determinat pe tineri şi vârstnici laolaltă să jinduiască din nou la tentaţiile sonore dăruite generos sub cerul înstelat, sus – sus, spre vreo mie de metri altitudine!

Primele sunete emise dinspre scenă către publicul din Poiana Lupului au revenit unui onorant cap de afiş: Charles Lloyd – octogenarul saxofonist, flautist şi compozitor care a reapărut cu bucurie la Gărâna, de astă dată în parteneriat cu notoriul ghitarist Bill Frisell şi cu apreciabilii instrumentişti acompaniatori / improvizatori Greg Leisz - slide guitar, Reuben Rogers - contrabas, Kendrick Scott - baterie. Celebrul protagonist american a inclus această evoluţie scenică din România în turneul de concerte preconizat drept cel din urmă serial al prezenţelor sale live, muzicianul intenţionând a se retrage apoi din viaţa publică...

După acest emblematic prim act festivalier, continuarea recitalurilor a venit să împlinească dorinţa managerului general Marius Giura de a oferi un amplu elogiu consacrat jazzului scandinav, ştiut fiind faptul că în statele din nordul Europei funcţionează prestigioase instituţii de învăţământ în domeniul jazzului şi că, fireşte, muzicienii din zonă se impun prin realizări notabile. Nume ca Eivind Aarset, Håkon Kornstad, Mathias Eick, Per Mathisen, Kari Ikonen, Verneri Pohjola, Alexi Tuomarila, Svante Henryson, Magnus Öström s-au afirmat printre vârfurile de lance ale tendinţelor înnoitoare manifeste în jazzul continental contemporan.

Am aplaudat în data de 7 iulie o **seară norvegiană** ce i-a revelat pe: saxofonistul şi vocalistul Håkon Kornstad în fruntea trioului incluzându-i pe contrabasistul Mats Eilertsen şi pe acordeonistul Frode Haltli, cu toţi antrenaţi în retălmăcirea jazzistică a unor notorii teme clasice datorate lui Franz Schubert, Richard Wagner, Giuseppe Verdi, Richard Strauss, Francesco Paolo Tosti, Georges Bizet; în continuare Eivind Aarset Trio – ghitaristul lider şi compozitor al tuturor pieselor din programul recitalului lui, alăturându-i pe Audun Erlien - ghitară bas, Erland Dahlen - percuţie, pe Welte Holte - baterie; i-au urmat trompetistul Mathias Eick, interpret al propriilor creaţii, el şi coechipierii din al său quintet, Andreas Ulvo - pian, Håkon Aase - vioară, Audun Erlien - ghitară bas, Erland Dahlen - percuţie; a venit rândul grupului cu line up internaţional Per Mathisen's „Heavy Weather”, basistul norvegian Per Mathisen fiind asociat spre redimensionarea în viziune personală a unor celebre creaţii datorate lui Joe Zawinul şi Jaco Pastorius, cu companionii Omri Abramov (Israel) la saxofon tenor, Daniel Bulatkin (Cehia) - instrumente cu claviatură, Magyóro Kornel (Ungaria) - percuţie şi Martin Valihora (Slovacia) - baterie.

Apoi, în data de 8 iulie, a fost edificată pe scena principală o **seară finlandeză** acreditată de trei grupuri instrumentale: Kari Ikonen Trio cuprinzându-i pe pianistul lider, pe bateristul Markku Ounaskari, pe contrabasistul Olli Rantala; şi Quartetul trompetistului Verneri Pohjola, cu Tuomo Prättälä - pian, electronics, Antti Lötjönen - contrabas, Mika Kallio - baterie, percuţie – şi aceste două combo-uri raportându-şi repertoriile exclusiv la compoziţiile liderilor lor; în fine admirabilul pianist Alexi Tuomarila evoluând în trio cu basistul Antti Lötjönen şi bateristul Olavi Louhivuori,

Charles Lloyd, Florian Lungu

cei trei fiind în anul 2020 beneficiarii Premiului „Jazz Emma” (un fel de „Grammy” finlandez). În aceeaşi a doua seară festivalieră au mai urcat pe scenă Trioul saxofonistului francez Charley Rose, autor exclusiv al secvenţelor programului prezentat împreună cu Enzo Carniel - pian şi Pit Dahm - baterie; şi încă un trio alcătuit din doi germani, Arne Jansen la ghitară, Robert Lucaciu la contrabas şi din înainte numitul baterist finlandez Olavi Louhivuori, grupul fiind frecvent invitat în multe ţări, în concerte şi la festivaluri, graţie disponibilităţilor interpretative şi originalităţii limbajului sonor.

Sâmbătă 9 iulie, în primitoarea Poiană a Lupului, s-a dorit a fi configurată o **seară dedicată Suediei**, prin prezenţa pe scenă a două formaţii din această ţară: quartetul „Svante Henryson's Back To Base”, compus din basistul, violoncelistul şi compozitorul ce dă numele grupului, saxofonistul Joakim Milder, pianistul Daniel Karlsson, bateristul Morgan Ågren – patru instrumentişti virtuozi generatori de sonorităţi insolite; şi „Magnus Öström Band”, quartet coordonat de ritmicianul de excepţie, baterist, percuţionist, vocalist şi inspirat compozitor (invitat pentru a treia oară la Gărâna), de astă dată întovărăşit de Andreas Hourdakis – ghitară acustică, ghitară electrică, de Martin Höper – ghitară bas, de Daniel Karlsson – pian, keyboards. Seara a treia a mai fost întregită de artişti din alte cinci ţări: claviaturistul francez Alexandre Herer emanând rezonanţe şi armonii stranii cu al său grup „Nunataq” având-u-i colegi pe

Gaël Petrina - bas electric, şi pe Pierre Mangeard - baterie; tandemul „Michael Wollny & Émile Parisien Duo" – un proeminent pianist / compozitor german şi un foarte expresiv saxofonist francez fuzionaţi printr-un autentic *interplay*; remarcabil ghitarist şi vocalist, Frank Gambale originar din Australia a excelat în fruntea colectivului „All Star Band" care a inclus interpreţi de marcă din Franţa, Ungaria şi Mauritius – basistul Hadrien Feraud, bateristul Gergö Borlai, pianistul Jerry Léonide, cu toţi marcând incontestabil, prin recitalul oferit, unul dintre punctele de culminaţie valorică ale Festivalului gărânean.

Fiecare dintre cele trei seri „cu dedicaţie scandinavă" s-a încheiat după miezul nopţilor cu proiecţii ale unor filme din respectivele ţări nord-europene.

Şi a venit seara - epilog, duminică 10 iulie, când au fost recompensate cu meritate aplauze alte cinci confrerii de fervenţi promotori ai lumilor de frumuseţi proprii artei sunetelor. O seară – am spune – într-o oarecare măsură eteroclită din punct de vedere stilistic. Au deschis-o cu obsedante, nonconformiste disonanţe violonistul Maciek Klich, bateristul Kacper Kowalczuk, basistul Michał Paduch, Michał Zdrzałek - keyboard, corn francez, laolaltă grupul polonez „Ciśnienie", cultivator al fuziunii Jazz-Experimental-Post-Rock. I-au urmat, cu nouă creaţii originale ale ghitaristului Horea Silvio Crişovan, proeminentul colectiv timişorean numit prin anagramă „VanDerCris" adiţionând liderului tineri instrumentişti de talent, ca Dănuţ Blaga - bas, Marcelle Poaty Souami - pian, Florin Cvaşa - baterie, Lucian Nagy - instrumente de suflat. Clipe sonore aşteptate cu interes au oferit prin recitalul dat la Gărâna, subsumat unui turneu dedicat celor peste jumătate de veac de existenţă şi de activitate neîntreruptă, faimosul grup britanic de avant / jazz-rock „Soft Machine 55 Years Tour", în formula de componenţă a căruia l-am regăsit,

dintre vechii titulari, doar pe ghitaristul septuagenar John Etheridge, alături de trei membri întrucâtva mai tineri – saxofonistul şi flautistul Theo Travis, basistul Fred Thelonious Baker, bateristul Nic France, cu toţi angajaţi într-un demers sonor atractiv, comprehensibil. O apariţie scenică de certă ţinută interpretativ-creativă au întrupat-o cu verosimilă forţă expresivă instrumentiştii grupului „AdHd" din îndepărtata Islandă, promovând sub aspect stilistic ceea ce a încercat să definească un jurnalist prin cuvintele „Jazzul celor de la AdHd este greu de etichetat, un amalgam de melancolie, jazz rock şi muzică ambientală care te poartă într-o călătorie încântătoare şi hipnotică"... ne referim la dăruiţii instrumentişti cântând împreună de cincisprezece ani, Tómas Jónsson - keyboards, Ómar Guðjónsson - ghitară bas, Óscar Guðjónsson - saxofon tenor, Magnús Trygvason Eliassen - baterie şi percuţie. Finalul Festivalului de la Gărâna, ediţia 2022, a adus cu sine pe scena principală din Poiana Lupului un show flamboaiant având-o protagonistă pe energica vocalistă afro-americană Liv Warfield, cu al său exploziv recital – mai curând de rhythm and blues şi soul decât de jazz – susţinut cu acoliţii Ryan Waters - ghitară, Justin McKinney - bas, Marlon Patton - baterie, Shaun Martin - keyboards, Lynn Grissett - trompetă.

În dimineţile de vineri, sâmbătă, duminică (8-9-10 iulie) de la ora 11, s-au derulat alte evoluţii muzicale pe scena experimentală găzduită în Biserica catolică din localitatea apropiată Văliug. Această scenă a fost hărăzită artiştilor români – cu o unică excepţie: violoncelistul francez Vincent Courtois care s-a produs vineri 8 iulie la ora 11, cucerind asistenţa prin tehnica virtuoză, inspiraţia componistică fecundă şi trăirea intensă a actului solistic interpretativ.

Cât priveşte participarea autohtonă pe scena de la Văliug, se cuvine a sublinia esenţialmente ţinuta prestaţiilor unor reale speranţe ale jazzului nostru nedepăşind cu mult etatea adolescenţei, dar care s-au impus de pe acum drept certitudini valorice escaladând treptele consacrării: apreciabila vocalistă Eva-Maria Gârlea din Iaşi, premiată în luna iunie a. c. la Festivalul - Concurs de Jazz din capitala Moldovei (ediţia a XII-a), un glas de excepţie dublat de o bine stăpânită tehnică de cânt şi de o lăudabilă fantezie improvizatorică; tânărul pianist/compozitor bucureştean Andrei Petrache – care a cântat împreună cu saxofonistul flautist bas-clarinetist Nicolas Simion şi cu ghitaristul Sorin Romanescu, înzestratul mânuitor al claviaturii în alb şi negru Andrei Petrache vădind o precoce maturitate stilistică. Alţi talentaţi juni muzicieni români: inclusiv în ipostaza de creator muzical Adi Stoenescu, anterior afirmat ca interpret la orgă Hammond, actualmente el preferând pianul, bateristul complex, versatil Iulian Nicolau, competentul contrabasist Alex Mike. Mereu inventiv, neobosit ctitor de proiecte în arealul sunetelor, experimentatul poli-instrumentist bucureştean Cătălin Milea (saxofoane, clarinet bas, dijderidu, duduk, flaut, huaca) a încredinţat melomanilor sosiţi special la Văliug, creaţii proprii în formula de grup „Sonoterra Ensemble" care i-a alăturat pe încă trei destoinici instrumentişti: Sorin Romanescu - ghitară, electronics, Tavi Scurtu - baterie, Gabriel Bălaşa - pantam, percuţii, djembe, boluri tibetane, gonguri. Ghitarist excentric, tălmăcitor al propriilor teme, Emil Gherasim supranumit *Fluidian* a înfăţişat un recital solo de tentă contemplativă. Deja consacrat, tandemul Ionuţ Dorobanţu - ghitară, Alina Giurgiu - vocal a redescoperit farmecul discret al jazzului de factură clasic-modernizată.

Gărâna Jazz Fest 2022 – un eveniment amplu, unicat, din multiple considerente – revelator! (Foto: Dragoslav Nedici)

Florian LUNGU

Gala muzicii uşoare româneşti

Nu mai este un secret pentru nimeni că muzica uşoară românească tradiţională, ca gen în sine, trece printr-o perioadă delicată. Şi asta nu de azi, de ieri, ci din 1990, când "tineri frumoşi şi liberi" au considerat că trebuie demolat tot ce a fost înainte. Pe fondul unei apatii uşor de înţeles azi ("Ei, e doar ceva trecător...") şi chiar a temerii de a înfrunta agresivitatea acestora, încet-încet acest gen de patrimoniu, cu tradiţii vechi şi identitate certă, a fost tot mai marginalizat.

Corina Chiriac, Elena Lasconi

Tinerii de care vorbesc, fără o minimă pregătire muzicală, nemaivorbind de cultură în domeniu, au preluat frâiele în postură de "producători", redactori (dacă până şi la Radio România a fost desfiinţată redacţia de specialitate, în care activau doar absolvenţi de Conservator, vă daţi seama unde s-a ajuns), jurnalişti, angajaţi ai caselor de discuri, decretând jignitor că toţi cei care activaseră înainte pe acest tărâm sunt "dinozauri", aşa încât gata cu ei, să înceapă extincţia ("cine nu e cu noi e împotriva noastră")! A contribuit din plin şi pasivitatea forurilor culturale, peisajul a fost invadat treptat de subproducţii maneliste sau de factură "kitsch", aşa încât mă tem că e cam târziu să ne plângem. Ar mai fi fost o şansă ca mijloacele de difuzare şi manifestările importante să ducă o luptă la baionetă, pe baricade, cu prostul-gust şi impostura,

Marina Florea

din păcate asta nu s-a întâmplat. Şi acuz aici în primul rând posturile publice de Radio şi Televiziune, care tocmai asta ar trebui să aibă în "fişa postului" (dar dau ele socoteală cuiva?) - promovarea şi salvgardarea valorilor naţionale pe tărâmul muzicii. Vreţi să ştiţi câtă muzică uşoară românească se transmite zilnic la Radio ROMÂNIA, îndeosebi pe canalul principal, Actualităţi, unde producţiile străine sunt la ele acasă? În urmă cu câţiva ani, un muzician tânăr ne-a trimis o corespondenţă în care semnala că până şi un concurs de cultură generală cu subiect autohton era ilustrat cu melodii străine! Horia Moculescu realizează o emisiune extraordinară de istorie a genului, din păcate sâmbătă seara şi la Radio România Cultural, deci cu o audienţă mai mică şi e mare păcat. Aşa cum există o stagiune de jazz ar trebui să existe şi una de muzică uşoară românească pe scena Studioului de concerte Radio, cum era pe vremuri. Între acestea din urmă se numărau tocmai cele la care TVR a renunţat cu condamnabilă uşurinţă încă din 1990, "Şlagăre în devenire", "Steaua fără nume", nemaivorbind de spectacolele de "varietăţi", în care muzica juca un rol important. Nemaiexistând programe speciale pe micul ecran sau la radio, au dispărut şi "comenzile" de înregistrări (modernul, cândva, studio muzical de la TVR e un fel de depozit nefolosit...), compozitorii fiind nevoiţi să apeleze la studiouri private, unde costurile sunt, fireşte, mari. Plus că una este să ţi se înregistreze gratuit o creaţie cu o orchestră de estradă, cum i se spunea pe vremuri, de mari dimensiuni, ceea ce permitea semnatarului aranjamentului apelarea la o paletă de instrumente, şi alta să te rezumi la sunetele produse de instrumente electronice cu claviaturi, oricât de reuşite ar fi efectele respective, rezultând un "sound" sărac. Aşadar, recapitulând, în ultimele trei decenii difuzarea la posturile publice de radio şi televiziune (cu noile conduceri nutrim speranţa că se va schimba ceva în bine), fiindcă la cele private nu ne referim, a fost tot mai dezastruoasă. Situaţia s-a agravat

Paul Surugiu-Fuego

şi în ceea ce priveşte editarea pe discuri, fiindcă la ora actuală, în condiţiile în care Electrecord-ul, practic, nu există decât pe hârtie, în ciuda unei fonoteci fără egal, singura casă de discuri ce poate fi numită gazdă primitoare a muzicii uşoare româneşti este Eurostar, care şi organizează lansări fastuoase la magazinul "Muzica" din Bucureşti cu compozitorii şi interpreţii de gen. Dar mai este ceva ce ar fi putut ţine mai aproape muzica uşoară de marele public: festivalurile. Înfiinţat la iniţiativa Uniunii Compozitorilor şi Muzicologilor din România în 1963, festivalul de la Mamaia a fost ca un magnet pentru creatori şi solişti, dar şi pentru melomani, fiind aşteptat cu nerăbdare şi provocând o mare emulaţie. Regretabil, organizatorii constănţeni au reuşit să-l distrugă, mai întâi alterându-i identitatea, începând cu ediţiile de la finele anilor 90, pentru ca inevitabilul deces să aibă loc exact cu un deceniu în urmă. Grăitor, nici măcar această ultimă ediţie n-a avut loc acolo unde se născuse evenimentul, ci la grădina Soveja din Constanţa, deoarece Teatrul de vară din Mamaia, lăsat de izbelişte, îşi începuse agonia, fiind astăzi o pată ruşinoasă pe obrazul primăriei constănţene. Ar mai fi putut face ceva pentru muzica uşoară românească şi festivalul internaţional "Cerbul de aur" de la Braşov, numai că acesta, dincolo de faptul că mai mult nu se desfăşoară, a abdicat serios, la ediţiile post-decembriste, de la programul

minunat de promovare a creației marilor compozitori români, așa cum se petrecuseră lucrurile la primele patru ediții, dintre 1968 și 1971. Există din fericire un alt festival internațional, "George Grigoriu", de la Brăila, care a ajuns la frumoasa cifră de 17 ediții neîntrerupte, promovând pe scena sa, în cele 3 seri, nu numai creația compozitorului omagiat, dar și pe cea a altor creatori de gen. Pe vremuri aproape fiecare județ avea o competiție de muzică ușoară deschisă amatorilor, acum sunt tot mai puține, pâlpâind datorită insuficientei susțineri locale și ajungând să se desfășoare în doar două seri sau chiar una (!) singură. Una dintre cele mai vechi este cea purtând numele compozitorului Florentin Delmar, la Focșani, mai era concursul "Radu Șerban" la Caracal, dar după pandemie nu știu exact câte mai există, mai ales că ele nici nu sunt radio-televizate și nici mediatizate în presă. La concursurile pe care le-am prezentat am aflat de la finaliști că ar mai exista asemenea competiții la Călărași, Alexandria, Cernavodă, plus unele de copii (în frunte cu "Mamaia copiilor"), dar este evident foarte puțin, nemaivorbind că în Transilvania muzica ușoară românească parcă nici n-ar exista... Cel mai longeviv, ajuns anul acesta la ediția a 54-a, este cel de la Amara, jud. Ialomița. În transmisia de la Etno TV ne-am bucurat să vedem revenită, ca trupă acompaniatoare, formația Ionel Tudor, dar am constatat, ca și la alte evenimente similare, neînțelegerea, de către organizatori, a sensului și rostului unui concurs de muzică ușoară, prin invitarea în recitaluri a unor entități ce nu au nici o legătură cu acest gen! Am fi dorit, de pildă, ca Adrian Daminescu, membru în juriu, nu doar să înmâneze o diplomă

Anastasia Lazariuc

pe scenă... Din acest punct de vedere, jos pălăria în fața micii, dar atât de unitei lumi a romanței, care-și apără cu osârdie "sărăcia, și nevoile, și neamul", cu multe manifestări în întreaga țară, la Timișoara, Baia-Mare, Zlatna, Bocșa, Câmpulung-Muscel, Botoșani. Și mai ales la Târgoviște, unde "Crizantema de aur", grație inepuizabilei, pasionatei interprete Alina Mavrodin Vasiliu, directoarea artistică a manifestării, se desfășoară neîntrerupt (!) din 1968, reușind să apere identitatea și originalitatea acestui gen muzical de patrimoniu românesc. Dacă am avea și în muzica ușoară organizatori asemeni acestei valoroase artiste...

Și totuși există, iată, o rază de speranță. Ea nu vine, așa cum ar fi normal, de la București sau de la unul din marile orașe ale țării, mai preocupate de felurite "Untold"-uri și spectacole cu artiști străini, ci de la Câmpulung-Muscel, municipiu, altminteri, cu frumoase tradiții muzicale – festivalul rock "Posada", festivalul de romanțe "Rapsodii de toamnă" (interpreta Mariana Claudia Filipescu, directoare artistică, a fost în primele rânduri, culegând idei pentru ediția 2022), un festival internațional de copii, ajuns la ediția a X-a, un altul de folclor... Dar nimic nu s-ar fi întâmplat dacă în fruntea urbei nu s-ar fi aflat o primăriță cu mare dragoste de muzică (a fost la înălțime în duetul cu Corina Chiriac!) - e vorba de fosta vedetă TV Elena Lasconi, extrem de iubită de localnici, alături de care s-a prins la dans fără fasoanele de care dau dovadă alți politicieni. Dânsa, frumoasă și elegantă, are meritul indiscutabil pentru organizarea acestei "Gale a muzicii ușoare românești": împreună cu Paul Surugiu Fuego a alcătuit o distribuție de zile mari, a impus spectatorilor ținută elegantă, din respect pentru artiști și eveniment în sine,

Elena Lasconi, Gabriel Dorobanțu

a pus la dispoziția acestora scaune așezate pe platoul din fața istoricei clădiri a Primăriei (au fost cel puțin o mie de spectatori entuziaști și evident cunoscători), a avut grijă ca scena, cele două ecrane de proiecție, instalațiile de sunet și lumini să fie competitive (a răspuns de ele Ion Neacșu), a convins sponsori locali să susțină acest demers remarcabil. Iar participanților le-a făcut o uriașă surpriză, înmânându-le Medalia de Aur a orașului Câmpulung, "capitala scrisului românesc" (pentru cei care au mai absentat de la ore, în școală, este vorba de celebra Scrisoare a lui Neacșu), după

Paul Surugiu-Fuego, Marina Florea

fiecare recital. Dar mai ales a reluat alături de invitați, laolaltă cu admirabilul public (cum spuneam, neașteptat de cunoscător pentru șlagăre lansate în urmă cu 40-50 de ani!), fiecare refren, dovedindu-ne că nu întâmplător a ținut să fie în premieră gazda unui asemenea eveniment.

Pentru că, la urma urmei, a fost o gală a șlagărului românesc de muzică ușoară, repus în drepturile sale legitime. Am ținut, de aceea, să reamintesc și de la microfon câteva din poveștile nemuritoare ale șlagărelor noastre, prea puțin cunoscute marelui public. Am avut ocazia să asist personal, un privilegiu rar, la nașterea unor asemenea bijuterii, cum ar fi cele născute din colaborarea lui Vasile Veselovski cu poetul

Mihai Maximilian, în casa acestuia din urmă, între care "Strada Speranței". În treacăt fie zis. Veselovski, argeşean, a avut la Piteşti un festival purtându-i numele, întrerupt din păcate după numai câteva ediții – poate îl preia oraşul Câmpulung-Muscel, după cum se vede mai preocupat de cultură! Tocmai de aceea de fiecare dată, la festivaluri sau emisiuni TV, am ținut să anunț numele compozitorului şi al textierului, chiar şi al orchestratorului (cu un rol foarte important), aceştia fiind de cele mai multe ori ignorați. Câți ştiu de pildă că faimosul "Lalele" era inițial un vals cinstind primul zbor în cosmos, în 1962, al lui Iuri Gagarin? Fusese o comandă a radio-ului adresată creatorilor, dar evident piesa lui Temistocle Popa nu întrunise sufragii oficiale, nefiind

Paul Surugiu-Fuego, Stela Enache

"mobilizatoare, antrenantă". Ca peste un timp să fie scoasă de la sertar, să capete un nou text, semnat de poetul Aurel Storin, şi un ritm de cha-cha-cha, transformându-l pe Luigi Ionescu într-o vedetă națională. Sau tot aşa, câți ştiu că "Sunt vagabondul vieții mele", născut din aceeaşi colaborare ("măturător de praf de stele", ce vers superb!) şi care se cântă

Elena Lasconi, Anastasia Lazariuc

şi la nunți, este semnat tot de cei doi, fiind lansat de actorul Dumitru Rucăreanu şi preluat apoi de Gheorghe Dinică. Aceasta este soarta şlagărelor de mare circulație, care la un moment dat ajung să fie asimilate folclorului sau oricum să nu mai aibă autori cunoscuți. Este cazul faimoasei "Sanie cu zurgălăi", cu sute de versiuni, de la Maria Lătărețu şi diverşi solişti de muzică populară la Marina Voica şi interpreți de muzică uşoară. Ei bine, ea aparține compozitorului român Richard Stein, cu care am avut ocazia să fac un interviu în anii 70 în apartamentul lui de pe str. Galați (acum Vasile Lascăr). Mi-a povestit atunci despre avatarurile acestui cântec, ce-i fusese pur şi simplu furat de cunoscutul chitarist american Les Paul (instrumentele fabricate de el sunt piese de colecție), care şi l-a atribuit sub titlul "Johnny Is The Boy For Me", preluat apoi de Edith Piaf ca "Johnny, tu n'es pas un ange". Bietul Richard Stein a încercat să inițieze procese, dar cine să-l susțină pe vremea aceea? Mai mult, vine obraznica Danny Klein (de la Vaya con dios), care îl cânta de zor, inclusiv la noi, iar la interpelarea mea, la conferința de presă de la "Cerbul de aur", răspunde cu tupeu că nici vorbă să fie un cântec românesc! De aceea este atât de important să apărăm prestigiul compozitorilor noştri, menționându-i de fiecare dată, pentru că necunoscătorii asociază titlurile cu interpreții respectivi, fie că este vorba de cei amintiți mai sus, de Horia Moculescu (da, "De-ai fi tu salcie", versuri Mihai Maximilian, a fost respinsă de două ori de juriul de la Mamaia!), Jolt Kerestely ("Copacul", versuri Ovidiu Dumitriu), Marius Țeicu, Marcel Dragomir, Cornel Fugaru şi alții. În acest sens, Paul Surugiu-Fuego a făcut lucruri extraordinare ținând de prețuirea față de înaintaşi, prin turneele dedicate lui Florin Bogardo şi Dan Spătaru sau prin concertul "Gramofon", 100% cu şlagăre româneşti de muzică uşoară. Dar despre el la timpul cuvenit.

Seriozitatea organizării s-a vădit încă din start, prin punctualitatea cu care a început concertul, ceea ce s-a dovedit

Corina Chiriac

a fi inspirat, fiindcă el a durat nu mai puțin de 5 ore, într-atât de mare a fost bucuria reîntâlnirii cu artiştii preferați a publicului local (dar au fost admiratori veniți şi din localități îndepărtate, cum ar fi Satu-Mare!). Deschiderea a făcut-o, cu un cuvânt de bun venit, scurt şi din inimă, Elena Lasconi, după care atenția publicului s-a mutat...la parter, deoarece Corina Chiriac a preferat contactul nemijlocit şi interacțiunea, evoluând în fața şi chiar în mijlocul spectatorilor, spre bucuria acestora, provocați adesea să-şi dovedească talentul muzical. Acolo l-a revăzut pe coregraful şi balerinul Thury Ştefan, cu care a avut multe colaborări în trecut, acesta fiind în prezent un apreciat artist local în domeniul metaloplastiei. Cu şarmu-i binecunoscut şi cu muzicalitatea-i perfectă, Corina ne-a invitat să retrasăm alături de ea o carieră prodigioasă de cinci decenii, uimită să vadă cum sunt pe toate buzele refrene pe care le credea uitate. N-au lipsit şlagăre semnate de Vasile Veselovski, Horia Moculescu, Nicolae Caragia, compoziții proprii, totul agrementat cu umor şi bună-dispoziție, exact ce trebuia pentru a sparge gheața, cum se spune, sporind apetitul publicului pentru ce va urma. Iar duetul cu Elena Lasconi a făcut toți banii, vorba ceea, făcându-ne să descoperim o primăriță extrem de muzicală.

Corina Chiriac a debutat în 1970, cucerind după trei etape superlative trofeul concursului TV "Steaua fără nume".

Era deja o mare vedetă când se lansa fata blondă şi delicată venită de la Otopeni, unde fusese remarcată la un concurs de compozitorul George Grigoriu. Acesta i-a scris primele melodii de succes, cu care Marina Florea avea să triumfe în ovaţiile publicului la prima ediţie de la reluare a festivalului de la Mamaia, în 1983, impresionând prin calităţile ei vocale formidabile. După ce a condus către premii cam toate melodiile încredinţate ei în competiţii, solista şi-a diversificat mult repertoriul, oglindă fidelă fiind recitalul ei de la Câmpulung, în care a alăturat compoziţii dinamice semnate de Mihai Alexandru, Adrian Ordean, Dragoş Docan unui vechi şlagăr al lui Nicolae Kirculescu, "Nu te pot uita", recreat în tipare moderne, solista evoluând chiar mai mai dezinvolt şi mai cuceritor decât pe vremuri!. Iar finalul nu putea aparţine decât cântecului cu care se identifică şi care dă titlul remarcabilului ei CD "Best of" de la casa de discuri Eurostar, "Stele perechi" de Ionel Tudor. Iar pe cer, deasupra piaţetei doldora de spectatori, apăreau primii aştri ai nopţii...

Aşa cum a mărturisit, altă vedetă din această constelaţie (dacă tot suntem la capitolul astronomie), Stela Enache, a venit pentru prima oară la Câmpulung, fiind realmente impresionată de primirea rezervată. Recitalul ei, cuceritor prin sensibilitate şi emoţie, a fost construit având la bază, se înţelege, creaţiile nemuritoare ale lui Florin Bogardo, între care "Cum e oare?", "Balada pescăruşilor albaştri" sau "Să nu uităm să iubim trandafirii", selectate din cuprinsul celor câteva albume de colecţie editate de aceeaşi casă de discuri Eurostar. Acestora le-a alăturat o piesă mai recentă încredinţată ei de Jolt Kerestely, "Samba". Iar în final, cum altfel, artista ne-a aşezat din nou în bănci, "cu emoţii la română şi când la mate dai de greu", intonând alături de peste o mie de glasuri iconicul "Ani de liceu", imnul tinereţii eterne...

Ce ar mai putea fi spus despre Paul Surugiu-Fuego, artistul care la 47 de ani (puştiul a "stricat" media de vârstă a invitaţilor!) bate toate recordurile de popularitate? Colindă

Marina Florea, Elena Lasconi

cu acelaşi succes întreaga lume, este "Artist al poporului" în Republica Moldova, are în vitrină zeci de "Discuri de aur" şi "de Platină", adună zeci de mii de spectatori în mari săli, la Bucureşti (cel mai recent: concertul său pop-simfonic de la Sala Palatului) şi Chişinău, este singurul artist care întreprinde două turnee naţionale în fiecare an...Şi tot el îşi invită de câteva sezoane colegii de breaslă, compozitori şi interpreţi, în populara sa emisiune de la TVR2, "Drag de România mea". Recitalul lui, ce a inclus compoziţii proprii (între care vibranta "Patria mea", pe versurile poetului Narcis Avădănei), ale lui Yan Raiburg şi ale altor compozitori basarabeni, a fost ca de obicei electrizant, protagonistul fiind într-o permanentă mişcare – pe scenă, pe practicabilele din faţa ei, pe un scaun în mijlocul spectatorilor, cântând, dansând, glumind, recitând din mari poeţi. Iar când entuziasmul publicului a atins punctul de fierbere, Paul Surugiu-Fuego le-a invitat alături de el, în alte vestimentaţii la fel de elegante, pe colegele alături de care a susţinut atâtea concerte magistrale. Cu Marina Florea a cântat două creaţii ale lui George Grigoriu, "Nu vreau să te pierd, iubire!" şi "Ţurai", iar împreună cu Stela Enache a parcurs câteva dintre cele mai cunoscute refrene ale lui Florin Bogardo.

Cei mai apreciaţi compozitori basarabeni s-au regăsit şi în programul diafanei Anastasia Lazariuc. Nu pot uita

Stela Enache

evenimentul de lansare a unui disc al ei, la Bucureşti, când marele poet Grigore Vieru a invitat-o la dans şi parcă dansul acela continuă încă... Anul acesta a fost lansată de ambele părţi ale Prutului cartea biografică "Privighetoarea din vis", din care am aflat amănunte inedite despre cariera excepţională a acestei artiste stabilite de trei decenii la Bucureşti şi adoptate cu dragoste de publicul nostru. Programul ales de ea a fost extrem de dinamic, culminând cu o horă în care s-au prins zeci de spectatori, performanţă reuşită de altfel şi de Gabriel Dorobanţu. "Trubadurul inimilor sfărâmate", cum i-am spus cândva, a făcut să bată şi aici mai tare inimile spectatoarelor cu melodiile sale tandre, proslăvind iubirea fără limite. În topul aplauzelor s-au situat "Niciodată" de Viorel Gavrilă şi mai ales, se putea altfel, "Hai, vino iar în gara noastră mică" de Dumitru Lupu. Interesant este faptul că Gabriel Dorobanţu, artistul cu voce caldă, învăluitoare, s-a lansat tot la ediţia 1983 a festivalului de la Mamaia, ca şi Marina Florea.

Articolul de faţă este o pledoarie pentru tot ceea ce reprezintă comoara muzicii uşoare româneşti, ce adăposteşte în sipete sute de bijuterii nemuritoare. Este păcat să nu profităm din plin de faptul că suntem contemporani cu mari compozitori, cu interpreţi extraordinari. Ei sunt vii, oameni buni, compun, cântă, înregistrează, susţin concerte, editează discuri, dar timpul se scurge implacabil. Mai toţi corifeii genului au peste 70 de ani, Jolt Kerestely, decanul de vârstă al compozitorilor noştri, are 88, Horia Moculescu 85, Marina Voica 86... Este trist că abia acum, în 2022, a fost organizată această primă Gală a muzicii uşoare româneşti, a şlagărului românesc, dar îmbucurător că acest lucru s-a petrecut într-un oraş unde acest gen este preţuit şi onorat. Aşa încât nu ne rămâne decât să sperăm că gazdele din Câmpulung-Muscel nu se vor opri aici şi că în curând ne vor invita la Gala nr. 2! Mărturisim că singura speranţă stă în ei...

Octavian URSULESCU

Remixări folk

În perioada 11-13 august am asistat (proactiv:) la a XIII-a ediție a festivalului „Seri melancolice eminesciene", dezvoltat anul acesta (de la clasicele seri de folk la încă o seară jazz & blues) de Consiliul Județean Botoșani, în colaborare cu Memorialul Ipotești, Centrul județean pentru conservarea și promovarea culturii tradiționale și Școala populară de artă. Concursul folk (cu categoriile de vârstă de 7-15, respectiv 16-30 ani) a adus pe scena amfiteatrului în aer liber, în prima zi, 23 de tineri cu chitara și 12 grupuri în ziua a doua. O explozie de tinerețe, fantezie și creativitate, din care juriul (prezidat de Mihai Cosmin Popescu – Radio România Actualități; emisiunea „Omul cu chitara" a împlinit 25 de ani!) a remarcat numeroase voci deosebite, plus câțiva instrumentiști (nu numai chitariști).

Daniel Iancu

Am ascultat preluări din repetoriul folk românesc (din toate perioadele sale), compoziții originale pe versuri eminesciene, grupuri mai mici sau mai mari cu variante orchestrale inedite ale unor hituri pop-rock, inclusiv internaționale.

Fără Zahăr

Palmaresul (cu numeroase premii) a fost publicat peste tot, eu îmi permit să remarc doar câțiva tineri artiști: Radu Comănescu (Bacău), vocile Diana Rogojină (Iași), Maria Matean (Bistrița), Denisa Miclescu (Dorohoi), gemenele Amenis (Marele Premiu), Frații Călin, Vanessa Munteanu, Luca Mastacan și Fabian Mereuță (Bârlad), Flavio Amariei (Piatra Neamț), grupurile Flame (prelucrare foarte interesantă după Queen!), Nu Știu Cum și Moonlight (București), Ecou și Cristal (Bârlad)... Am descoperit grija

și apetența organizatorilor pentru muzica insuflată copiilor, cluburi și profesori dedicați tinerilor, un recitator fantastic din Botoșani (Rareș Prisăcariu, 6 ani, declamând un fragment... foarte actual din „Geniu pustiu"). La rândul meu, am prezentat o mică istorie a folkului și pop-rockului românesc de până în 1989, susținută de arhive video private, descoperite și folosite în emisiunile TVR din ultimii 20 de ani. Recitalurile (propuse de coordonatorul organizării, veteranul Relu Oneaga) au făcut deliciul publicului de toate vârstele, care a cântat de multe ori la unison cu Mircea Baniciu, Emeric Imre & Marius Roje, Daniel Iancu și Fără Zahăr. Din păcate, după a treia seară (cvartetul Sorin Zlat și Mike Godoroja & Blue Spirit - „Zeppelin Experiment", precedate de superba dizertație a lui Mike, „Cui i-e frică de Led Zeppelin?"), prezentată de

Amenis

Florian Lungu, festivalul a fost oprit din cauza unei ploi torențiale, cu promisiunea reprogramării ultimelor două recitaluri.

Post scriptum: Buzz Media, clubul tinerilor jurnaliști din Botoșani, a filmat concursul și recitalurile, inclusiv interviuri cu protagoniștii. Cum am făcut de mai multe ori în ultima stagiune „Remix", voi include un reportaj într-o ediție de toamnă, la TVR 3. De altfel, în săptămâna care a urmat, am participat pentru a cincea oară, ca trainer, alături de colegi de la TVR și Radio România, la tabăra lor vocațională „Ai noștri tineri" (la Vorona). S-au filmat și montat reportaje înregistrate în zonă, jurnalul taberei, o scenetă adaptată de o fostă elevă a clubului (cu acțiunea la „Junimea"). La cererea elevilor îndrumați de Ioana Matfeev, am început noi cursuri („Jurnalism muzical" și „Portret"), cu bucuria că ziaristica (fie clasică, fie modernă – online, că se numește blog, podcast, vlog ș.a.) rămâne o meserie dorită și în viitor, cu pretendenți cât se poate de serioși.

Doru IONESCU

Rock & Roll Hall of Fame – Promoția 2022

Rock & Roll Hall of Fame a anunțat în luna mai a acestui an artiștii incluși în Hall of Fame – Promoția 2022. După votul fanilor și al juriului compus din specialiști din industria muzicală, numele noilor muzicieni care vor face parte din prestigiosul club al muzicienilor incluși de-a lungul timpului în Rock & Roll Hall of Fame au fost făcute publice.

La categoria „Performer", care se referă la artiștii care prin originalitatea, prin impactul și influența lor au schimbat cursul muzicii în anii de activitate, au fost introduși Pat Benatar & Neil Giraldo, Duran Duran, Eminem, Eurythmics, Dolly Parton, Lionel Richie și Carly Simon. La categoria „Musical Excellence Award", categorie care oferă recunoaștere asupra impactului originalității muzicii și a producțiilor muzicale ce au avut o influență majoră asupra dezvoltării muzicii, au fost premiați Judas Priest și Jimmy Jam & Terry Lewis. La secțiunea „Early Influence Award", premiu acordat artiștilor a căror influență și stil și-a pus amprenta asupra generațiilor tinere de muzicieni, au fost incluși Harry Belafonte și Elizabeth Cotton. „Ahmet Ertegun Award", oferit profesioniștilor din lumea muzicii care nu evoluează pe scenă, dar care au avut o influență deosebită asupra industriei muzicale, a fost acordat în acest an lui Allen Grubman, Jimmy Iovine și Sylvia Robinson.

Clasamentul rezultat în urma votului fanilor a fost surprinzător, având în frunte trupa Duran Duran, care s-a clasat detașat pe primul loc în opțiunile publicului cu un număr de aproape un milion de voturi. Eminem s-a clasat pe locul al doilea cu 684 de mii de voturi, în timp ce Pat Benatar (631 de mii de voturi), Eurythmics (442 de mii de voturi) și Dolly Parton (394 de mii de voturi) au completat topul celor mai votați cinci artiști din acest an.

Eminem a devenit cu ocazia introducerii sale în Rock & Roll Hall of Fame primul artist care intră în Hall of Fame în primul an de eligibilitate. Pentru a face parte din Rock and Roll Hall of Fame, un artist devine eligibil după o perioadă de 25 de ani de la lansarea oficială a primului său album. Cu toate că erau eligibili de mai mulți ani, Dolly Parton, Duran Duran, Lionel Richie și Carly Simon au fost incluși în Hall of Fame de la prima nominalizare obținută.

Ceremonia Rock & Roll Hall of Fame 2022 va avea loc în luna noiembrie, în Los Angeles. Spectacolul televizat va fi accesibil ulterior publicului din lumea întreagă pe platforma HBO.

Premiile Billboard 2022

Premiile revistei Billboard 2022 s-au desfășurat anul acesta în data de 15 mai. Într-o seară eveniment, prezentată de Sean „Diddy" Combs, numeroși artiști au încântat publicul prin recitaluri live de excepție. Ed Sheeran, Travis Scott, Megan Thee Stallion, Silk Sonic sau Florence and the Machine au cântat pe scena MGM Grand Garden Arena din Las Vegas.

Liderul nominalizărilor a fost artistul canadian The Weeknd, care a obținut 17 nominalizări, însă compatriotul său, rapperul Drake, a reușit să cucerească mai multe trofee, cel mai important dintre acestea fiind „Top Artist" („Cel mai bun Artist"). La această categorie au fost nominalizați și Doja Cat, Olivia Rodrigo, Taylor Swift și The Weeknd. Cu ocazia câștigării celor cinci trofee Billboard din acest an, Drake și-a extins recordul, el fiind artistul cu cele mai multe trofee *all-time* în cadrul Premiilor Billboard, având în palmares 34 de trofee.

Propulsată de popularitatea de care să bucură pe platformele de socializare, Olivia Rodrigo a reușit să câștige cele mai multe trofee la această ediție. Artista americană a obținut șapte trofee, printre care „Top New Artist" („Cel mai bun Debut") și „Top Female Artist" („Cea mai bună Artistă"). La categoriile pentru trupe, scena a fost dominată de formația-fenomen K-pop BTS. Coreenii au obținut șapte nominalizări și s-au clasat pe primul loc la trei categorii, ajungând la un palmares de 12 trofee Billboard și doborând astfel un record al formației Destiny's Child, care s-a menținut timp de 17 ani.

Pe lângă participanții din sală, gala Billboard Music Awards 2022 a fost urmărită de peste două milioane de telespectatori, care s-au bucurat de spectacolul oferit de cei mai bine vânduți artiști de pe planetă.

David LAPADAT

Doja Cat

În căutarea stelelor cu nume (IV)

Informaţiile cuprinse în serialul de faţă nu au nicidecum pretenţia de a fi exhaustive, dar ele corespund realităţii. Dacă mai sunt omisiuni sau mici date eronate aceasta se datorează pe de o parte faptului că au trecut mulţi ani, iar pe de alta inexistenţei unui sistem de documentare la nivelul TVR, unde nici măcar înregistrările nu mai există. Prost înţeleasa economie a dus la ştergerea benzilor MGS, pentru a fi reînregistrate, doar puţine ediţii, dintre ultimele, cele realizate de Titus Munteanu, se pare că ar mai exista în videoteca TVR. Ceva filmări probabil mai sunt în posesia concurenţilor sau la Marius Ţeicu, foarte scrupulos şi ordonat cu cariera sa. S-ar părea că ar mai exista înregistrări, în TVR, pe videocasete VHS, nevizionate din cauza… absenţei unui videoplayer, dar informaţia nu este sigură, doar colaboratorul nostru Doru Ionescu, care scormoneşte permanent în arhive, ne-ar putea spune ce şi

Alexandra Canareica

cum. Imediat după Revoluţie, dacă tot nu s-a continuat competiţia, ar fi fost minunat dacă s-ar fi organizat o mare gală a "stelelor fără nume" (de-acum CU nume), precum şi o alta dedicată acelor concurenţi valoroşi care, din diverse motive, nu parcurseseră decât primele etape, neajungând (nu din vina lor) în posesia Trofeului, între aceştia numărându-se Alina Mavrodin, Oana Sârbu, Constantin Bruj, Florina Cupşa, Camelia Florescu, Denis Ştefănescu, Anca Heroiu, Aurel Moga, Angela Stoica. Daca Oana Sârbu, devenită celebră, probabil n-a mai fost interesată să se prezinte şi la etapa a III-a, pe care ar fi trecut-o fără probleme, în schimb Loredana Groza, aureolată la rându-i de numeroase succese, între care Trofeul de Interpretare la Mamaia, a ţinut să-şi înscrie în palmares şi acest Trofeu, în 1988, după finala cu Florin Balcan, dar difuzarea finală nu ştim exact dacă şi când a avut loc, fiindcă solista fusese suspendată pentru 6 luni împreună cu Silvia Dumitrescu şi Gabriel Cotabiţă…

Aşadar, prima ediţie a concursului "Steaua fără nume" a avut loc la 24 decembrie 1968 (ne referim în general la data difuzării pe micul ecran), într-unul din studiourile TVR, iar ultima s-a desfăşurat la 23 octombrie 1989 (difuzare pe 4 noiembrie), pe scena Sălii Radio, competiţia fiind întreruptă între 1978 şi 1981 (alt motiv pentru care unii solişti talentaţi n-au mai ajuns în finală). Cu scuzele de rigoare pentru unele inadvertenţe, iată o listă a câştigătorilor: Adrian Ionescu, Cornel Constantiniu (1969), Doina Spătaru, care a reprezentat atunci oraşul Găeşti (22 ianuarie 1969), Corina Chiriac (martie 1970), Marcel Roşca (august 1970), Marian Spânoche (1972), Doina Moroşanu (15 mai 1972). În finala din 29 ianuarie 1976 toate cele trei soliste au intrat în posesia Trofeului: Janina Matei (Craiova), Angela Ciochină (jud. Neamţ), Mihaela Oancea (jud. Dâmboviţa). Şi finalele următoare au creditat cu victorii pe ambii finalişti: Eva Kiss (jud. Mureş), Gina Pătraşcu (jud. Hunedoara) - 22 mai 1977; Carmen Anton, Luminiţa Scordaliu - 19 decembrie 1982; Loredana Groza, Florin Balcan - octombrie 1987/mai 1988; Alexandra Canareica (Tulcea), Ramona Bădescu (Craiova) - 27 martie 1989, cu difuzare pe 20 mai. De notat că lista celor care n-au trecut, cum spuneam, din diverse motive, decât primele două etape, le mai include pe Doina Limbăşanu, stabilită ulterior în Germania (1972), Carmen Rădulescu (1981, 1984), Oana Sîrbu (toamna 1985, februarie 1986), Alina Mavrodin (1986, 1987), iar Mihaela Runceanu a trecut cu brio, cu note de 10 pe linie, doar prima etapă, în

Angela Stoica

februarie 1976. În amintirile mele mai apar în postura de candidați Ion Bănică (l-am contactat în SUA, unde locuieşte, mi-a promis informații, dar nu a trimis nimic) şi Vasile Filipescu. Revenind la Mihaela Runceanu, venită de la Buzău, ea a concurat în etapa I (a treia la rând, prin tragerea la sorți efectuată chiar pe scenă), într-unul din studourile TVR, pe data de 26 februarie 1976, alături de Dobrică Baciu (Brăila) şi Mariana Ionescu (Târgovişte). Pe generic figurau Sorin Grigorescu (realizator), Simona Patraulea (redactor), prof. dr. Mihai Florea (prezentator), acompaniamentul fiind asigurat de Orchestra de estradă a Radioteleviziunii Române, dirijată de Sile Dinicu. Juriul a fost alcătuit din Octav Enigărescu, director al Operei Române din Bucureşti (preşedinte), compozitorii Radu Şerban, Paul Urmuzescu, Edmond Deda, Vasile V. Vasilache, Aurel Giroveanu, muzicologul Grigore Constantinescu, profesorii Nina Bercaru şi Gheorghe Ilinoiu. La prima probă, interpretarea unei melodii cunoscute din repertoriul de gen, Mihaela Runceanu a cântat "Poate n-a fost un vis" de Camelia Dăscălescu. Proba a doua a constat în recitarea unei poezii, solista alegand "Imn" de Tudor George. În a treia probă, cum am mai scris, juriul alegea titluri din lista de 10 piese depusă de concurenți, pentru Runceanu fiind indicate "De-a colindat aceste locuri cineva" de Vasile Veselovski şi "Tu m-ai fermecat" de Sile Dinicu, fiind acompaniată la pian de Geri Podgoreanu. În sfârşit, în cea de-a patra probă Mihaela Runceanu a dat viață, în acompaniament orchestral, melodiei "Cum să uit?" de Mişu Iancu. Cu 10 pe linie, ea a promovat fără probleme în etapa a doua, dar cum între timp a triumfat la Festivalul de la Amara şi se afirmase pe scena aceluia de la Mamaia, n-a mai fost interesată în a continua, cu atât mai mult cu cât a devenit ea însăşi, la un moment dat, o excepțională profesoară de canto pentru tinerii aspiranți la gloria muzicii uşoare.

Camelia Florescu, Cornel Popescu, O. Ursulescu

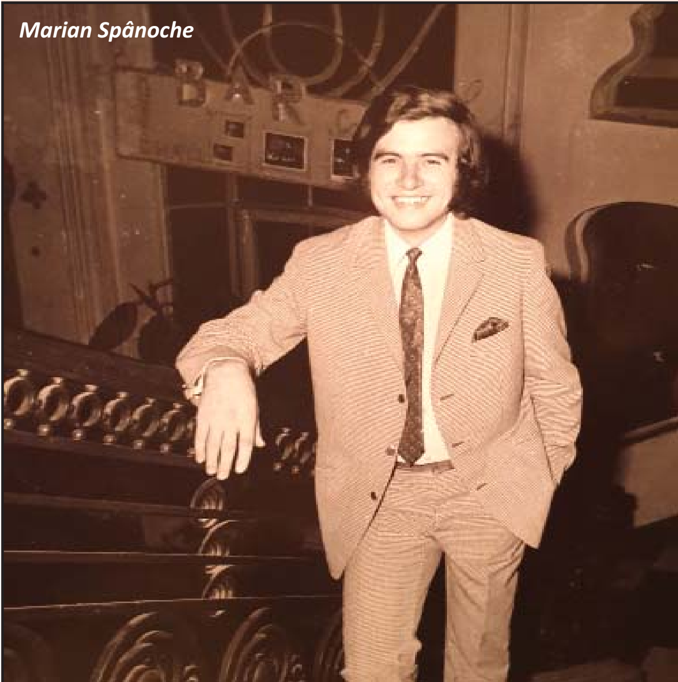
În ce mă priveşte, am preluat microfonul de prezentare în 1987, în intervalul aprilie 1988 – decembrie 1989 având loc nu mai puțin de şapte ediții ale concursului, pe scena Studioului de concerte Radio, cu Titus Munteanu realizator şi Anca Sandu regizoare, doar la ediția din 4 aprilie 1988 redactor fiind Simona Patraulea, care apoi s-a pensionat. La toate aceste ediții acompaniamentul a fost asigurat de Orchestra de muzică uşoară Radio, dirijată de Cornel Popescu şi Ion Cristinoiu (acesta la ultimele două ediții), precum şi de grupul vocal Choralis, condus de Voicu Enăchescu.

Carmen Rădulescu

Domnița Moroşanu

Cum nu ne-am propus o derulare cronologică a istoriei competiției, mi se pare interesant să ne ocupăm mai întâi de edițiile din ultimii doi ani, cele mai recente, când şi numele concurenților mai spune ceva cititorilor tineri. În etapa I, pe 4 aprilie 1988 (difuzare pe micul ecran pe 14 mai), s-au întrecut Florentina Dumitru (Bucureşti), Denis Ştefănescu (Tulcea) şi Dana Popescu (devenită textiera şi profesoara Dana Dorian) din Bucureşti. Fiind şapte membri în juriu, iar punctajul minim de promovare de 60 de puncte, a fost atins de toate cele 3 interprete. Juriul a fost compus din compozitorul Laurențiu Profeta, secretar al UCMR, compozitoarea Camelia Dăscălescu, Petre

Mihăescu (compozitor, dirijor), Ionel Tudor (compozitor, şef de orchestră), Biţu Fălticineanu (regizor), Marius Ţeicu (compozitor, interpret), Dan Ardelean (compozitor, dirijor) – aşa cum au fost anunţaţi la microfonul de prezentare. Între timp, chiar în această primă etapă se introdusese proba "duet cu o vedetă", partenere ale celor trei fiind

Marian Spânoche

valoroasele colege de generaţie lansate tot la "Steaua fără nume" Mihaela Runceanu (în duet cu Dana Popescu), Angela Ciochină (cu Denis Ştefănescu) şi Gina Pătraşcu (cu Florentina Dumitru).

În iulie 1988 (difuzare pe 24 septembrie) a fost programată o altă primă etapă, cu aceiaşi realizatori, concurentele depăşind la rândul lor pragul de 60 de puncte şi promovând în etapa a doua. Este vorba de Anca Heroiu

Gina Pătraşcu

(Curtea de Argeş), Cristiana Pomârleanu (Tulcea) şi Nina Şerban (Galaţi), la proba de duet fiind invitaţi Mihaela Runceanu şi Ioan Luchian Mihalea. Juriul, în ordinea anunţării, a inclus pe David Ohanesian (artist emerit, prim-solist al Operei Române din Bucureşti), compozitorii Ion Cristinoiu, Camelia Dăscălescu, George Grigoriu, Marcel Dragomir, Anton Şuteu, Dumitru Lupu, Smaranda Oţeanu (critic muzical),

Pe 5 noiembrie 1988 (difuzare pe 12 noiembrie) s-au înfruntat de această dată în etapa a II-a Carmelia Florescu (Dolj) şi Angela Stoica (Prahova), ambele promovând, cu 66, respectiv 67 de puncte (punctajul minim fiind 65). Iată componenţa juriului, tot aşa, în ordinea prezentării: soprana Eugenia Moldoveanu, prim-solistă a Operei Române din Bucureşti (preşedinte), Camelia Dăscălescu (compozitoare), Marius Ţeicu (compozitor, interpret), Ion Cristinoiu (compozitor, dirijor), Smaranda Oţeanu Bunea (critic muzical), Biţu Fălticineanu (regizor), Marcel Dragomir (compozitor, interpret). Despre Angela Stoica nu avem informaţii recente, în schimb Camelia Florescu şi-a continuat cu succes activitatea, cu cărţi, discuri, poezii, texte şi chiar în ipostaza de compozitoare laureată de romanţe. După concurs au avut loc recitaluri susţinute de Gabriel Cotabiţă, Gabriel Dorobanţu şi Cătălin Crişan, realizându-se un echilibru cu trei voci masculine importante. Tot o

Mihaela Runceanu

etapă secundă a fost propusă pe 30 ianuarie 1989, cu difuzare pe 4 martie, cu ambele concurente totalizând fiecare câte 69 de puncte şi trecând lejer în ultima etapă, în care însă, ca şi precedentele, nu vor mai ajunge să evolueze. Este vorba de Denis Ştefănescu (Babadag, jud. Tulcea) şi Anca Heroiu (Curtea de Argeş) - vă daţi seama ce faimoase erau ele în localităţile mai mici de unde veneau! Juriul: tenorul Dorin Teodorescu, prim-solist al Teatrului de Operetă (preşedinte), Smaranda Oţeanu Bunea (critic muzical), Nicolae Niţescu (interpret), compozitorii Marius Ţeicu şi Marcel Dragomir, plus o reprezentantă a publicului. Conform tradiţiei, în recital au fost aplaudate Loredana Groza (câştigătoare a Trofeului în octombrie 1987) şi Mihaela Runceanu. Cum am mai spus, ultimele Trofee au fost decernate în 27 martie 1989 (difuzare la TVR pe 20 mai), cele două câştigătoare fiind, reamintesc, Alexandra Canareica (Tulcea) şi Ramona Bădescu (Craiova), ele obţinând punctajul minim de 68 de puncte

(cine or fi fost cei doi care le-au acordat câte o notă de 9?). Oricum nu mai contează, Trofeul strălucind în vitrina frumoaselor şi foarte înzestratelor interprete. Juriul a fost alcătuit din compozitoarea Camelia Dăscălescu (preşe-

Loredana Groza

dinte), compozitorul Cornel Fugaru, Smaranda Oţeanu Bunea (critic muzical), Dumitru Moroşanu (Radio-TV), interpreta Dorina Drăghici, Dan Ardelean (compozitor, dirijor) şi o reprezentă a publicului. În recital: Elena Cârstea şi Eva Kiss.

Până la finele anului 1989, care avea să aducă şi dispariţia regretabilă a popularului concurs, au mai avut

Eva Kiss

loc două etape. Mai întâi, pe 18 iunie (difuzare pe 1 iulie) şi-au "încrucişat săbiile" în etapa a II-a Constantin Bruj (Bucureşti) şi Florina Cupşa (Maramureş), ambii promovând în etapa a III-a cu 69, respectiv 68 de puncte (punctajul minim era 65). Juriul care a decis a fost alcătuit din compozitorul Temistocle Popa (preşedinte), Sanda Şandru (prim-solistă a Operei Române din Bucureşti), compozitorul Marcel Dragomir), dirijorul Cornel Popescu (reamintesc că în fruntea Orchestrei de muzică uşoară a RTV s-a aflat Ion Cristinoiu), Ileana Lucaciu (critic teatral şi TV), dirijorul Voicu Enăchescu, alături de o reprezentantă a publicului, Anica Mihailov. N-o pot uita pe aceasta din urmă, era secretar UTC la fabrica "Antilopa", ajutându-mă să-mi procur mult-râvniţii "adidaşi" (chiar erau fabricaţi pentru celebra firmă), cu care mă mândream nevoie mare! După concursul propriu-zis au fost propuse nu mai puţin de patru recitaluri, susţinute de Ileana Şipoteanu, Denis Roman (stabilită în prezent în SUA), Adrian Daminescu şi Cătălin Crişan. În sfârşit, cine putea prevede că spectacolul din 23 octombrie 1989, difuzat pe micul ecran pe 4 noiembrie, va fi cântecul de lebădă? S-au prezentat în etapa

Ion Bănică

I, cu mari speranţe, Madgalena Cuşa (Bucureşti), Marius Dragomir (Braşov) şi Roxana Vulpescu (Constanţa), ei având drept parteneri de duet pe Dorin Anastasiu, Elena Cârstea, respectiv Florin Apostol. În recital: Mirabela Dauer, alături de formaţia Romanticii, condusă de compozitorul Mircea Drăgan.

În episoadele următoare câţiva dintre eroii competiţiei vor încerca să-şi amintească, pe cât posibil, câte ceva din ceea ce a fost momentul lansării şi ulterior al consacrării lor, într-o vreme când apariţia pe micul ecran presupunea o sită mult mai nemiloasă a valorilor, nefiind loc pentru atâţia nechemaţi, ca astăzi… (*Va urma*)

Octavian URSULESCU

Post Scriptum

Organizatorii de la EBU (European Broadcasting Union) se bat cu pumnii în piept că Eurovision este "cel mai mare şi mai complex concurs din lume", aşa o fi, din moment ce nu mai există, în domeniul muzicii uşoare, un altul! Nemaivorbind că este extrem de contestat şi de nedemocratic. Sunt 5 ţări care cotizează consistent şi care se califică automat, din acest motiv, direct în finală, indiferent cât de slabe sunt melodiile lor – dovadă că Franţa şi Germania au fost anul acesta pe ultimele două locuri. Iar o altă ţară din acest grup, Italia, chiar s-a retras din concurs ani buni, deranjată de aranjamentele făţişe de la votare. Însă la ediţia 2022 a fost atins, după cum se ştie, pragul cel mai de jos, când organizatorii nu s-au ferit să facă intervenţii de-a dreptul penale, am spune, din dorinţa de a scoate neapărat învingătoare piesa Ucrainei. Am analizat situaţia în cronica noastră din nr. 6, nu revenim, dar ne surprinde tăcerea TVR, care, cum se spune, după ce a apărut indignată în comunicatele sale (şi pe drept cuvânt), a pus, cum se spune, "batista pe ţambal", că tot e o sintagmă muzicală. Mai mult ca sigur i s-a transmis, din partea EBU, ameninţător, "ciocu' mic acolo la Bucureşti", că doar noi suntem şefii "ieuropeni" şi facem ce vrem. Dar iată puseul de independenţă şi demnitate afişat de TVR în comunicatul din 20 mai: "Considerăm inacceptabil comportamentul EBU, care a aplicat un dublu standard în cazul unor grupuri de ţări ale căror voturi s-au împărţit într-un mod care ridică suspiciuni. În timp ce unele ţări au fost penalizate, notele juraţilor fiind înlocuite cu note acordate de EBU – printr-un aşa-numit "algoritm" netransparent, care ridică la rândul său suspiciuni – pentru altele nu a fost aplicată nici o sancţiune. Mai grav, au beneficiat de puncte suplimentare, dirijate de EBU în numele ţărilor penalizate... Acest lucru ar fi fost posibil, însă, doar dacă EBU ar fi tratat TVR ca pe un partener real şi ar fi ţinut cont că regulamentul Eurovision este cel ce dă independenţă totală juriilor naţionale şi televiziunile nu pot nici afla şi nici influenţa punctajele acordate de juraţi, decât mult timp după ce au fost trimise către EBU. Astfel, TVR nu a aflat decât după finală modul în care au votat juraţii români în semifinală... În timp ce România şi alte 5 ţări au fost sancţionate pentru că s-ar fi votat reciproc, iată cum s-au repartizat voturile, în cea de-a doua semifinală, în cazul altor 3 ţări: Australia a dat către Suedia 12 puncte, Israel 10, Belgia 8 şi a primit de la Suedia 12, Israel 10, Belgia 8 ! Belgia a dat către Suedia 10, Australia 8, Israel 7, primind de la Suedia şi Australia 8, Israel 7. Iar Suedia (ţară ce a deţinut preşedinţia la această ediţie!) a dat Australiei 12, Estoniei 10, Belgiei 8 şi a primit de la Australia şi Estonia 12, Belgia 10... În cazul acestor ţări, organizatorii nu au sesizat "tipare de vot neregulate" – mai mult, lor le-au dat şi cele mai multe puncte atribuite, prin "algoritm", de la ţările sancţionate că s-ar fi votat între ele! ... Organizatorii Eurovision au decis să mintă în timpul transmiterii rezultatelor finale ale concursului, în cazul României invocând o problemă tehnică inexistentă, pentru a putea prezenta notele furnizate de "algoritm", dar nici vorbă de aşa ceva. Singurul motiv pentru care ne-a fost interzisă anunţarea votului juriului din

Marea Britanie
Foto: Corinne Cumming

Ucraina
Foto: Corinne Cumming

Germania
Foto: Andres Putting

România, care acordase 12 puncte Moldovei, a fost acela că am refuzat să acceptăm punctajul impus de EBU. În urma situației create și a prejudiciilor de imagine aduse

Suedia

Foto: Sarah Louise Bennett

televiziunii publice, reprezentanții TVR iau în considerare retragerea României de la edițiile viitoare ale Eurovision și acționarea în instanță a organizatorilor evenimentului". Necorcondanța a fost sesizată la TVR în noaptea finalei, 14 mai, la ora 0,30, când a apărut tabelul cu rezultatul votului atribuit de EBU juriului nostru, cu... Ucraina pe primul loc (12 puncte)! Au trecut luni bune de la acest comunicat frumos și demn, dar n-am mai auzit nimic dinspre TVR, instituție ce a fost cu siguranță pusă la punct pentru insubordonare și "negarea valorilor europene", așa încât, așa cum țara noastră face mereu, am adoptat... poziția ghiocelului. Fiindcă, vorba fabulistului, "egalitate, dar nu pentru cățeі"...

Din cauza problemelor insurmontabile de organizare (transport aerian internațional, cazare, securitate, săli de mari dimensiuni), EBU a decis să mute finala de anul viitor din Ucraina în Marea Britanie, specialiștii observând că de fapt se face dreptate, britanicul Sam Ryder, locul 2, fiind de fapt învingătorul moral al ediției 2022. După cum se știe, victoria Ucrainei ("Kaluș Orchestra") a fost cu mare scandal, organizatorii modificând notele juraților după bunul lor plac. S-au înscris deocamdată pentru găzduirea finalei orașele Manchester și Glasgow, BBC preluând atribuțiile organizatorice în colaborare cu televiziunea publică din Ucraina, UA:PBC, ediția a 67-a fiind gândită în sprijinul Ucrainei, reflectând elemente ale culturii ucrainiene și bogata contribuție a acestei țări prin participările sale la Eurovision (a mai organizat finala, la Kiev, în 2005 și 2017). Marea Britanie este țara ce a găzduit de cele mai multe ori, opt, finala Eurovision și a dat 5 câștigători până în prezent. Dintre cele opt ediții, jumătate au fost preluate, înlocuind țări care, dintr-un motiv sau altul, nu au putut asigura organizarea: Olanda (1960), Franța (1963), Principatul de Monaco (1972) și Luxemburg (1974). Ultima ediție găzduită de britanici a fost la Birmingham, în 1998, cu Mălina Olinescu din partea României – locul 22 în finală cu compoziția lui Adrian Romcescu, "Eu cred".

Dorin MANEA

Franța

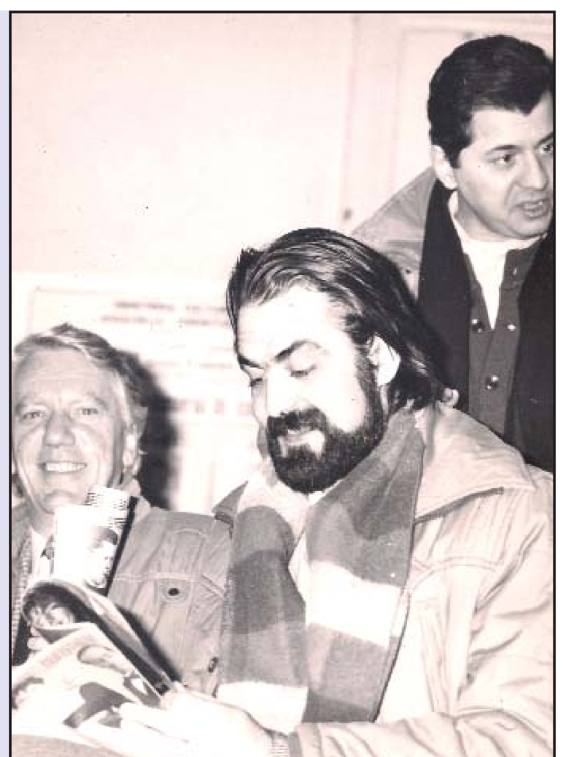
Foto: Corinne Cumming

Albumul cu amintiri

● O fotografie care ne demonstrează convingător că Angela Similea a avut întotdeauna nu numai voce, dar și picioare frumoase! Imaginea a fost surprinsă în fosta ei locuință din cartierul Drumul Taberei.

● A avut cândva și Capitala un festival internațional de muzică ușoară, cu trei ediții între 1991 și 1993, găzduite de Sala Palatului. Cea mai puternică a fost prima ediție, despre care de altfel ați putut citi în paginile noastre. În imagine, cei trei responsabili de succesul acelei ediții: Titus Munteanu (regizor și realizator), Mihai Constantinescu de la ARTEXIM (organizator), Octavian Ursulescu (prezentator). A fost ediția care i-a adus pentru prima oară la București pe Sandra, dar și pe Al Bano și Romina Power. (**M. G.**)

Vedetă şi în Germania

Stabilită de cinci decenii în Germania, cunoscuta interpretă de muzică uşoară Pompilia Stoian poartă mereu în suflet amintiri ale tinereţii petrecute la Bucureşti, când locuia pe micuţa stradă Educaţiei şi era elevă premiantă la Liceul "Dimitrie Cantemir", cu prezenţe la Olimpiadele şcolare, dar şi în echipa de volei, campioană de junioare. În timpul studenţiei la Universitatea din Capitală a frecventat cursurile cercului de muzică uşoară condus de compozitoarea Camelia Dăscălescu la Casa de cultură a studenţilor şi a devenit rapid o mare vedetă a genului, cu şlagăre semnate de Radu Şerban (celebrul "Prieten drag") sau Paul Urmuzescu ("La anii mei", "Prima chemare"). În Germania şi-a continuat activitatea muzicală, a editat discuri şi susţine şi astăzi concerte din repertoriul internaţional, graţie faptului că vorbeşte perfect engleza, franceza, spaniola, italiana, înafară fireşte de română şi germană! Pe 22 iulie în oraşul în care locuieşte, Braunschweig, s-au sărbătorit 25 de ani de la înfiinţarea Asociaţiei pentru limba şi cultura italiană, în cadrul căreia Pompilia Stoian ocupă un loc important, fiind prezentă în prezidiu, aşa cum se poate vedea în imaginea alăturată. A fost, ne spune ea, o perioadă bogată în evenimente, cu lecturi maraton, cursuri de limbă, reprezentaţii muzicale, călătorii în Italia. Pe când o asemenea asociaţie şi pentru cultura română?

Marius GHERMAN

Albumul cu amintiri

● Aşa arăta Paula Seling la 17 ani, fericită, cu cel dintâi premiu important al unei cariere strălucite.

Venită de la Baia-Mare alături de colegii ei dintr-o formaţie adolescentină, ea a câştigat un premiu individual pentru prestaţia sa vocală şi pianistică. Sponsorizat de doamna Antoaneta Piloş (Emco Internaţional), concursul a avut loc la Palatul naţional al copiilor, între participanţi fiind şi puştiul Ovidiu Anton.

● Emilia Diţu a fost o solistă de muzică uşoară nu doar talentată, dar şi dotată cu un fizic încântător. Cu premii importante atât la Mamaia, cât şi pe plan internaţional (a cântat un timp în Italia), ea a lansat numeroase şlagăre, cele mai cunoscute fiind semnate de Marcel Dragomir şi Jolt Kerestely. Şi cum aşchia nu sare departe de trunchi, la un recent eveniment organizat de cunoscutul promotor Dorin Irimia am remarcat înzestrările vocale indiscutabile ale Andreei Petricean, nimeni alta decât fiica Emiliei Diţu. Un timp ea a activat alături de Ovidiu Komornyik, iar în prezent cântă singură, lansând deja prima sa melodie originală. (**D. M.**)

Chemarea dragostei

Versuri: Constantin Săbăreanu

Muzica: Marius Ţeicu

Andante

1. Che - ma - rea, ___ Che - ma - rea ___ vrea răs - puns; ___ E - co - ul, ___ E - co - ul ___ nu-i de-a-juns ___ E-n toa - te ___ che-ma - rea ___ Pe în - tre - gul ___ pă - mânt: ___ În iu - bi - re, ___ în ste - le ___ şi în vânt. Che - ma - rea 2.Tă-

2. - ce - rea, ___ Tă - ce-rea ne-a as - cuns, ___ Dar via - ţa, ___ Dar via - ţa ___ vrea răs - puns. ___ Răs - pun - de-mi ___ de-ori-un - de, ___ Şi din tot ce ___ te-as-cun-de ___ Când che - ma - rea, ___ che-ma - rea ___ mea te-a a - juns ___ va ___ gă - si.

3. bi - ne, ___ Ştiu bi - ne ___ că-n-tr-o zi ___ Spe - ran - ţa, ___ Spe - ran - ţa ___ va-n-flo - ri. ___ Te-aş-tept de ___ ori - un - de, ___ Şi din tot ce ___ te-as-cun-de ___ Când che - ma - rea, ___ che-ma - rea ___ mea te

Refren:

Ui - tă - rii te cer Din ar - şiţi şi ger, Din azi şi din ieri: Te cer pen-tru mi - - ne ___ Ui - ta - rea, ___ Ui - ta - rea ___ N-o mai vreau! Nu, nu, nu, nu! ___ De - par - te de ti - ne, nu, ___ Nu mai vreau! Nu, nu, nu, nu,! ___ De - par - te de ti - ne, nu, ___ Nu mai vreau! ___

Dal 𝄋 al 𝄌 senza ripetizione

3. Ştiu

Coda

vreau! Nu, nu, nu, nu! ___ Şi cân-tul şti - ut, Din nou re - năs - cut, ___ De-a pu-ruri în noi vă ră - mâ - ne ___ Cu dra - - gos - tea ___

ad libitum **a tempo** **rit.**

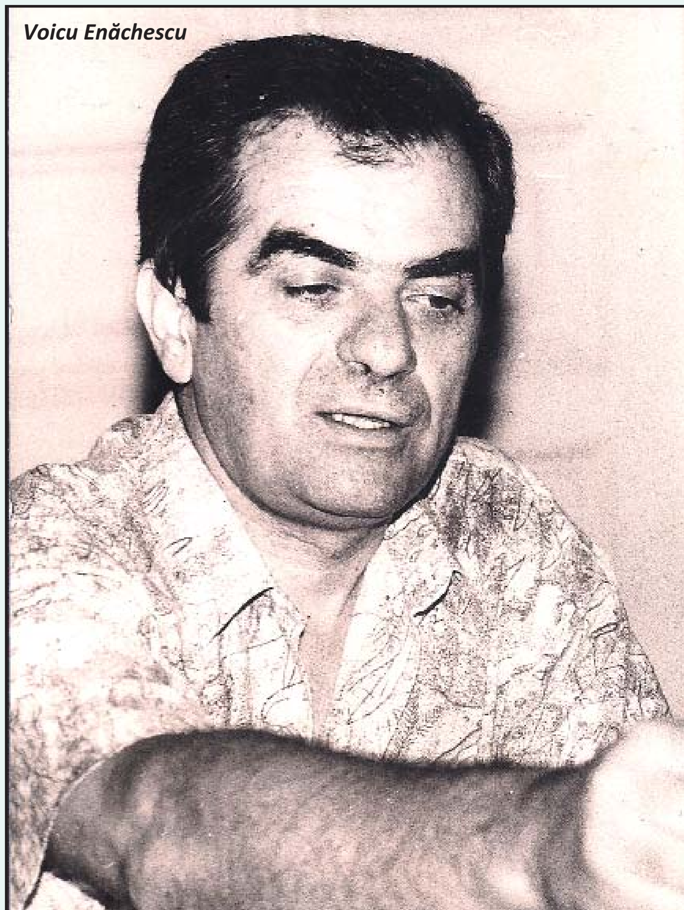
Redutele şlagărului (6)

Pentru cei nefamiliarizați cu istoria muzicii uşoare româneşti, ca şi pentru cei care n-au urmărit serialul nostru de la început se cuvine să facem o aducere la zi. Aşadar, festivalul de la Mamaia fusese întrerupt în 1976 şi va fi reluat abia în 1983. La începutul anilor ’80 se lansa la TVR concursul “Şlagăre în devenire”, pe care îl trecem de asemenea în revistă în paginile noastre. În paralel, în aceeaşi perioadă, UCMR şi Consiliul culturii (prin secretarul de stat Ladislau Hegheduş, susținător al muzicii) au pus în pagină un amplu festival desfăşurat la Bucureşti, “Melodii”, care practic a pregătit reluarea festivalului de la Mamaia peste câțiva ani. Cum una din secțiuni ierarhiza cântecele lansate în anul precedent, titulatura oficială se referea la acesta – aşa încât ediția a 7-a, desfăşurată între 6 şi 9 februarie 1986, s-a numit “Melodii 85”. În organizare a fost implicată ca de obicei şi Radioteleviziunea Română, care între altele a pus la dispoziție transmisiile Radio-TV şi Orchestra sa de estradă, dirijată de Sile Dinicu. Regia de montaj TV: Doina Anastasiu, Zamfira Lemnaru, Antoaneta Oprea, operator-şef – Alioşa Stroian, redactori muzicali – Nicoleta Păun, Mariana Şoitu. Dar, în regia lui Bițu Fălticineanu de la Teatrul satiric-muzical “Constantin Tănase” şi în decorul imaginat de Dana Moraru şi Cornel Ionescu, unele dintre piesele finaliste au beneficiat de încă două formații de acompaniament. Este vorba de formația Ionel Tudor, în alcătuirea: Eugen Tegu, Dan Dimitriu - chitare bas, Ionel Tudor, Antonio Furtună - clape, Eduard Mang - chitară, Edy Petroşel - baterie (aşadar infuzie de la Holograf) şi suflătorii Nelu Marinescu, Adrian Iliescu - trompete, Dan Mândrilă - saxofon tenor şi sopran. Cel de-al doilea grup de acompaniament a fost cel condus de Alexandru Vilmanyi (clape), alături de care au evaluat Mihai Radu - saxofon, Cristian Ghetz - trombon, Cristi Dumitrescu - chitară, Picolini - chitară bas, Gică Geambaşu - baterie. Evident, nici de această dată n-a lipsit grupul de backing vocal Choralis, îndrumat de Voicu Enăchescu, experimentații componenți fiind Anca Sârbu, Oana Albuțiu, Cătălina Soare, Stelian Coman, Nicolae Antonescu, Constantin Negrilă. Pentru a încheia prezentarea cadrului general de desfăşurare a festivalului, iată şi componența juriului: Nicolae Călinoiu – preşedinte al UCMR, rectorul Conservatorului “Ciprian Porumbescu” (preşedinte), compozitorii Laurențiu Profeta (secretar al UCMR), Vasile Veselovski, Dan Ardelean, criticul muzical Smaranda Oțeanu, muzicologul Petre Codreanu, poetul Nicolae Dragoş, Daniela Caraman Fotea (Electrecord – casa de discuri oferind la standurile de la “Polivalenta” bucureşteană discurile festivalului), Valerian Mareş (CC al UTC). Pentru Concursul deschis lucrărilor de dans în primă audiție, în locul lui Petre Codreanu juriul a fost completat cu compozitorii Camelia Dăscălescu, Horia Moculescu şi cu coregraful Sandu Feyer.

Mirabela Dauer

Cum spuneam, în prima seară de festival s-au întrecut melodiile lansate în anul precedent, realizându-se astfel un bilanț grăitor al reuşitelor din 1985. Evident, refrene în general binecunoscute ale celor 42 de titluri, mai toate laureate la competițiile muzicale ale anului, deschiderea fiind făcută, fireşte înafară de concurs, cu piesa lui Marius Țeicu cântată de Angela Similea şi distinsă cu Marele Premiu la “Melodii 84”, “Trăiesc”. Cum juriul nu putea nega distincțiile importante decise tot de profesionişti redutabili, între care chiar unii dintre ei, cele două creații ale lui Horia Moculescu câştigătoare ale Trofeului la Mamaia 85 au obținut şi aici Marele Premiu – “Păi de ce?” (Corina Chiriac) şi “Leagănul meu” (Dida Drăgan). Tot cu Marele Premiu au fost răsplătite două şlagăre semnate

Voicu Enăchescu

Marius Țeicu – "Voi cânta pentru mileniul III" (premiul UCMR pe anul 1985 şi premiul I la Mamaia) – cu Angela Similea, respectiv "Nu te enerva" (premiul I la concursul de muzică de dans de la "Melodii 84") – solistă Corina Chiriac. Piesa lui Ionel Tudor "Serenada mea", lansată la Mamaia 85 şi cântată de Dan Spătaru (şi care a dat titlul unui turneu de succes închinat solistului de către Paul Surugiu Fuego) a intrat în posesia Premiului de Popularitate. Premiile organizatorilor au răsplătit valoarea pieselor lui Dan Stoian "Cele mai frumoase flori", cântată de un grup de copii, solişti Ana-Maria Aconstantinesei şi Mircea Ciurez (reamintesc, câştigase toate cele 3 premii la ediția a 18-a a "Şlagărelor în devenire"!), şi "Grea e dragostea", cu Stela Enache (lansată la ediția a 17-a a aceluiaşi concurs TV). Tot cu Premiul Organizatorilor au fost distinse "Serenada pentru ochii tăi" de Camelia Dăscălescu, cu tânărul Florin Balcan, lansat la "Steaua fără nume" şi premiul III de interpretare la Mamaia 85, unde s-a lansat piesa, şi "De ce nu-mi spui că mă iubeşti?" de Vasile V. Vasilache (premiul UCMR şi premiul de popularitate la Mamaia 85), cu Mirabela Dauer. Aşa cum era firesc, premiile acordate de Ansamblul artistic al UTC au mers către autori şi interpreți tineri, piesele laureate fiind "Viața va învinge" de Romeo Vanica, cu formația Holograf, solist Dan Bittman, lansată la Mamaia 85 (cu un grațios grup vocal, alcătuit din Silvia Petroşel şi Atena Damian); "Acelaşi vis" de Şerban Georgescu (Premiul Tinereții la ediția a 17-a "Şlagăre în devenire") – Carmen Rădulescu; "Vreau să dansez" de Dumitru Lupu (premiul ziarului "Scânteia tineretului" la prima ediție a Concursului de muzică de dans pentru tineret) – cu actorul Vasile Filipescu. Şi iată-ne ajunşi la ultimele recompense (numeroase, după cum se vede, fiind vorba de şlagăre autentice, cunoscute marelui public), cele atât de importante acordate de juriu. Şi aici au fost de asemenea trei cântece laureate, toate purtând la rândul lor girul anterior al specialiştilor: "Să crezi în dragostea mea" de Ion Cristinoiu, piesa lansată la "Melodii 84"(şi premiul I la Concursul de muzică de dans pentru tineret) – Mihaela Runceanu; "Adio, dar rămân mereu cu tine" de Cornel Fugaru (lansare la Mamaia 85) – Angela Similea; "Bună ziua, dragoste!" de Jolt Kerestely, cu aceeaşi interpretă, aflată în cea mai fructuoasă parte a carierei ei. Sigur, au mai fost titluri pe care melomanii le fredonaseră timp de aproape un an şi le-ar fi vrut laureate, dar e imposibil să satisfaci toate preferințele, cu atât mai mult cu cât aceste piese, în general, fuseseră premiate cu alte ocazii. Ar fi vorba de "Dintr-un vis am strâns albastru" de Dani Constantin, "Dor de viață" de Ion Cristinoiu, "Eşti visul meu" de Marius Țeicu, "O floare de astă vară" de Şerban Georgescu, "E prima oară" de Marcel Dragomir, "Acele veri ale iubirii" de Camelia Dăscălescu, dar cel mai important este că "recolta" a fost impresionantă. Şi pentru ca parada succeselor anului precedent se cerea trecută în revistă şi la nivelul vocilor tinere impuse, două aseme-nenea speranțe confirmate au urcat pe scenă în prima seară. Cap de listă a fort câştigătorul Trofeului de Interpretare la Mamaia 85, Gabriel Alexandrescu, 25 de ani, operator la un Centru de calcul în Bucureşti. Toate cele trei cântece din micro-recitalul său au aparținut lui Aurel Giroveanu, acestea fiind "Vioara de aur" (în primă audiție), "Abia ai plecat şi-mi este dor" şi mai ales binecunoscutul "Concert pentru soare şi cer albastru, în do major" (premiul Juriului la "Şlagăre în devenire", ediția a 15-a). Simona Florescu avea deja în palmares, la cei 18 ani şi jumătate ai săi, Trofeul Mamaia 85 (ex aequo), după Premiul Tinereții in 1984. Urmase cursurile Şcolii de muzică din oraşul său natal, Hunedoara, şi marcase o prezență consistentă la "Melodii 84". Două din piesele alese de ea au aparținut lui Ion Cristinoiu, ambele lansate la Mamaia 85, "Dacă nu dansezi cu mine (la Creație) şi "Mi-e dor de tine" (la Interpretare), cea de-a treia, "Ia-mă-n gând cu tine", fiind semnată de Dinu Giurgiu. În prima seară de festival – un

Florența Marinescu

Marina Scupra

recital magistral oferit de Angela Similea şi de formaţia Savoy, condusă de Marian Nistor.

Cu un an înainte, tot pe scena Palatului Sporturilor şi al Culturii din Capitală fusese lansat Concursul de muzică de dans pentru tineret. Aşa încât, semn că organizatorii erau preocupaţi de atragerea publicului tânăr, la “Melodii 85” a existat şi un Concurs cu lucrări de dans în primă audiţie, beneficiind de diverse ilustraţii coregrafice – propuneri sugestive pentru serile de dans din discoteci. Acestea au fost oferite de grupul de dans modern “Izvor” (coregrafia Dan Ionescu), de Baletul Estradei Armatei (coregraf Sandu Feyer), de balerini instruiţi de Cornelia Patrichi sau de soliştii Operei Române, în coregrafia semnată Rose-Marie Both, Roxana Ciucă şi Ştefan Soare. Premiul CC al UTC a mers către Dani Constantin – “Un portret de faţă”, piesă cântată impresionant de fostul solist al trupei rock Columna, “înregimentat” la muzica uşoară, Adrian Daminescu. Premiul I a răsplătit două lucrări de

Simona Florescu

Dan Dimitriu, “Va exista”, cu Marina Scupra, şi “Sunt două stele albastre ochii tăi” (solo saxofon Dan Mândrilă), cu elevul clasei Mihaela Runceanu/ Ionel Tudor de la Şcoala populară de artă, Alexandru Oros (premiul II de interpretare la Mamaia 85). În afara acestor trei piese, din cele 24 de titluri finaliste au mai fost premiate doar 5, toate cu Premiul Juriului. Colege cu Alexandru Oros la aceeaşi clasă atât de productivă Mihaela Runceanu/Ionel Tudor, patru fete cucuiete cu media de vârstă 17 ani şi jumătate au confirmat din plin Premiul Teatrului “Fantasio” obtţnut la Mamaia 85. Este vorba de Iulia Nemeş, Nicoleta Nicola, Cristina Fronea şi Gabriela Miţurcă-Iordache, adică grupul vocal Forte, care a dat viaţă melodiei “Ce să fac?” de Ionel Tudor, una din cele premiate de juriu. Şi celelalte laureate cu acest premiu prestigios şi-au meritat din plin laurii, confirmaţi în anii următori de marele public. Ne referim în primul rând la “De-ar fi să vii” de Alexandru Vilmanyi (Mihaela Runceanu) şi “În pas de step” de Jolt Kerestely (Mihaela Oancea), dar şi la “Uite-aşa!” de Temistocle Popa (Cornel Constantiniu) şi “Nu ştiu ce ai ales” de Dan Ştefănică (Aura Urziceanu). Am mai fi văzut laureate (dacă tot nu s-au decernat premiile II şi III…) piese valoroase cum ar fi “Nu mai vreau să ştiu!” de Dan Dimitriu sau “Dacă tu nu mă iubeşti” de Ion Cristinoiu, aşa cum o remarcată pată de culoare a adus-o piesa instrumentală “Preludiu” de George Natsis. În afara concursului au fost prezentate piesele “Du-te, noapte!” de Laurenţiu Profeta (cu Marina Scupra) şi “Amintire din România” de spaniolul Ramon Gil Rodriguez (versurile româneşti Aurel Storin, orchestraţia Dan Ardelean, interpretare Mirabela Dauer şi Dan Spataru), un omagiu adus ţării noastre şi ospitalităţii poporului roman. Diferite surse (deşi am prezentat, chiar că nu-mi aduc aminte de toţi…), în special Mircea Nicolau, precizează că în recitaluri ar mai fi evoluat popularii Fraţi Arghirov (din Bulgaria), ca şi Corina Chiriac, Dan Spătaru, Cornel şi Mirela Voiculescu Fugaru, Holograf, Roşu şi Negru, Dida Drăgan, ca şi tinerii Emilia Diţu şi Gabriel Manea (premiul I de interpretare la Mamaia). Un aplaudat şi special recital, cu o regie aparte, a fost cel propus de Ana-Maria şi Horia Moculescu. Cei doi au avut alături formaţia Vilmanyi, grupul vocal Choralis, formaţia de dans modern a Institutului Agronomic din Cluj-Napoca (10 membri) şi 3 colaboratoare. Creator al costumelor (executate la Arta Textilă Cluj-Napoca), coregraf şi conducător al ansamblului de dans fiind absolventul Institutului de Arte Plastice “Ion Andreescu”, Mihai Gherman. Pe texte de Mihai Maximilian, Aurel Storin, Roxana Popescu, Eugen Rotaru şi Horia Moculescu, cei doi (Ana-Maria, se ştie, era actriţă) au oferit secvenţe absolut încântătoare.

Au mai fost încă două ediţii ale acestei manifestări muzicale de care ne este tare dor şi care a reprezentat o

Angela Similea

pagină luminoasă în istoria muzicii uşoare româneşti. Şi cum să nu fie aşa, când patru seri la rând, în faţa a 24.000 de spectatori, s-au perindat toate valorile genului – compozitori, textieri, interpreţi, orchestre, instrumentişti, dirijori? Ar mai putea avea Capitala la ora actuală aşa ceva? Evident, din păcate, nu, dar răspunsurile le amânăm pentru episodul viitor… (*Va urma*)

Octavian URSULESCU

Şcoala vedetelor (3)

Celebrul proiect de televiziune evidenția de fapt o stare de spirit adolescentină, pentru că selecția nu ținea seama de fapt doar de înzestrările vocale. Dintre componenți numai câțiva cântau cu adevărat foarte bine, fiind de altfel aruncați de Titus Munteanu "în focul luptei" la concursul de la Mamaia. Ceilalți dansau, erau frenetici, entuziaşti, trăind parcă într-o veşnică discotecă, fericiți că sunt tineri. Exact asta a intuit Titus Munteanu, mentorul popularei emisiuni TV, pentru că sunt cântăreți cu o voce excepțională care n-ajung niciodată vedete şi alții, fără prea multe calități, dar cu har şi "magnet" la public, care acced pe culmile cele mai înalte ale popularității. La numai un an de la lansarea sa, "Şcoala vedetelor" era deja o industrie, cu

Dana Mladin, Titus Munteanu

un poster foarte reuşit, o casetă audio vândută excelent, gadget-uri (pixuri şi altele), cu spectacole în țară, numai la Timişoara au asistat 40.000 de spectatori! (deşi ar fi avut nevoie de un impresar profesionist şi de un cadru organizatoric pe măsură), sponsori permanenți ("Massa") şi fan-cluburi! Însăşi prezentatoarea Dana Mladin era tânără, studentă la Jurnalism, şi oricum tot ce atingea "Şcoala" întinerea, împrospăta, purifica, cu ajutorul baghetei magice pe care scria "Cotton Eye Joe". La festivalul de la Mamaia, la prima apariție în public a dezlănțuiților şcolari, recitalul a fost o revelație, iar la "Cerbul de aur", în ciuda orei imposibile la care au fost programați (încă o dată se dovedea că TVR nu ştie să-şi promoveze valorile), deşi erau încă nişte copii, i-au umilit pe mult prea-lăudații 2 Unlimited, pentru că aşa suntem noi, mumă cu străinii şi ciumă cu ai noştri… Pentru toți membrii acestui colectiv de excepție, experiența a fost ea însăşi una copleşitoare şi specială, bulversându-le existența, dându-i alt curs. La nici 16 ani, bucureşteanca Alice Bursuc dădea deja autografe, primind trei piese proprii de la Marius Țeicu, Ioan Gyuri Pascu şi Eugen Mihăescu – toate au figurat în topurile muzicale. In plus, are la activ Premiul Presei la festivalul de la Mamaia, era solicitată de marile cabarete din Capitală, cum era "Odobeşti" sau "Il Buongustaio", dar rămăsese o elevă bună şi cuminte. Cu câțiva ani mai înainte, când iniția la Sala Radio un concurs deschis tinerilor aspiranți la glorie, compozitorul Marcel Dragomir nu se gândea că la un moment dat una din laureatele competiției sale "Se caută o vedetă", Nadine Voindrouh, se va întâlni la "Şcoala vedetelor" cu propriul lui fiu, Rareş Dragomir! Alte nume cunoscute au ținut să-si propulseze copiii de la această tribună a popularității: unii au rezistat, alții nu, pentru că valorile se decantează de la sine, nimeni nu întreba (nici nu se anunța asta, de altfel) care le este numele de familie. Aşa au fost Raluca, fiica lui Dorin Anastasiu şi a soției sale Doina, regizoare de montaj la TVR, apoi Kitty, fiica Alexandrei (regizoare muzicală) şi a lui Octavian (realizator) Cepraga, ambii de la TVR, sau cei doi fii ai lui Mişu Cernea, bateristul formației Sfinx, Mihaela şi Vlad – ei formau cu încă doi prieteni interesanta formație techno Class. Raluca s-a stabilit în Anglia, unde s-a căsătorit şi are trei copii, iar Kitty a devenit actriță şi regizoare în Italia. Cum l-am putea uita pe Adrian (azi lider al formației Vița de Vie şi membru al UCMR), talentatul şi modernul fiu al textierei de limba engleză Corina Despot, ca să nu mai vorbim de Călin, fiul lui Petre Geambaşu, cu doar o Mențiune la Mamaia – ce juriu neinspirat! Şi Călin, şi frumoasa blondă Simona Apreutesei (elevă în Bucureşti) erau între preferații tinerilor, ca şi constănțeanca Ramona Oțelea. Acesta a avut un parcurs oarecum aparte: copil-minune, a câştigat zeci de premii încă de pe la 14 ani, venind la "Şcoală" cu un palmares impresionant şi cu piese proprii, compuse pentru ea de Marcel Dragomir sau Dinu Giurgiu. Dacă pentru Călin şi Nadine concursul de la Mamaia a însemnat doar câte o Mențiune (mai ştie cineva cine a fost înaintea lor în palmares?), pentru Maria Botta trecerea prin această clasa de superdotați a fost de bun augur, după eşecul din 1994 reuşind să câştige apoi premiul III. Aşa cum delicata Carmen Pop, cu o dezinvoltură molipsitoare, devenise studentă la Drept, iar apoi a fost producătoare a celebrei emisiuni "Surprize, surprize", unul dintre noii "recruți" era student la Conservator, pianist de viitor, moştenind de la tatăl său, cunoscutul impresar Titi Bălteanu şi de la mama sa, solista de muzică populară Luminița Roman, gustul pentru artă – fiind vorba fireşte de Titi Jr. sau Ultra-TT. Pe parcursul acestui serial, deşi nu ne-am propus o prezentare exhaustivă, veți face cunoştință şi cu numele altor componenți, chiar dacă unii au avut o

Mălina Olinescu

trecere mai degrabă pasageră. Fotogenica Sanda Mirela Danci, din Baia-Mare, a reținut atenția într-o ediție montană pe când era o elevă de 17 ani cu premii la concursuri de muzică uşoară, asemeni excepționalei voci moderne reprezentate de non-conformista Cătălina Toma din Buzău, devenită ulterior "Regina muzicii rhythm & blues" şi continuându-şi cariera în SUA. Ina Daniela Cezar a figurat în primele ediții şi este în prezent solistă la Teatrul de revistă "Constantin Tănase". Angelica Gabriela Neacşu,

sprintenă şi atrăgătoare, nu avea din păcate o voce specială, aşa încât a revenit la pasiunea de bază, moda. Un timp a putut fi admirată în postura de "manechin viu" pe Calea Victoriei, în… vitrina magazinului "Donne", dar mai ales a câştigat autoritar două ediţii ale Festivalului studenţesc de creaţie vestimentară. Oriunde i-au purtat paşii, după ce au trecut prin apa tămăduitoare şi dădătoare de puteri rare a "Şcolii vedetelor", elevii de ieri au avut porţile succesului deschise, acolo şi-au încărcat bateriile, gata să înfrunte viaţa şi topurile, acesta fiind la urma urmei sensul adânc al demersului artistic reprezentat de acest proiect de neuitat.

Înainte de toate se cade apreciată exigenţa lui Titus Munteanu, care nu a făcut concesii şi i-a selecţionat doar pe cei mai buni dintre cei buni, într-o concurenţă stimulativă, din care n-a avut de câştigat decât muzica noastră uşoară. Nu a contat – si a fost bine aşa! – că erai fiul lui Marcel Dragomir sau al lui Petre Geambaşu, fiica lui Dorin şi a Doinei Anastasiu sau a soţilor Cepraga, Alexandra Cepraga fiind chiar… regizor muzical al emisiunii. Aşa a fost cooptată la un moment dat foarte talentata Mălina Olinescu, fiica Doinei Spătaru, dar numele de familie nu erau importante, nici nu apăreau pe generic. "Şcoala vedetelor" a fost o familie, o clasă de copii talentaţi şi "zgubilitici" (din acest motiv cei prea romanţioşi sau lirici n-au prea rezistat), în care singurul criteriu a fost valoarea. La prima emisiune relativ puţini au crezut în proiectul ambiţios al realizatorului, uitând că el a regizat mult timp "Steaua fără nume" şi festivalul de la Mamaia, că a lansat zeci de vedete, deci ştie să lucreze cu tinerii, să-i descopere, să-i îndrume. A luat la rând şcolile populare de artă, a cerut tuturor profesorilor să-i trimită solişti aflaţi la început de drum, făcând periodic selecţii şi înlocuindu-i din mers pe cei blazaţi, depăşiţi, leneşi, incapabili să ţină pasul cu un regim draconic: o emisiune pe lună, studii de muzică şi dans, disciplină, corectitudine. Eu însumi am constatat că, în ciuda prieteniei noastre, la acest fenomen de televiziune Titus Munteanu nu admitea nici un fel de "pile". I-am recomandat multe voci pe care le remarcasem la competiţii de muzică uşoară din ţară, dar numai trei au fost admise, toate trei aparţinând unor interprete cu multă personalitate – Alice Bursuc, Carmen Pop şi Cătălina Toma. Aceasta din urmă primise deja două piese de top de la Cornel Fugaru, între care "Maşina", şi cucerise Trofeul festivalului "Când castanii înfloresc…" de la Ploieşti. Chiar şi cei care au trecut pe la "Şcoala" doar preţ de o emisiune sau două au câştigat ceva, au plecat îmbogăţiti cu experienţă: Adria Şerban din

Laurenţiu Niculescu

Buzău a triumfat la Mamaia, Maria Botta a obţinut premiul III tot la festivalul de la Mamaia, Diane Galanton, din Dorohoi, a devenit o bună compozitoare şi prezentatoare, Sanda Mirela Danci din Baia-Mare a câştigat numeroase premii la concursuri de gen, între care "Aurelian Andreescu" de la Bucureşti. Alţii, după ce dovedeau că au progresat serios, erau re-încorporaţi, cum au stat lucrurile cu gălăţeanca Sorina Munteanu, singura re-aleasă după o preselecţie cu 400 de candidaţi! La prima apariţie oficială în public, cum am mai spus, la Mamaia 95, elevii "Şcolii" au dominat literalmente concursul de Interpretare, chiar dacă juriul, speriat de anticipările-cacealma ale unor ziare, a subevaluat în palmares solişti absolut remarcabili, cum au fost Călin Geambaşu (compozitor şi pianist de fineţe) şi Nadine Voindrouh (e drept, aceasta era deja o domnişoară apetisantă, nu mai avea aspectul juvenil…) – creditaţi doar cu câte o menţiune, în timp ce Alice Bursuc, la cei 16 de ani ai săi, a cucerit numai Premiul Presei, deşi mulţi opinau pe drept cuvânt că era cea mai bună voce a "Şcolii vedetelor"… După cum s-a putut constata, penuria de voci masculine din muzica noastră uşoară s-a oglindit şi aici, deşi înafara celor amintiti deja s-au impus clujeanul Cătălin Goia, devenit îndrăgitul solist al trupei pop-rock Voltaj, sau Laurenţiu Niculescu, colaborator în prezent al unor posturi TV, în postura de semnatar de teme muzicale. Între colaboratorii ce se cer amintiţi mai figurau casa de discuri Roton (care a lansat prima casetă audio a ansamblului), prezentatoarea Dana Mladin (în egală măsură redactor al emisiunii), muzicianul Marin Patrache Pechea, în studioul căruia se efectuau cele mai multe dintre înregistrări.

Călin Geambaşu

Ramona Oţelea

După 36 de ediții, la care TVR a participat nu o dată (însuşi Titus Munteanu a mai obținut o mențiune în 1984 cu coproducția româno-olandeză "Totul este permis în joc", cu Angela Similea, compozitorul Anton Şuteu, naistul Radu Simion, iar din partea olandeză Thérèse Steinmetz şi grupul vocal Babe), postul public de televiziune a "dat lovitura" în 1996 la celebrul Festival internațional al producțiilor TV "Rose d'Or" de la Montreux, Elveția, obținând cea mai importantă recunoaştere mondială - Premiul "Rose d'Argent", sub forma unui superb trofeu, realizat de un bijutier de renume, care de la întoarcarea la Bucureşti şi-a găsit locul pe televizorul (se putea altfel?) reputatului teleast. Victoria se răsfrângea, practic, asupra tuturor televiziunilor din țara noastră, la urma urmei, dar posturile private nici măcar n-au anunțat acest succes uriaş, de parcă nu întreaga breaslă şi mai ales nu prestigiul României ar fi fost implicate! Protagoniştii filmului laureat erau tocmai elevii "Şcolii vedetelor" şi pentru a înțelege la adevărata dimensiune o asemenea performanță rară, nemaiatinsă la noi (şi, cum spuneam, mult prea puțin mediatizată), care îi aşeza pe profesioniştii noştri alături de marile nume ale lumii, iată în ce consta această competiție, ce stabilea practic ierarhiile internaționale ale genului. Au fost trei secțiuni distincte: comedie, muzică, alte forme de divertisment. Ei bine, doar la categoria filme muzicale (unde Titus Munteanu a fost de câteva ori membru în juriu) au fost

Alice Bursuc

înscrise în acel an 1996 nu mai puțin de 97 de producții din întreaga lume! De pildă, americanii au cheltuit sume uriaşe, de domeniul zecilor de milioane de dolari, ca să nu mai vorbim de britanici, australieni, francezi şi alții. Dintre acestea, doar 26 au fost reținute pentru finală – între ele filmul "The Queen Phenomenon" al Televiziunii austriece (cu secvențe inedite din viața celebrului grup rock, interviuri, imagini document), show-uri cu Shirley Bassey sau Mariah Carey. Cu toată această concurență acerbă, "Şcoala vedetelor", cu un montaj de 41 de minute din cele mai reuşite secvențe ale popularei emisiuni, a fost reținută, prin votul juraților şi al tuturor celor prezenți, între cele doar 8 producții (din toate cele 3 secțiuni) care au dominat ca popularitate şi valoare competiția şi care urmau a fi revizionate şi notate, pentru stabilirea clasamentului final. Practic, acest "Trandafir de Argint" a însemnat locul I la secțiunea filme muzicale! Aceasta pentru că trofeul suprem era unic, fiind ales de la oricare dintre cele trei categorii, fiecare având aşadar doar câte un argint şi un bronz. Deci, socotind şi aurul, în palmaresul de bază au fost în total 7 producții, la care s-au adăugat câteva premii speciale şi mențiuni. Trofeul "Rose d'Or" a fost atribuit filmului

Rareş Dragomir

american "Itzhak Perlman - In the Fiddler's House", peliculă în care celebrul violonist cânta şi folclor românesc! Doar 1 punct în plus a avut această realizare față de filmul nostru… Ceilalți doi "trandafiri de argint" au revenit unor producții de la BBC (Marea Britanie), respectiv CPB (SUA). Din cele trei jurii, din țările Estului european au făcut parte doar un ceh şi Titus Munteanu al nostru, al cărui nume strălucea deja în galeria aşilor televiziunilor lumii. În filmul laureat, prezentat cu şarmu-i cunoscut de Dana Mladin (şi ea prezentă la Montreux, în calitate de redactor al emisiunii), fantasticii elevi ai "Şcolii vedetelor" (Alice, Nadine, Mădălina, Adrian, Carmen, Mălina, Laurențiu, Călin, Simona, Mirela, Ramona, Titi, Nicoleta, Cătălin, Raluca) au interpretat melodii compuse de Viorel Gavrilă, Adrian Ordean, Călin Geambaşu, "Class", Adrian Despot, Ştefan Elefteriu, Antonio Furtună, deci o paletă diversă de autori, în majoritate tineri, între care şi componenți ai "Şcolii" (să nu uităm că în alte emisiuni au mai fost incluse piese de Adrian Romcescu sau Dan Panait). De fapt, "Şcoala vedetelor" domina cu o autoritate rară în acei ani, încă de la prima sa apariție pe micul eran (31 decembrie 1994), toate clasamentele, ierarhiile şi festivitățile de premiere, dobândind distincții cum ar fi Premiul Asociației Profesioniştilor din Televiziune (APTR) – de două ori; premiul revistei "Actualitatea Muzicală"; Premiul Uniunii Criticilor Muzicali "Mihail Jora"; premiul publicației "Exclusiv Magazin"; premiul casei de discuri Alpha Sound; "Discul de aur" al casei Roton şi cu siguranță am mai uitat câteva. Într-o vreme când televiziunea, inclusiv cea publică, uitase ce înseamnă producția muzicală, artistică, adesea confundând tot mai mult relatarea, interviul sau ştirea cu creația vizuală propriu-zisă, Titus Munteanu reuşea să reabiliteze actul de concepție, fidel unui program şi unui stil care-i aduceau al treilea şi cel mai important premiu internațional al carierei. Cel dintâi a fost Mențiunea din 1984 de la Montreux, apoi în 1985 la Gabrovo, în Bulgaria (premiul "Charlie Chaplin"), cu emisiunea "Un trio formidabil" (protagonişti – Corina Chiriac, Marius Țeicu, Alexandru Arşinel şi Radu Gheorghe). (*Va urma*)

Octavian URSULESCU

Sabin Pautza: „Jubilee Sinfonietta. Double concerto”

Este al doilea CD dintr-un amplu proiect reunind creaţiile compozitorului bănăţean Sabin Păuţa

sub genericul "Opera omnia". Propuse la vremea respectivă în premieră mondială, înregistrările de pe albumul de faţă au fost realizate de orchestra filarmonicii "Oltenia" din Craiova, sub bagheta compozitorului, a cărui carieră remarcabilă în această postură dincolo de Ocean este binecunoscută. *Dublul concert pentru violoncel, pian şi orchestră* îi are drept solişti pe Alexandru Moroşanu (violoncel) şi pe Tatiana Moroşanu (pian). Înregistrările au fost realizate de Technical & Musical Co. din Arad, regizor muzical Teodor Caciora, cu o echipă tehnică alcătuită din Florin Iovin, Ghighi Ipvin, Gabriel Mladin. Indiscutabil, o pagină de istorie muzicală...

George Dragomir şi Viorela Filip: „Din dragoste, cu dragoste”

La scurtă vreme după primul său album, George Dragomir revine cu un al doilea, tot la casa de discuri Eurostar, de această dată versurile tuturor celor 14 piese aparţinând cunoscutei Viorela Filip. Muzica şi aranjamentele muzicale sunt semnate de Dragomir, solist cu o serioasă pregătire muzicală. Ca şi la precedentul album tematica melodiilor este una circumscrisă familiei, cu cântece emoţionante în care regăsim figurile luminoase ale părinţilor şi ale bunicilor. Impresionant, şi de această dată, este booklet-ul, cu mărturii şi aprecieri din partea a peste zece personalităţi, între care Viorela Filip, Paul Surugiu-Fuego, Gabriel Dorobanţu, Nicolae Caragia sau fostul său dascăl de la Facultatea de muzică din Braşov, conf. univ. dr. Petre Marcel Vârlan. Indiscutabil, George Dragomir este un reprezentant autorizat al "dulcelui stil clasic" în muzica uşoară românească...

Viorica Chiurciu: „Am nevoie de noi”

Reputat om de ştiinţă, dr. Viorica Chiurciu şi-a transformat pasiunea într-o apreciată carieră profesionistă, în urma studiilor de specialitate la Academia Naţională de Muzică "Gheorghe Dima" din Cluj-Napoca, unde s-a pregătit cu profesoarele Sanda Roman Marc şi Mariana Mihai. Mai întâi s-a afirmat ca o înzestrată interpretă de muzică populară, pentru ca prin albumul de faţă să facă un nou pas, trecând la muzică uşoară. Toate cele 12 piese ale discului aparţin, muzică şi versuri, lui Raoul (Rareş Borlea), melodia titulară fiind oferită şi printr-un frumos duet. Sunt cântece romantice, multe din ele de dragoste, pe care solista le aduce cu talent la microfon.

Albumul, editat de casa de discuri Eurostar, este dedicat de protagonistă regretatului ei soţ, ing. Constantin Chiurciu, cel care i-a încurajat de la bun început dragostea pentru muzică. (**D. Manea**)

Revistă lunară de informare, opinie şi dezbatere editată de UNIUNEA COMPOZITORILOR ŞI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA şi finanţată cu sprijinul MINISTERULUI CULTURII

ACTUALITATEA MUZICALĂ

Redactor şef:
Mihai COSMA
Redactori: Octavian URSULESCU
Norela-Liviana COSTEA
Secretar de redacţie: Costin ASLAM

Corespondenţi naţionali:
Sanda HÂRLAV MAISTOROVICI, Mariana POPESCU, Vasilica STOICIU-FRUNZĂ, Cristina ŞUTEU, Alex VASILIU, Petre-Marcel VÂRLAN

Semnează în acest număr:
Lavinia COMAN, Teodora CONSTANTINESCU, Doru IONESCU, David LAPADAT, Florian LUNGU, Mariana POPESCU, Elena Agapia ROTARESCU, Sarah RIZESCU, Damian VULPE

www.ucmr.org.ro

Adresa redacţiei: Bucureşti, Ecaterina Teodoroiu nr. 19, sect. 1, 010971, România. **Tel./Fax:** +40-21-312.98.67
E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro

TIPOGRAFIA - INTERSIGMA-ERICOM SRL
TEL: 021-242.30.32 ISSN: 1220-742x